

ΤΡΑΠΕΖΑ EFG EUROBANK ERGASIAS A.E.

ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2008

Πίνακας Περιεχομένων των Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Σημείωση	Σελίδα	Σημείωση	Σελίδα
Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή	3	20 Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	29
Ενοποιημένη Κατάσταση Αποτελεσμάτων	4	21 Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις	31
Ενοποιημένος Ισολογισμός	5	22 Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	33
Ενοποιημένη Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης	6	23 Άυλα πάγια στοιχεία	34
Ενοποιημένη Κατάσταση Ταμειακών Ροών	7	24 Ενσώματα πάγια στοιχεία	35
Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις		25 Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	35
1 Γενικές πληροφορίες	8	26 Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα	35
2 Βασικές λογιστικές αρχές	8	27 Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	36
3 Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών	15	28 Υποχρεώσεις προς πελάτες	36
4 Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	16	29 Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	36
5 Καθαρά έσοδα από τόκους	23	30 Λοιπά στοιχεία παθητικού	38
6 Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	23	31 Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	38
7 Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	24	32 Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές	38
8 Λειτουργικά έξοδα	24	33 Προνομιούχοι τίτλοι	40
9 Δαπάνες προσωπικού	24	34 Δικαιώματα προαίρεσως αγοράς μετοχών	40
10 Φόρος εισοδήματος	24	35 Ειδικά αποθεματικά	41
11 Αναβαλλόμενη φορολογία	24	36 Λειτουργικές μισθώσεις	42
12 Κέρδη ανά μετοχή	25	37 Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις	42
13 Ταμείο και διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες	25	38 Επιχειρηματικοί τομείς	42
14 Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	25	39 Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού	43
15 Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	26	40 Εξαγορές θυγατρικών επιχειρήσεων	44
16 Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβάνεται και το εμπορικό χαρτοφυλάκιο)	26	41 Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας	44
17 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων	26	42 Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη	44
18 Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	28	43 Διοικητικό Συμβούλιο	45
19 Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους	28	44 Μερίσματα	46

Έκθεση Ελέγχου Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή

Προς τους Μετόχους της « EFG Eurobank Ergasias A.E. »

Έκθεση επί των Οικονομικών Καταστάσεων

Ελέγξαμε τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της EFG Eurobank Ergasias A.E (η Εταιρεία), και των θυγατρικών της (ο «Ομίλος») όπως παρατίθενται στις σελίδες 4 έως 46, που αποτελούνται από τον ενοποιημένο ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 και τις καταστάσεις αποτελεσμάτων, μεταβολών ιδίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη των σημαντικών λογιστικών πολιτικών και λοιπές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Ευθύνη Διοίκησης για τις Οικονομικές Καταστάσεις

Η Διοίκηση της Εταιρείας έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση αυτών των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει το σχεδιασμό, την εφαρμογή και διατήρηση συστήματος εσωτερικού ελέγχου που αφορά στην κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων, απαλλαγμένων από ουσιώδη ανακρίβεια, που οφείλεται σε απάτη ή λάθος. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει επίσης την επιλογή και εφαρμογή κατάλληλων λογιστικών πολιτικών και τη διενέργεια λογιστικών εκτιμήσεων, που είναι λογικές για τις περιστάσεις.

Ευθύνη Ελεγκτή

Δική μας ευθύνη είναι η έκφραση γνώμης επί αυτών των οικονομικών καταστάσεων, με βάση τον έλεγχό μας. Διενεργήσαμε τον έλεγχο σύμφωνα με τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα. Τα πρότυπα αυτά απαιτούν τη συμμόρφωσή μας με τους κανόνες δεοντολογίας και το σχεδιασμό και διενέργεια του ελέγχου μας με σκοπό την απόκτηση εύλογης διασφάλισης για το κατά πόσο οι οικονομικές καταστάσεις είναι απαλλαγμένες από ουσιώδη ανακρίβεια.

Ο έλεγχος περιλαμβάνει τη διενέργεια διαδικασιών για τη συγκέντρωση ελεγκτικών τεκμηρίων, σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι διαδικασίες επιλέγονται κατά την κρίση του ελεγκτή και περιλαμβάνουν την εκτίμηση του κινδύνου ουσιώδους ανακρίβειας των οικονομικών καταστάσεων, λόγω απάτης ή λάθους. Για την εκτίμηση του κινδύνου αυτού, ο ελεγκτής λαμβάνει υπόψη το σύστημα εσωτερικού ελέγχου που αφορά στην κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων, με σκοπό το σχεδιασμό κατάλληλων ελεγκτικών διαδικασιών για τις περιστάσεις, αλλά όχι για την έκφραση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας. Ο έλεγχος περιλαμβάνει επίσης την αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που εφαρμόστηκαν και του εύλογου των εκτιμήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίας των οικονομικών καταστάσεων.

Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε συγκεντρώσει είναι επαρκή και κατάλληλα για τη θεμελίωση της γνώμης μας.

Γνώμη

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα από κάθε ουσιώδη άποψη την οικονομική κατάσταση του Ομίλου κατά την 31 Δεκεμβρίου 2008, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Αναφορά επί Άλλων Νομικών Θεμάτων

Επαληθεύσαμε τη συμφωνία και την αντιστοίχιση του περιεχομένου της Έκθεσης του Διοικητικού Συμβουλίου με τις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, στα πλαίσια των οριζόμενων από τα άρθρα 43α, 107 και 37 του Κ.Ν. 2190/1920

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Μάριος Ψάλτης
ΑΜ ΣΟΕΛ 38081

 PRICEWATERHOUSECOOPERS

Πράξιγουωτερχαους Κούπερς
Ανώνυμος Ελεγκτική Εταιρεία
Λεωφ Κηφισίας 268
152 32 Χαλάνδρι
ΑΜ ΣΟΕΛ 113

	Σημείωση	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
		2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Τόκοι έσοδα	5	7.488	5.980
Τόκοι έξοδα	5	(5.103)	(3.976)
Καθαρά έσοδα από τόκους		2.385	2.004
Έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες		760	704
Έξοδα τραπεζικών αμοιβών και προμηθειών		(217)	(146)
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	6	543	558
Καθαρά έσοδα από ασφαλιστικές υπηρεσίες		46	53
Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες	7	29	23
Έσοδα από μερίσματα		20	13
Αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών	29	172	33
Αποτελέσματα από επενδυτικούς τίτλους		47	105
Λοιπά λειτουργικά έσοδα		35	28
Λειτουργικά έσοδα		3.277	2.817
Λειτουργικά έξοδα	8	(1.566)	(1.374)
Λειτουργικά κέρδη προ προβλέψεων για πιστωτικούς κινδύνους		1.711	1.443
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	19	(886)	(401)
Έσοδα συμμετοχών σε συγγενείς επιχειρήσεις	22	(7)	8
Κέρδη προ φόρου		818	1.050
Φόρος εισοδήματος	10	(141)	(219)
Καθαρά κέρδη μετά από φόρο		677	831
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους μειοψηφίας		25	16
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους		652	815
		€	€
Κέρδη ανά μετοχή			
- βασικά	12	1,20	1,60
- προσαρμοσμένα (diluted)	12	1,20	1,59

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	Σημείωση	31 Δεκεμβρίου	
		2008	2007
		€ εκατ.	€ εκατ.
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ			
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	13	4.041	2.732
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	15	4.613	4.577
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	16	1.012	960
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17	1.518	738
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	18	55.878	45.638
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	20	12.200	11.095
Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	22	36	46
Άυλα πάγια στοιχεία	23	731	735
Ενσώματα πάγια στοιχεία	24	1.231	1.120
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	25	942	748
Σύνολο ενεργητικού		82.202	68.389
ΠΑΘΗΤΙΚΟ			
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	26	2.792	2.012
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	27	15.925	10.754
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	17	3.077	1.050
Υποχρεώσεις προς πελάτες	28	45.656	36.151
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	29	8.565	11.238
Λοιπά στοιχεία παθητικού	30	1.564	1.825
Σύνολο παθητικού		77.579	63.030
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ			
Μετοχικό κεφάλαιο	32	1.378	1.432
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	32	1.100	1.325
Λοιπά αποθεματικά		1.109	1.495
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας		3.587	4.252
Προνομιούχοι τίτλοι	33	705	777
Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι		4.292	5.029
Δικαιώματα μειοψηφίας		331	330
Σύνολο		4.623	5.359
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων και παθητικού		82.202	68.389

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	Κεφάλαια αναλογούντα στους μετόχους της Τράπεζας				Προνομιούχοι τίτλοι € εκατ.	Δικαιώματα μειοψηφίας € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
	Μετοχικό κεφάλαιο € εκατ.	Υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ειδικά αποθεματικά € εκατ.	Αποτελέσματα εις νέο € εκατ.			
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2007	1.242	176	991	248	786	181	3.624
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	-	-
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	5	-	5	-	5
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(4)	-	(4)	-	(4)
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	-	-	-	-	-	-	-
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(93)	-	(93)	-	(93)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(58)	-	(58)	-	(58)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	4	-	4	-	4
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) καταχωρημένα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(146)	-	(146)	-	(146)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	815	815	-	815
Σύνολο αναγνωρισθέντων κερδών για τη χρήση 2007	-	-	(146)	815	669	-	682
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	3	26	-	(0)	29	-	29
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου, μετά από έξοδα αύξησης	169	1.043	-	-	1.212	-	1.212
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	2	13	-	-	15	-	15
Μερίδιο μειοψηφίας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	147	147
Εξαγορές/Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	(23)	(23)	(3)	(26)
Αγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	(26)	(26)
Πώληση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	17	17
Μέρισμα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	(44)	(44)	-	(44)
Τελικό μέρισμα χρήσεως 2006	-	-	-	(214)	(214)	-	(214)
Προμέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(166)	(166)	-	(166)
Μέρισμα που καταβλήθηκε από θυγατρικές στους μετόχους μειοψηφίας	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Δικαιώματα προαίρεσεως αγοράς μετοχών:	-	-	-	-	-	-	-
- Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	9	-	9	-	9
- Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσεως αγοράς μετοχών	5	17	-	-	22	-	22
Αγορά ιδίων μετοχών	(24)	(195)	-	-	(219)	-	(219)
Πώληση ιδίων μετοχών	35	245	25	-	305	-	305
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	281	(281)	-	-	-
	190	1.149	315	(728)	926	(9)	1.053
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2007	1.432	1.325	1.160	335	4.252	777	5.359
Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου 2008	1.432	1.325	1.160	335	4.252	777	5.359
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών	-	-	-	-	-	-	-
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(27)	-	(27)	-	(27)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	4	-	4	-	4
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	-	-	-	-	-	-	-
- αποτίμηση στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(432)	-	(432)	(2)	(434)
- μεταφορά στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, μετά από φόρους	-	-	(83)	-	(83)	-	(83)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	(213)	-	(213)	(9)	(222)
Καθαρά έσοδα/(έξοδα) καταχωρημένα απευθείας στην καθαρή θέση	-	-	(751)	-	(751)	(11)	(762)
Καθαρά κέρδη χρήσης	-	-	-	652	652	25	677
Σύνολο αναγνωρισθέντων κερδών για τη χρήση 2008	-	-	(751)	652	(99)	14	(85)
Διανομή δωρεάν μετοχών σε εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	4	23	-	-	27	-	27
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερισμάτων	4	20	-	-	24	-	24
Μερίδιο μειοψηφίας στην αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	0	0
Εξαγορές/Μεταβολές ποσοστού συμμετοχής σε θυγατρικές και συγγενείς επιχειρήσεις	-	-	-	(4)	(4)	(5)	(9)
Αγορά προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	(75)	(75)
Πώληση προνομιούχων τίτλων	-	-	-	-	-	3	3
Μέρισμα προνομιούχων τίτλων	-	-	-	(39)	(39)	-	(39)
Τελικό μέρισμα χρήσεως 2007	-	-	-	(257)	(257)	-	(257)
Μέρισμα που καταβλήθηκε από θυγατρικές στους μετόχους μειοψηφίας	-	-	-	-	-	(8)	(8)
Δικαιώματα προαίρεσεως αγοράς μετοχών:	-	-	-	-	-	-	-
- Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	14	-	14	-	14
Αγορά ιδίων μετοχών	(63)	(276)	-	-	(339)	-	(339)
Πώληση ιδίων μετοχών, μετά από φόρους	1	8	(1)	-	8	-	8
Μεταφορές μεταξύ αποθεματικών	-	-	59	(59)	-	-	-
	(54)	(225)	72	(359)	(566)	(72)	(651)
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου 2008	1.378	1.100	481	628	3.587	705	4.623

Σημ. 32

Σημ. 32

Σημ. 35

Σημ. 33

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

	Χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου	
	2008	2007
Σημείωση	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμειακές ροές από λειτουργικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από τόκους και καθαρές εισπράξεις από εμπορικές συναλλαγές	5.850	5.057
Τόκοι που πληρώθηκαν	(3.763)	(2.991)
Αμοιβές και προμήθειες που εισπράχθηκαν	804	786
Αμοιβές και προμήθειες που πληρώθηκαν	(204)	(125)
Λοιπά έσοδα που εισπράχθηκαν	61	53
Πληρωμές σε μετρητά στο προσωπικό και σε προμηθευτές	(1.319)	(1.124)
Φόρος εισοδήματος που πληρώθηκε	(107)	(131)
Ταμειακές ροές από λειτουργικά κέρδη πριν από τις μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες	1.322	1.525
Μεταβολές λογαριασμών που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες		
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στο ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες	484	(356)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	(138)	199
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	(914)	(424)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	(10.164)	(11.111)
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στις απαιτήσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	(301)	132
Καθαρή (αύξηση)/μείωση στα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	104	(221)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων	5.817	1.668
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις προς πελάτες	9.168	7.927
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στις υποχρεώσεις από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	979	(139)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα λοιπά στοιχεία παθητικού	(849)	(205)
Καθαρές ταμειακές ροές από(προς) λειτουργικές δραστηριότητες	5.508	(1.005)
Ταμειακές ροές χρησιμοποιούμενες για επενδυτικές δραστηριότητες		
Αγορές ενσώματων παγίων στοιχείων	(265)	(287)
Εισπράξεις από πώληση ενσώματων παγίων στοιχείων	41	80
Αγορές επενδυτικών τίτλων	(8.616)	(8.906)
Εισπράξεις από πώληση/λήξη επενδυτικών τίτλων	20 7.285	8.645
Εξαγορά θυγατρικών επιχειρήσεων μετά από αποκτηθέντα ταμειακά διαθέσιμα	(30)	(51)
Εξαγορά συγγενών επιχειρήσεων	(5)	-
Εισπράξεις από πώληση συγγενών επιχειρήσεων	5	9
Μερίσματα που εισπράχθηκαν από επενδυτικούς τίτλους και συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις	17	12
Καθαρές ταμειακές ροές από(προς) επενδυτικές δραστηριότητες	(1.568)	(498)
Ταμειακές ροές από χρηματοδοτικές δραστηριότητες		
Εισπράξεις από έκδοση πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	9.816	12.014
Αποπληρωμές πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	(12.496)	(10.428)
Εισπράξεις από εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών	-	22
Αγορές προνομιούχων τίτλων	33 (75)	(26)
Εισπράξεις από πώληση προνομιούχων τίτλων	33 3	17
Μερίσματα που πληρώθηκαν στους κατόχους προνομιούχων τίτλων	(39)	(44)
Μερίσματα που πληρώθηκαν, μετά από την επανεπένδυση μερίσματος	44 (233)	(379)
Έκδοση κοινών μετοχών	32 -	1.244
Έξοδα έκδοσης κοινών και δωρεάν μετοχών	32 (1)	(17)
Αγορές ιδίων μετοχών	(339)	(219)
Εισπράξεις από πωλήσεις ιδίων μετοχών	10	313
Καθαρές εισφορές δικαιωμάτων μειοψηφίας	(8)	140
Καθαρές ταμειακές ροές από(προς) χρηματοδοτικές δραστηριότητες	(3.362)	2.637
Επίδραση διακύμανσης συναλλαγματικών ισοτιμιών στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	(88)	(7)
Καθαρή αύξηση/(μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	490	1.127
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης	14 4.690	3.563
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης	14 5.180	4.690

Οι σημειώσεις στις σελίδες 8 μέχρι 46 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

1. Γενικές πληροφορίες

Η EFG Eurobank Ergasias A.E. (η "Τράπεζα") και οι θυγατρικές της εταιρείες (ο "Ομίλος") δραστηριοποιούνται στους τομείς τραπεζικής ιδιωτών πελατών και επιχειρήσεων, στον τομέα παροχής επενδυτικών υπηρεσιών, υπηρεσιών διαχείρισης κεφαλαίων και χαρτοφυλακίων, ασφαλιστικών, και άλλων υπηρεσιών. Η Τράπεζα έχει συσταθεί στην Ελλάδα και οι μετοχές της είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών. Η Τράπεζα δραστηριοποιείται κυρίως στην Ελλάδα και στις περιοχές της Κεντρικής, Ανατολικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης (Νέα Ευρώπη).

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο στις 23 Μαρτίου 2009.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές

Οι βασικές λογιστικές αρχές που ακολουθούνται κατά τη σύνταξη των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου αναφέρονται πιο κάτω:

(α) Πλαίσιο κατάρτισης οικονομικών καταστάσεων

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (Δ.Π.Χ.Π.) που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και τα πρότυπα και διερμηνείες που εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων και συγκεκριμένα με τα πρότυπα και τις διερμηνείες που έχουν εγκριθεί και τεθεί σε ισχύ ή έχουν υιοθετηθεί πρόωρα κατά την ημερομηνία σύνταξης των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων.

Οι παρακάτω παρουσιαζόμενες αρχές έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια στις χρήσεις 2007 και 2008. Τα συγκριτικά στοιχεία, όπου κρίθηκε αναγκαίο, έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αλλαγές στην παρουσίαση που υιοθέτησε ο Όμιλος για την παρούσα χρήση.

α) Τροποποιήσεις, νέα πρότυπα και διερμηνείες που ισχύουν από 1 Ιανουαρίου 2008

- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 11, Δ.Π.Χ.Π. 2, Συναλλαγές με ίδιες μετοχές μεταξύ εταιρειών του ομίλου
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 14, Δ.Λ.Π. 19 - Το όριο ενός περιουσιακού στοιχείου καθορισμένων παροχών, οι ελάχιστες υποχρεώσεις χρηματοδότησης και οι αλληλεπιδράσεις τους
- Τροποποίηση των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Π. 7 - Αναταξινόμηση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος εφάρμοσε τις αναθεωρήσεις των Δ.Λ.Π. 39 και Δ.Π.Χ.Π. 7 που εκδόθηκαν τον Οκτώβριο του 2008 με ισχύ την 1 Ιουλίου του 2008. Οι επιπτώσεις από την εφαρμογή των παραπάνω τροποποιήσεων παρουσιάζονται στη σημείωση 20.

β) Πρότυπα και διερμηνείες που έχουν εκδοθεί αλλά δεν έχουν τεθεί σε ισχύ:

- Δ.Λ.Π. 1, Αναθεωρημένο - Παρουσίαση των οικονομικών καταστάσεων (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 23, Τροποποίηση - Κόστος δανεισμού (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 27, Αναθεωρημένο - Ενοποιημένες και ατομικές οικονομικές καταστάσεις (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 32 και Δ.Λ.Π. 1, Τροποποίηση - Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία υφίστανται δικαίωμα πρόωρης πώλησης (puttable) (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Λ.Π. 39, Τροποποίηση - Μέσα κατάλληλα προς αντιστάθμιση (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 2, Τροποποίηση - Προϋποθέσεις κατοχύρωσης και ακύρωσης (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 3, Αναθεωρημένο - Συνενώσεις επιχειρήσεων (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 7, Τροποποίηση - Βελτίωση γνωστοποιήσεων για τα χρηματοοικονομικά μέσα (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Δ.Π.Χ.Π. 8, Λειτουργικοί Τομείς (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 9 και Δ.Λ.Π. 39, Τροποποιήσεις - Ενσωματωμένα παράγωγα (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 13, Προγράμματα Ανταμοιβής Πελατών (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 16, Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση στο εξωτερικό (σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009)
- Ε.Δ.Δ.Π.Χ.Π. 17, Διανομές μη ταμειακών περιουσιακών στοιχείων στους μετόχους (σε ισχύ από 1 Ιουλίου 2009)
- Τροποποιήσεις σε άλλα πρότυπα που αποτελούν μέρος του ετήσιου προγράμματος βελτίωσης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (η πλειοψηφία των οποίων είναι σε ισχύ από 1 Ιανουαρίου 2009).

Η εφαρμογή των προαναφερθέντων προτύπων και διερμηνειών δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επιρροή στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου κατά την περίοδο της αρχικής εφαρμογής τους. Το Δ.Λ.Π. 1 επηρεάζει την παρουσίαση των μεταβολών στα Ίδια Κεφάλαια που προέρχονται από συναλλαγές με μετόχους της εταιρείας και τις αλλαγές που προέρχονται από συναλλαγές με τρίτους. Δε μεταβάλλει την αναγνώριση, την επιμέτρηση ή τη γνωστοποίηση συγκεκριμένων συναλλαγών και άλλων γεγονότων που απαιτούνται από άλλα πρότυπα.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν συνταχθεί με βάση την αρχή του ιστορικού κόστους, η οποία έχει τροποποιηθεί έτσι ώστε να περιλαμβάνει την αποτίμηση σε εύλογη αξία, των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων και των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού (συμπεριλαμβανομένων των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων) μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Η σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα Δ.Π.Χ.Π. απαιτεί την υιοθέτηση εκτιμήσεων και παραδοχών, οι οποίες επηρεάζουν την αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, την αναγνώριση ενδεχόμενων υποχρεώσεων κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και την καταχώρηση εσόδων και εξόδων της υπό εξέταση χρήσης. Κατά συνέπεια, τα πραγματικά αποτελέσματα πιθανόν να διαφέρουν από τις εκτιμήσεις αυτές, παρά το γεγονός ότι αυτές βασίζονται στη βέλτιστη γνώση της Διοίκησης σχετικά με τις τρέχουσες συνθήκες και ενέργειες.

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις προετοιμάζονται σε Ευρώ (€), που είναι το νόμισμα βάσης της Τράπεζας. Εκτός εάν αναφέρονται διαφορετικά, έχει γίνει στρωγγυλοποίηση στο πλησιέστερο εκατομμύριο για τα οικονομικά στοιχεία που παρουσιάζονται σε Ευρώ.

(β) Ενοποίηση**(i) Θυγατρικές επιχειρήσεις**

Θυγατρικές είναι οι εταιρείες στις οποίες ο Όμιλος ασκεί, άμεσα ή έμμεσα έλεγχο επί της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής πολιτικής τους, και που γενικά συνοδεύεται από ποσοστό συμμετοχής πέραν του 50% των δικαιωμάτων ψήφου. Η ύπαρξη τυχόν δυνητικών δικαιωμάτων ψήφου τα οποία είναι ασκήσιμα ή μετατρέψιμα, λαμβάνεται υπόψη προκειμένου να στοιχειοθετηθεί αν ο Όμιλος ασκεί έλεγχο επί της θυγατρικής. Οι θυγατρικές εταιρείες ενοποιούνται από την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος αποκτά δικαίωμα ελέγχου, και παύουν να ενοποιούνται την ημέρα κατά την οποία ο Όμιλος παύει να έχει δικαίωμα ελέγχου.

Η απόκτηση θυγατρικών εταιρειών λογιστικοποιείται με τη μέθοδο της εξαγοράς. Το κόστος κτήσης υπολογίζεται στην αναλογούσα εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που μεταφέρονται, των μετοχών που εκδίδονται ή των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται κατά την ημερομηνία εξαγοράς, πλέον του κόστους που συνδέεται άμεσα με την εξαγορά. Τα επιμέρους στοιχεία ενεργητικού, παθητικού και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μια επιχειρηματική συνένωση, επιμετρώνται κατά την εξαγορά στην εύλογη αξία τους, ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της αναλογούσας εύλογης αξίας της καθαρής θέσης της θυγατρικής που αποκτήθηκε, εμφανίζεται ως υπεραξία. Αν το κόστος εξαγοράς είναι μικρότερο από την αναλογούσα εύλογη αξία της καθαρής θέσης της θυγατρικής, η διαφορά αναγνωρίζεται άμεσα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ενδοεταιρικές συναλλαγές, ενδοεταιρικά υπόλοιπα και μη πραγματοποιηθέντα κέρδη, που προκύπτουν από συναλλαγές μεταξύ εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται, όπως επίσης απαλείφονται και οι μη πραγματοποιηθείσες ζημίες, εκτός αν η εν λόγω συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου.

Η υποχρέωση για αγορά δικαιωμάτων μειοψηφίας μέσω της εκχώρησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς ως μέρος των επιχειρηματικών εξαγορών λογίζεται ως χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού, χωρίς την αναγνώριση δικαιωμάτων μειοψηφίας. Το χρηματοοικονομικό στοιχείο παθητικού επιμετρώνται στην εύλογη αξία του, χρησιμοποιώντας μεθόδους αξιολόγησης που κρίνονται πιο κατάλληλες. Η διαφορά μεταξύ της εύλογης αξίας της χρηματοοικονομικής υποχρέωσης και δικαιωμάτων μειοψηφίας της καθαρής θέσης αναγνωρίζεται ως μέρος της υπεραξίας, με τις οποίες αναθεωρήσεις στην αποτίμηση του δικαιώματος προαίρεσης να επηρεάζουν την αντίστοιχη χρηματοοικονομική υποχρέωση και υπεραξία.

Ο Όμιλος, για λόγους φιλοποίησης περιουσιακών στοιχείων, προωθεί τη δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού οι οποίες μπορεί να αποτελούν ή όχι θυγατρικές (βλ. σημ.(κδ)). Αυτές οι εταιρείες μπορεί να αποκτήσουν στοιχεία ενεργητικού απευθείας από την Τράπεζα, έχουν περιορισμένη πιθανότητα πτώχευσης και ενοποιούνται στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου, όταν η σχέση μεταξύ του Ομίλου και της εταιρείας υποδηλώνει ότι η εταιρεία ελέγχεται από τον Όμιλο.

Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών επιχειρήσεων έχουν αναπροσαρμοστεί ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι θυγατρικές επιχειρήσεις παρουσιάζονται στη σημείωση 21.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(B) Ενοποίηση (συνέχεια)****(ii) Συναλλαγές με δικαιώματα μειοψηφίας**

Οι αυξήσεις του ποσοστού συμμετοχής του Ομίλου στις θυγατρικές επιχειρήσεις αναγνωρίζονται ως συναλλαγές στην καθαρή θέση και η διαφορά μεταξύ του κόστους εξαγοράς και της συμμετοχής στη νέα καθαρή θέση της θυγατρικής που αποκτήθηκε, αναγνωρίζεται απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Κέρδη ή ζημίες από πωλήσεις ποσοστού συμμετοχής που δεν επιφέρουν απώλεια ελέγχου της θυγατρικής από τον Όμιλο αναγνωρίζονται επίσης απευθείας στην καθαρή θέση του Ομίλου. Για πωλήσεις του ποσοστού συμμετοχής που επιφέρουν απώλεια ελέγχου, ο Όμιλος αναγνωρίζει κέρδη και ζημίες στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Συγγενείς επιχειρήσεις

Οι συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Συγγενείς είναι οι επιχειρήσεις στις οποίες ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή, αλλά δεν έχει έλεγχο.

Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, το μερίδιο του Ομίλου επί των ετήσιων κερδών ή των ζημιών των συγγενών επιχειρήσεων, αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου στη συγγενή επιχείρηση, παρουσιάζεται στον ισολογισμό με ποσό που αντιπροσωπεύει το μερίδιό του στην καθαρή θέση της συγγενούς επιχείρησης, πλέον οποιαδήποτε υπεραξία που προκύπτει κατά την εξαγορά μετά την αφαίρεση τυχόν συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Εάν το μερίδιο συμμετοχής του Ομίλου επί των ζημιών μιας συγγενούς επιχείρησης ισούται ή έχει υπερβεί το μερίδιο της συμμετοχής του σε αυτή, τότε ο Όμιλος παύει να αναγνωρίζει το μερίδιό του επί των επιπλέον ζημιών εκτός εάν έχει υφιστάμενες υποχρεώσεις ή έχει πραγματοποιήσει πληρωμές για λογαριασμό της συγγενούς επιχείρησης. Όπου ήταν απαραίτητο, οι λογιστικές αρχές των συγγενών εταιρειών έχουν αναπροσαρμοστεί, ώστε να συνάδουν με τις αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο.

Οι εταιρείες που λογίζονται στις οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, παρουσιάζονται στη σημείωση 22.

(iv) Κοινοπραξίες

Οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες λογίζονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και αντιμετωπίζονται λογιστικά όπως και οι συγγενείς επιχειρήσεις.

Οι κοινοπραξίες παρουσιάζονται στη σημείωση 22.

(γ) Ξένο νόμισμα**(i) Μετατροπή οικονομικών καταστάσεων θυγατρικών εξωτερικού**

Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού των θυγατρικών εταιρειών εξωτερικού μετατρέπονται στο νόμισμα παρουσίασης του ομίλου με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Τα έσοδα και έξοδα μετατρέπονται με βάση τη μέση τιμή συναλλάγματος για την υπό αναφορά περίοδο.

Συναλλαγματικές διαφορές, που προκύπτουν από τη μετατροπή της καθαρής επένδυσης σε θυγατρικές εξωτερικού, καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια μέχρι την ημερομηνία πώλησης, οπότε μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ii) Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα

Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα, καταχωρούνται με βάση τις τιμές συναλλάγματος που ισχύουν κατά την ημερομηνία της συναλλαγής. Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν, κέρδη ή ζημίες, καταχωρούνται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Τα χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα, του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, μετατρέπονται στο λειτουργικό νόμισμα με βάση την τιμή συναλλάγματος που ισχύει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού και οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, εκτός από εκείνες που προκύπτουν από τη μετατροπή υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα που αντισταθμίζουν την καθαρή επένδυση σε θυγατρικές εξωτερικού ή ταμειακές ροές σε ξένο νόμισμα, οι οποίες μεταφέρονται στα ίδια κεφάλαια.

Τα μη χρηματικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία της αρχικής αναγνώρισης, εκτός από τα μη χρηματικά στοιχεία σε ξένο νόμισμα που αποτιμώνται σε εύλογη αξία και τα οποία μετατρέπονται με βάση την τιμή συναλλάγματος που ίσχυε κατά την ημερομηνία που προσδιορίστηκε η εύλογη αξία. Στην περίπτωση αυτή οι συναλλαγματικές διαφορές αποτελούν μέρος του κέρδους ή της ζημίας από τη μεταβολή της εύλογης αξίας και αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων ή απευθείας σε αποθεματικό στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με την κατηγορία αποτίμησης του μη χρηματικού στοιχείου.

(δ) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (hedge accounting)

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα, περιλαμβάνουν κυρίως συμβάσεις ξένου συναλλάγματος (foreign exchange contracts), προθεσμιακές νομισματικές συμβάσεις (forward currency agreements) και συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης επιτοκίων - που πωλήθηκαν και αγοράστηκαν (interest rate options - written and purchased), ανταλλαγές συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps), και άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα. Τα παράγωγα, αναγνωρίζονται αρχικά στον ισολογισμό στην εύλογη αξία κατά την ημερομηνία σύναψης του συμβολαίου, και ακολούθως επαναποτιμούνται στην εύλογη αξία τους. Ως εύλογη αξία θεωρείται η αγορά αξία τους, λαμβάνοντας υπόψη πρόσφατες συναλλαγές στην αγορά, ενώ στις περιπτώσεις όπου δεν υπάρχει αγορά αξία, η εύλογη αξία υπολογίζεται βάσει μοντέλων προεξοφλημένων ταμειακών ροών (discounted cash flow models) και αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης (options pricing models). Όταν η εύλογη αξία είναι θετική, τα παράγωγα περιλαμβάνονται στο ενεργητικό, ενώ όταν η εύλογη αξία είναι αρνητική περιλαμβάνονται στο παθητικό.

Η καλύτερη απόδειξη της εύλογης αξίας ενός παραγώγου κατά την αρχική αναγνώριση, είναι η τιμή της συναλλαγής (δηλαδή η εύλογη αξία του αντιπώου που πληρώθηκε ή εισπράχθηκε), εκτός αν η εύλογη αξία αυτού του μέσου μπορεί να καθοριστεί βάσει σύγκρισης με άλλες τρέχουσες συναλλαγές στην αγορά του ίδιου μέσου (δηλαδή χωρίς τροποποιήσεις ή μεταβολές), ή μπορεί να βασιστεί σε τεχνικές εκτίμησης όπου οι μεταβλητές περιλαμβάνουν μόνο δεδομένα από παρατηρήσιμες αγορές.

Κάποια παράγωγα που είναι ενσωματωμένα σε άλλα χρηματοοικονομικά μέσα, αναγνωρίζονται ως ξεχωριστά παράγωγα όταν οι κίνδυνοι και τα χαρακτηριστικά τους δεν είναι στενά συνδεδεμένα με αυτά του κύριου συμβολαίου, και το κύριο συμβόλαιο δε λογίζεται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Τα ενσωματωμένα αυτά παράγωγα, παρουσιάζονται στην εύλογη αξία, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Η μέθοδος αναγνώρισης κέρδους ή ζημίας από μεταβολές στην εύλογη αξία, εξαρτάται από το αν το παράγωγο καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης. Εφόσον καταχωρείται ως μέσο αντιστάθμισης, η μέθοδος αναγνώρισης καθορίζεται ανάλογα με τη φύση του στοιχείου που αντισταθμίζεται από το παράγωγο αυτό. Ο Όμιλος καταχωρεί ορισμένα παράγωγα ως: (α) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου των μεταβολών εύλογης αξίας αναγνωρισθέντων περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων ή μη αναγνωρισθέντων δεσμεύσεων (μέσο αντιστάθμισης εύλογης αξίας), (β) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής των ταμειακών ροών από αναγνωρισθέντα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού ή από πολύ πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές (μέσο αντιστάθμισης ταμειακών ροών) ή (γ) μέσα αντιστάθμισης του κινδύνου μεταβολής της αξίας καθαρής επένδυσης σε εκμετάλλευση εξωτερικού που σχετίζεται με τη μετάφραση της λογιστικής αξίας της επένδυσης στο νόμισμα βάσης του Ομίλου. Για τα παράγωγα που καταχωρούνται με τον τρόπο αυτό, χρησιμοποιείται η λογιστική αντιστάθμισης, με την προϋπόθεση ότι πληρούν συγκεκριμένα κριτήρια.

Ο Όμιλος, κατά τη σύναψη της συναλλαγής, στοιχειοθετεί τη σχέση μεταξύ των μέσων αντιστάθμισης και των στοιχείων που αντισταθμίζονται, καθώς και το σκοπό και τη στρατηγική διαχείρισης κινδύνου που εξυπηρετείται μέσω της σύναψης διαφόρων συναλλαγών αντιστάθμισης. Επίσης, στοιχειοθετεί την εκτίμησή του, κατά τη σύναψη της αντιστάθμισης και σε συνεχή βάση, για την αποτελεσματικότητα των παραγώγων - που χρησιμοποιούνται σε συναλλαγές αντιστάθμισης - στο να συμψηφίζουν μεταβολές στις εύλογες αξίες ή στις ταμειακές ροές των στοιχείων που αντισταθμίζονται.

(i) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Μεταβολές στην εύλογη αξία παραγώγων, που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης εύλογης αξίας, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, όπως και οι μεταβολές της εύλογης αξίας των στοιχείων που αντισταθμίζονται, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο που αντισταθμίζεται.

Αν η αντιστάθμιση παύσει να πληρεί τα κριτήρια της αντισταθμιστικής λογιστικής, το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, αποσβένεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της περιόδου μέχρι τη λήξη του. Το ποσό της αναπροσαρμογής της λογιστικής αξίας ενός αντισταθμισμένου στοιχείου για το οποίο δε χρησιμοποιείται η μέθοδος του πραγματικού επιτοκίου, παραμένει μέχρι την πώλησή του.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(δ) Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (hedge accounting) (συνέχεια)****(ii) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών**

Η αποτελεσματική αναλογία της μεταβολής της εύλογης αξίας των παραγώγων που προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης ταμειακών ροών, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια. Το κέρδος ή η ζημία της μη αποτελεσματικής αναλογίας, αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Ποσά που έχουν συσσωρευθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων τις περιόδους κατά τις οποίες το αντισταθμισμένο στοιχείο επιδρά στο κέρδος ή τη ζημία (π.χ. όταν πραγματοποιείται η προβλεπόμενη πώληση του στοιχείου που αντισταθμίζεται).

Όταν ένα μέσο αντιστάθμισης ληγεί ή πωλείται, ή όταν η αντιστάθμιση δεν πληρεί πλέον τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, τα συσσωρευμένα κέρδη ή ζημίες που υπάρχουν στα ίδια κεφάλαια κατά τη στιγμή εκείνη, παραμένουν στα ίδια κεφάλαια και όταν η προβλεπόμενη συναλλαγή αναγνωριστεί, τότε αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Όταν μια προβλεπόμενη συναλλαγή δεν αναμένεται πλέον να πραγματοποιηθεί, το συσσωρευμένο κέρδος ή ζημία που είχε καταχωρηθεί στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρεται άμεσα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(iii) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Οι αντισταθμίσεις καθαρών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εξωτερικού, συμπεριλαμβανομένων των αντισταθμίσεων χρηματικών στοιχείων που αποτελούν μέρος των καθαρών επενδύσεων σε επιχειρήσεις εξωτερικού, αντιμετωπίζονται με τρόπο παρόμοιο με τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών, δηλαδή, οποιοδήποτε κέρδος ή ζημία στο μέσο αντιστάθμισης σχετικά με την αποτελεσματική αναλογία της αντιστάθμισης, αναγνωρίζεται στα ίδια κεφάλαια, ενώ το κέρδος ή η ζημία σχετικά με τη μη αποτελεσματική αναλογία, αναγνωρίζεται κατευθείαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Συσσωρευμένα κέρδη και ζημίες στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά την πώληση της επιχείρησης εξωτερικού.

(iv) Παράγωγα που δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική

Ορισμένα παράγωγα δεν πληρούν τα κριτήρια για αντισταθμιστική λογιστική, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι εύλογες αξίες παραγώγων μέσων που κρατούνται προς εμπορία και για σκοπούς αντιστάθμισης, παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

(ε) Συμφηφισμός χρηματοοικονομικών μέσων

Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού συμφηφίζονται και το καθαρό ποσό παρουσιάζεται στον ισολογισμό, όταν υπάρχει νομικό δικαίωμα συμφηφισμού των ποσών που αναγνωρίστηκαν, και παράλληλα υπάρχει η πρόθεση να γίνει διακανονισμός σε καθαρή βάση, ή η απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου και ο διακανονισμός της υποχρέωσης να γίνουν ταυτόχρονα.

(στ) Λογαριασμός αποτελεσμάτων**(i) Έσοδα και έξοδα από τόκους**

Τα έσοδα και έξοδα από τόκους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων σε δεδουλευμένη βάση για όλα τα τοκοφόρα μέσα, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Το πραγματικό επιτόκιο, είναι το επιτόκιο που προεξοφλεί ακριβώς τις εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές εκροές ή εισροές κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ζωής του χρηματοοικονομικού μέσου ή, όπου κρίνεται κατάλληλο, σε μικρότερη περίοδο, στην καθαρή λογιστική αξία του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή παθητικού. Για τον υπολογισμό του πραγματικού επιτοκίου, οι ταμειακές ροές υπολογίζονται λαμβάνοντας υπόψη όλους τους όρους του συμβολαίου του χρηματοοικονομικού μέσου, αλλά όχι τις μελλοντικές ζημίες από πιστωτικό κίνδυνο. Ο υπολογισμός περιλαμβάνει, τις αμοιβές και τις μονάδες βάσης που πληρώθηκαν ή εισπράχθηκαν μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων μερών του συμβολαίου και που αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του πραγματικού επιτοκίου, τα κόστη συναλλαγών, και όλα τα άλλα υπέρ και υπό το άρτιο ποσά.

Όπου ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μία ομάδα παρόμοιων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού απομειώνεται, τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται χρησιμοποιώντας το επιτόκιο που προεξοφλεί τις μελλοντικές ταμειακές ροές, για σκοπούς υπολογισμού της ζημίας απομείωσης.

(ii) Αμοιβές και προμήθειες

Οι αμοιβές και προμήθειες αναγνωρίζονται γενικά σε δεδουλευμένη βάση. Προμήθειες και αμοιβές, σχετικά με συναλλαγές ανταλλαγής συναλλάγματος/νομίσματος, εισαγωγές/εξαγωγές, εμβάσματα, τραπεζικά έξοδα και χρηματιστηριακές δραστηριότητες, αναγνωρίζονται με την ολοκλήρωση της εν λόγω συναλλαγής.

(ζ) Ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός, παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Τα ακίνητα, οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός, εξετάζονται περιοδικά για απομείωση, και οποιαδήποτε ζημία απομείωσης αναγνωρίζεται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους ως ακολούθως:

- Γήπεδα & οικόπεδα: μηδενική απόσβεση
- Κτίρια: 40-50 έτη
- Βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων: κατά τη διάρκεια του συμβολαίου εκμίσθωσης ή της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής εάν μικρότερη
- Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα: 4-10 έτη
- Λοιπά έπιπλα και εξοπλισμός: 4-20 έτη
- Οχήματα: 5-7 έτη

Ως επενδύσεις σε ακίνητα, καταχωρούνται τα ακίνητα που κατέχονται για αποδόσεις ενοικίων και/ή κεφαλαιουχικές ανατιμήσεις, και τα οποία δε χρησιμοποιούνται από εταιρείες του Ομίλου. Οι επενδύσεις σε ακίνητα, παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση των συσσωρευμένων αποσβέσεων και των συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης.

(η) Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία**(i) Υπεραξία**

Η υπεραξία, αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς της εύλογης αξίας του μεριδίου του Ομίλου στην καθαρή θέση της εξαγορασθείσας επιχείρησης, κατά την ημερομηνία εξαγοράς. Το κόστος εξαγοράς αναπροσαρμόζεται από ενδεχόμενες αλλαγές στο τίμημα που οφείλονται σε μελλοντικά γεγονότα. Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά θυγατρικών εταιρειών, περιλαμβάνεται στα «άυλα πάγια στοιχεία». Η υπεραξία που προκύπτει από την εξαγορά συγγενών εταιρειών, περιλαμβάνεται στις «συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις». Η αρνητική υπεραξία αναγνωρίζεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων. Η λογιστική αξία της υπεραξίας επανεξετάζεται κάθε χρόνο για τυχόν απομείωση. Όταν η ανακτήσιμη αξία βρεθεί να είναι μικρότερη της λογιστικής αξίας τότε η υπεραξία απομειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό.

Όταν η υπεραξία επανεξετάζεται για απομείωση, κατανέμεται σε μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών. Ο υπολογισμός των κερδών και των ζημιών από την πώληση μιας εταιρείας, περιλαμβάνει και τη λογιστική αξία της υπεραξίας που αντιστοιχεί στην εταιρεία που πωλείται.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(η) Άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία (συνέχεια)****(ii) Λογισμικά προγράμματα**

Κόστη που σχετίζονται με τη συντήρηση υφιστάμενων λογισμικών προγραμμάτων, αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν προκύπτουν. Κόστη που σχετίζονται με την ανάπτυξη αναγνωρίσιμων και μοναδικών λογισμικών προγραμμάτων που ελέγχονται από τον Όμιλο και αναμένεται ότι θα επιφέρουν οφέλη μεγαλύτερα του κόστους πέραν του ενός έτους, αναγνωρίζονται ως άυλα πάγια στοιχεία και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο σε 4 έτη εκτός των λειτουργικών συστημάτων όπου η ωφέλιμη ζωή τους μπορεί να παραταθεί μέχρι τα 10 έτη.

(iii) Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία

Λοιπά άυλα πάγια περιουσιακά στοιχεία είναι πάγια στοιχεία που είναι διαχωρίσιμα ή προκύπτουν από συμβατικά ή άλλα νομικά δικαιώματα και αποσβένονται με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της προβλεπόμενης ωφέλιμης ζωής τους. Η κατηγορία αυτή περιλαμβάνει άυλα πάγια στοιχεία που αποκτούνται από εξαγορές και συγχωνεύσεις εταιρειών.

(θ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού

Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, καταχωρούνται στις ακόλουθες κατηγορίες: α) χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, β) δάνεια και απαιτήσεις, γ) επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη τους και δ) επενδυτικοί τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση. Η απόφαση για την κατηγοριοποίηση λαμβάνεται από τη Διοίκηση κατά την αρχική αναγνώριση του στοιχείου ενεργητικού.

(i) Χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

Αυτή η κατηγορία περιλαμβάνει δύο υποκατηγορίες, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού προοριζόμενα για εμπορική εκμετάλλευση, και αυτά που προσδιορίστηκαν στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού καταχωρείται ως προοριζόμενο για εμπορική εκμετάλλευση όταν αποκτάται κυρίως με σκοπό βραχυπρόθεσμης πώλησης ή όταν αποτελεί μέρος χαρτοφυλακίου εξαγομικευμένων χρηματοοικονομικών μέσων που έχουν κοινή διαχείριση και για τα οποία υπάρχουν τεκμηριωμένες ενδείξεις πρόσφατου σχεδίου βραχυπρόθεσμης αποκόμισης κερδών. Επίσης σε αυτήν την κατηγορία καταχωρούνται τα παράγωγα μέσα που προορίζονται για εμπορική εκμετάλλευση, εκτός αν προσδιορίζονται ως μέσα αντιστάθμισης.

Ο Όμιλος προσδιορίζει χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- α) απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- β) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- γ) σύνθετα προϊόντα που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

(ii) Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές που δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, εκτός εκείνων που κατά την αρχική αναγνώριση προσδιορίστηκαν από τον Όμιλο ως επενδύσεις σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων ή ως διαθέσιμα προς πώληση. Τίτλοι που καταχωρούνται σε αυτήν την κατηγορία παρουσιάζονται στο χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων ως χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου.

(iii) Επενδύσεις διακρατούμενες μέχρι τη λήξη

Οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού με συγκεκριμένη λήξη, με πάγιες ή προσδιορισμένες πληρωμές και για τις οποίες η Διοίκηση του Ομίλου έχει τη θετική πρόθεση και δυνατότητα να διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους. Αν ο Όμιλος πωλούσε ένα σημαντικό μέρος των επενδύσεων αυτών, τότε ολόκληρη η κατηγορία θα ακυρωνόταν και οι επενδύσεις θα επανακατηγοριοποιούνταν ως διαθέσιμες προς πώληση.

(iv) Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι

Διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι, είναι οι τίτλοι που αποκτούνται για ακαθόριστο χρονικό διάστημα, οι οποίοι μπορεί να πωληθούν, λόγω ανάγκης ρευστότητας, ή αλλαγών στα επιτόκια, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες, ή στις τιμές των μετοχών.

Λογιστικός χειρισμός και υπολογισμός

Οι αγορές και πωλήσεις χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού καταχωρούνται κατά την ημερομηνία συναλλαγής, την ημερομηνία δηλαδή κατά την οποία ο Όμιλος δεσμεύεται να αγοράσει ή να πωλήσει το στοιχείο ενεργητικού. Τα δάνεια που προέρχονται από την Τράπεζα αναγνωρίζονται όταν εκταμιεύονται μετρητά στους πιστούχους. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν παρουσιάζονται σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία πλέον των εξόδων συναλλαγής. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, παύουν να αναγνωρίζονται όταν τα δικαιώματα εισπραχθούν, ταμειακών ροών τους λήγουν ή όταν ο Όμιλος έχει ουσιαστικά μεταβιβάσει τους κινδύνους και τις αποδόσεις που συνεπάγεται η ιδιοκτησία.

Οι διαθέσιμοι προς πώληση επενδυτικοί τίτλοι και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού σε εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, και στις μεταγενέστερες περιόδους αποτιμώνται και παρουσιάζονται στην εύλογη αξία. Τα δάνεια και προκαταβολές, και οι διακρατούμενες μέχρι τη λήξη επενδύσεις, παρουσιάζονται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία της κατηγορίας «χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού στην εύλογη αξία μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων», περιλαμβάνονται, κατά την περίοδο που προκύπτουν, στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Κέρδη και ζημιές από μεταβολές στην εύλογη αξία διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, μέχρι το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού να αποαναγνωριστεί ή να υποστεί απομείωση, οπότε, το συσσωρευμένο κέρδος ή η ζημία που αναγνωρίστηκαν προηγουμένως στα ίδια κεφάλαια, μεταφέρονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Οι τόκοι τους όμως που υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Μερίσματα από διαθέσιμους προς πώληση επενδυτικούς τίτλους αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων όταν το δικαίωμα εισπραχθείς μερίσματος εγκριθεί από τους μετόχους.

Η εύλογη αξία των επενδύσεων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, προσδιορίζεται από τις τρέχουσες χρηματιστηριακές τιμές προσφοράς. Η εύλογη αξία των μη εισηγμένων τίτλων, και άλλων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού στις περιπτώσεις όπου η αγορά δεν είναι ενεργή, προσδιορίζεται με τεχνικές αποτίμησης. Αυτές οι τεχνικές, περιλαμβάνουν τη χρήση πρόσφατων συναλλαγών που έγιναν σε καθαρά εμπορική βάση, την αναφορά στην τρέχουσα τιμή συγκρίσιμων στοιχείων που διαπραγματεύονται, και τις μεθόδους προεξοφλημένων ταμειακών ροών, αποτίμησης δικαιωμάτων προαίρεσης και άλλες μεθόδους αποτίμησης που χρησιμοποιούνται συχνά στην αγορά.

(i) Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού

Ο Όμιλος, σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού, εξετάζει κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχουν υποστεί απομείωση. Ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού υπόκεινται σε απομείωση όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης, ως αποτέλεσμα ενός ή περισσοτέρων γεγονότων που συνέβησαν μετά την αρχική αναγνώριση του περιουσιακού στοιχείου («ζημιογόνο γεγονός»), και το ζημιογόνο γεγονός (ή γεγονότα) έχει επίδραση στις αναμενόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού ή ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, και μπορεί να υπολογιστεί αξιόπιστα. Η αντικειμενική ένδειξη ότι ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού ή ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού έχει υποστεί απομείωση, περιλαμβάνει δεδομένα που περιέχονται στην προσοχή του Ομίλου σχετικά με τα ακόλουθα ζημιογόνα γεγονότα:

- α) σημαντική οικονομική δυσχέρεια του εκδότη ή οφειλέτη,
- β) παραβίαση συμβολαίου, όπως αθέτηση ή καθυστέρηση στην πληρωμή τόκων ή κεφαλαίου,

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(i) Απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού (συνέχεια)**

- γ) ο Όμιλος, για οικονομικούς ή νομικούς λόγους που σχετίζονται με την οικονομική δυσχέρεια του πιστούχου, προβαίνει σε ρυθμίσεις που υπό άλλες συνθήκες δε θα παρείχε,
- δ) υπάρχει πιθανότητα να αρχίσει διαδικασία πτώχευσης ή άλλη χρηματοοικονομική αναδιοργάνωση του πιστούχου,
- ε) η απώλεια ενεργούς αγοράς για το συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, λόγω χρηματοοικονομικών δυσχερειών, ή
- στ) δεδομένα που υποδηλώνουν ότι υπάρχει μετρήσιμη μείωση στις προβλεπόμενες μελλοντικές ταμειακές ροές μιας ομάδας χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης, ακόμα και αν η μείωση δεν μπορεί να συνδεθεί με συγκεκριμένα στοιχεία όπως:
 - δυσμενείς μεταβολές στο καθεστώς αποπληρωμής (payment status) των πιστούχων της ομάδας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού
 - οικονομικές συνθήκες σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο που συσχετίζονται με καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού της ομάδας.

(i) Στοιχεία ενεργητικού απομειώμενα στην αναπόσβεστη αξία κτήσης

Ο Όμιλος αρχικά αξιολογεί κατά πόσο υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης ξεχωριστά στα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που είναι από μόνα τους σημαντικά. Τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι από μόνα τους σημαντικά, αξιολογούνται είτε ξεχωριστά είτε ομαδικά. Αν ο Όμιλος αποφασίσει ότι δεν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης για κάποιο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού που αξιολογήθηκε ξεχωριστά, είτε είναι σημαντικό είτε όχι, το συμπεριλαμβάνει σε ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και τα αξιολογεί ομαδικά για απομείωση. Στοιχεία ενεργητικού που αξιολογούνται για απομείωση ξεχωριστά και για τα οποία υπάρχει και συνεχίζει να αναγνωρίζεται ζημία απομείωσης, δε συμπεριλαμβάνονται στην ομαδική αξιολόγηση για απομείωση.

Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη απομείωσης δανείων και προκαταβολών ή επενδύσεων διακρατούμενων μέχρι τη λήξη που παρουσιάζονται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης τους, το ποσό της ζημίας απομείωσης υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας του στοιχείου ενεργητικού και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών (εξαιρουμένων των μελλοντικών ζημιών από πιστωτικούς κινδύνους που δεν έχουν πραγματοποιηθεί) προεξοφλημένων με το αρχικό πραγματικό επιτόκιο του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού. Το τρέχον ποσό του περιουσιακού στοιχείου, μειώνεται μέσω της χρήσης ενός λογαριασμού πρόβλεψης για απομείωση, και το ποσό της ζημίας αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Αν ένα δάνειο ή μια επένδυση διακρατούμενη μέχρι τη λήξη, φέρουν κυμαινόμενο επιτόκιο, το προεξοφλητικό επιτόκιο για τον υπολογισμό της ζημίας απομείωσης, είναι το τρέχον πραγματικό επιτόκιο που καθορίζεται στο συμβόλαιο. Στην πράξη, ο Όμιλος μπορεί να υπολογίζει την απομείωση βάσει της εύλογης αξίας ενός μέσου χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες τιμές αγοράς.

Ο υπολογισμός της παρούσας αξίας εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών κάποιο εξασφαλισμένο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού, αντικατοπτρίζει τη ροή μετρητών που μπορεί να προκύψει από την εκκαθάριση, μετά την αφαίρεση των εξόδων εκποίησης της εξασφάλισης, ανεξάρτητα από το εάν η εκκαθάριση είναι πιθανή.

Για σκοπούς ομαδικής αξιολόγησης για απομείωση, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού ομαδοποιούνται βάσει παρόμοιων χαρακτηριστικών πιστωτικού κινδύνου (δηλαδή βάσει της μεθόδου αξιολόγησης του Ομίλου, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του στοιχείου ενεργητικού, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και άλλους σχετικούς παράγοντες). Αυτά τα χαρακτηριστικά σχετίζονται με τον υπολογισμό μελλοντικών ταμειακών ροών για ομάδες τέτοιων στοιχείων ενεργητικού, αφού υποδεικνύουν την ικανότητα του χρεώστη να πληρώσει όλα τα ποσά που οφείλονται βάσει των όρων του συμβολαίου των στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται.

Οι μελλοντικές ταμειακές ροές σε μια ομάδα χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού που αξιολογούνται ομαδικά για απομείωση, υπολογίζονται βάσει των συμβατικών ταμειακών ροών των στοιχείων ενεργητικού της ομάδας και της ιστορικής εμπειρίας για ζημίες στοιχείων ενεργητικού με χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου παρόμοια με αυτά της ομάδας. Η ιστορική εμπειρία για ζημίες αναθεωρείται βάσει των παρόντων δεδομένων, ώστε να ενσωματώσει την επίδραση των τρεχουσών συνθηκών που δεν επηρέασαν την περίοδο στην οποία βασίζεται η ιστορική εμπειρία, και να απαλείψει την επίδραση των συνθηκών της ιστορικής περιόδου που δεν υπάρχουν σήμερα.

Οι υπολογισμοί για αλλαγές στις μελλοντικές ταμειακές ροές για ομάδες στοιχείων ενεργητικού πρέπει να αντικατοπτρίζουν και να είναι ευθυγραμμισμένοι με αλλαγές σε πρόσφατα δεδομένα από περίοδο σε περίοδο (για παράδειγμα, αλλαγές σε ποσοστά ανεργίας, τιμές ακινήτων, καθεστώς αποπληρωμών, ή άλλους παράγοντες που υποδεικνύουν αλλαγές στην πιθανότητα ζημιών στην ομάδα των στοιχείων ενεργητικού και στο μέγεθός τους). Η μεθοδολογία και οι παραδοχές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών, αναθεωρούνται συχνά από τον Όμιλο ώστε να μειώσουν τυχόν διαφορές μεταξύ των ζημιών που υπολογίστηκαν και της πραγματικής εμπειρίας ζημιών.

Όταν ένα δάνειο δεν είναι εισπράξιμο, διαγράφεται μέσω της σχετικής πρόβλεψης για απομείωση δανείου. Αυτά τα δάνεια διαγράφονται υπό την προϋπόθεση ότι όλες οι απαραίτητες διαδικασίες έχουν ολοκληρωθεί και το ποσό της ζημίας έχει οριστικοποιηθεί. Μεταγενέστερες επανακτήσεις ποσών που έχουν ήδη διαγραφεί, μειώνουν το ποσό της πρόβλεψης για απομείωση δανείου στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, το ποσό της απομείωσης μειωθεί και η μείωση μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της απομείωσης (όπως βελτίωση στο βαθμό φερεγγυότητας του χρεώστη), η προηγούμενως αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης αντιλογίζεται μέσω αναπροσαρμογής του λογαριασμού προβλέψεων. Το ποσό που αντιλογίστηκε αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ii) Στοιχεία ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Στον υπολογισμό απομείωσης των επενδύσεων σε μετοχικούς και χρεωστικούς τίτλους που έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες προς πώληση, λαμβάνεται υπόψη τυχόν σημαντική και παρατεταμένη μείωση της εύλογης αξίας του τίτλου κάτω από το κόστος του. Όπου υπάρχει τέτοια ένδειξη για διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού, η συσσωρευμένη ζημία – που υπολογίζεται ως η διαφορά μεταξύ του κόστους αγοράς και της τρέχουσας εύλογης αξίας, μείον τις ζημίες απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού που αναγνωρίστηκαν προηγούμενως στο λογαριασμό αποτελεσμάτων – μεταφέρεται από τα ίδια κεφάλαια στο λογαριασμό αποτελεσμάτων. Ζημίες απομείωσης σε μετοχικούς τίτλους που αναγνωρίστηκαν στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, δεν αντιλογίζονται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων. Αν σε μεταγενέστερη περίοδο, η εύλογη αξία ενός χρεωστικού τίτλου που αναγνωρίστηκε ως διαθέσιμος προς πώληση αυξηθεί, και η αύξηση αυτή μπορεί αντικειμενικά να συσχετισθεί με περιστατικό που πραγματοποιήθηκε μετά την αναγνώριση της ζημίας απομείωσης στο λογαριασμό αποτελεσμάτων, η ζημία απομείωσης αντιλογίζεται μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

(ια) Συμφωνίες πώλησης, επαναγοράς και δανεισμού χρεογράφων**(i) Συμφωνίες πώλησης και επαναγοράς**

Τα χρεόγραφα που πωλούνται με βάση συμφωνίες επαναγοράς (repos) συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό της Τράπεζας ενώ η υποχρέωση προς το αντισυμβαλλόμενο μέρος περιλαμβάνεται στα οφειλόμενα ποσά σε άλλες τράπεζες, ή σε πελάτες, όπως κρίνεται καταλληλότερο. Χρεόγραφα που αγοράστηκαν βάσει συμφωνιών επαναπώλησης (reverse repos) αναγνωρίζονται ως δάνεια και προκαταβολές σε άλλες τράπεζες ή πελάτες αναλόγως. Η διαφορά μεταξύ της τιμής πώλησης και της τιμής επαναγοράς αναγνωρίζεται ως τόκος κατά τη διάρκεια της περιόδου της συμφωνίας επαναγοράς, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

(ii) Δανεισμός χρεογράφων

Χρεόγραφα που δανείζει ο Όμιλος σε τρίτους παραμένουν στις οικονομικές καταστάσεις. Χρεόγραφα που δανείζεται ο Όμιλος δεν αναγνωρίζονται στις οικονομικές καταστάσεις, εκτός αν πωληθούν σε τρίτους, οπότε η αγορά και η πώληση καταχωρούνται και το κέρδος ή η ζημία περιλαμβάνεται στα αποτελέσματα χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Η υποχρέωση επιστροφής των χρεογράφων καταχωρείται στην εύλογη αξία ως εμπορική υποχρέωση (trading liability).

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(ιβ) Χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού**

Ο Όμιλος κατηγοριοποιεί τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις ακόλουθες κατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στο αναπόσβεστο κόστος, και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αποτιμώνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων περιλαμβάνουν δύο υποκατηγορίες: τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις προοριζόμενες για εμπορική εκμετάλλευση και τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων κατά την αρχική αναγνώριση.

Ο Όμιλος προσδιορίζει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων όταν οποιοδήποτε από τα παρακάτω ισχύει:

- α) απαλείφει ή μειώνει αισθητά μία ανακολουθία στην επιμέτρηση ή την αναγνώριση, ή
- β) χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία και χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις μοιράζονται τους ίδιους κινδύνους και οι κίνδυνοι αυτοί αντιμετωπίζονται και εκτιμώνται με βάση την εύλογη αξία, ή
- γ) σύνθετα προϊόντα που περιλαμβάνουν ενσωματωμένα παράγωγα που θα μπορούσαν να μεταβάλλουν σημαντικά τις ταμειακές ροές του κύριου συμβολαίου.

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αποαναγνωρίζονται όταν η οριζόμενη υποχρέωση από τη σχετική σύμβαση εξοφλείται, ακυρώνεται ή λήγει.

(ιγ) Μισθωμένα Πάγια**(i) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής**

Μισθώσεις ενσώματων παγίων όπου ο Όμιλος διατηρεί ουσιωδώς όλους τους κινδύνους και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας, καταχωρούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις. Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις κεφαλαιοποιούνται στην αρχή της μίσθωσης στη χαμηλότερη αξία, μεταξύ της εύλογης αξίας του παγίου που εκμισθώθηκε και της παρούσας αξίας των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων. Κάθε μίσθωμα κατανέμεται μεταξύ της υποχρέωσης και των εξόδων χρηματοδότησης, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ένα σταθερό επιτόκιο σε σχέση με το υπόλοιπο της χρηματοδότησης που εκκρεμεί. Το μέρος του χρηματοοικονομικού εξόδου που αφορά σε χρηματοδοτικές μισθώσεις, αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια της μίσθωσης. Τα πάγια που αποκτούνται με χρηματοδοτική μίσθωση αποσβένονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της ωφέλιμης ζωής τους και της περιόδου μίσθωσης.

Μισθώσεις όπου ουσιωδώς οι κίνδυνοι και ανταμοιβές της ιδιοκτησίας παραμένουν στον εκμισθωτή καταχωρούνται ως λειτουργικές μισθώσεις. Πληρωμές που αφορούν λειτουργικές μισθώσεις (μετά την αφαίρεση κινήτρων που εισπράχθηκαν από τον εκμισθωτή), αναγνωρίζονται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων αναλογικά κατά τη διάρκεια της μίσθωσης.

(ii) Λογιστική για μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής

Χρηματοδοτικές μισθώσεις:

Όταν στοιχεία ενεργητικού εκμισθώνονται βάσει χρηματοδοτικών μισθώσεων, η παρούσα αξία των καταβλητέων μισθωμάτων αναγνωρίζεται ως απαίτηση. Η διαφορά μεταξύ του μικτού ποσού της απαίτησης και της παρούσας αξίας της απαίτησης, αναγνωρίζεται ως μη δεδουλευμένο χρηματοοικονομικό έσοδο. Τα έσοδα από μισθώσεις αναγνωρίζονται κατά τη διάρκεια της μίσθωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της καθαρής επένδυσης, που αντικατοπτρίζει μια σταθερή περιοδική απόδοση.

Λειτουργικές μισθώσεις:

Στοιχεία ενεργητικού που εκμισθώνονται βάσει λειτουργικών μισθώσεων συμπεριλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία και αποσβένονται κατά τη διάρκεια της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους, σύμφωνα με παρόμοια ιδιότητα ενσώματα πάγια. Το έσοδο από ενοίκια (μετά την αφαίρεση των κινήτρων που παραχωρήθηκαν σε μισθωτές) αναγνωρίζεται σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της περιόδου μίσθωσης.

(ιδ) Αναβαλλόμενη φορολογία

Ο αναβαλλόμενος φόρος υπολογίζεται στο σύνολό του, με τη μέθοδο της υποχρέωσης (liability method), για τις προσωρινές διαφορές που προκύπτουν μεταξύ της φορολογικής βάσης των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού και των λογιστικών αξιών τους, όπως εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις επιμετρώνται χρησιμοποιώντας τους μελλοντικούς φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να εφαρμοστούν στην περίοδο κατά την οποία θα τακτοποιηθεί η απαίτηση ή υποχρέωση, λαμβάνοντας υπόψη τους φορολογικούς νόμους (και φορολογικούς νόμους) που έχουν θεσπιστεί ή ουσιωδώς θεσπιστεί, μέχρι την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι κύριες προσωρινές διαφορές προκύπτουν από την απομείωση χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού, από αποσβέσεις παγίων στοιχείων, από συντάξεις και άλλες παροχές αποχώρησης προς το προσωπικό, και από την επανεκτίμηση ορισμένων χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, συμπεριλαμβανομένων των παραγώνων μέσων.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις αναγνωρίζονται όταν αναμένεται ότι μελλοντικό φορολογητέο κέρδος θα είναι διαθέσιμο έναντι του οποίου οι προσωρινές διαφορές μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Η αναβαλλόμενη φορολογία, σχετικά με αλλαγές στις εύλογες αξίες των διαθέσιμων προς πώληση επενδύσεων και των αντισταθμίσεων ταμειακών ροών που καταχωρούνται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, χρεώνεται και πιστώνεται επίσης στα ίδια κεφάλαια, και αναγνωρίζεται μεταγενέστερα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων μαζί με το αναβαλλόμενο κέρδος ή ζημία.

Ο φόρος εισοδήματος επί των κερδών, υπολογίζεται με βάση τη φορολογική νομοθεσία που έχει θεσπιστεί στις χώρες όπου διεξάγονται οι εργασίες του Ομίλου και αναγνωρίζεται ως έξοδο την περίοδο κατά την οποία προκύπτουν τα κέρδη. Η φορολογική επίδραση των μεταφερόμενων φορολογικών ζημιών αναγνωρίζεται ως στοιχείο ενεργητικού, όταν είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή μελλοντικά φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν αυτές οι ζημιές.

(ιε) Παροχές στο προσωπικό**(i) Συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις**

Ο Όμιλος συμμετέχει σε προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών σύμφωνα με τα οποία καταβάλλει σταθερές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία. Ο Όμιλος δεν έχει άλλες υποχρεώσεις για πληρωμές συντάξεων πέραν των εισφορών που καταβάλλει.

Οι εισφορές του Ομίλου στα προγράμματα συνταξιοδότησης καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζονται ως παροχές προς το προσωπικό κατά την περίοδο που αφορούν.

(ii) Αποζημιώσεις αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (SLSRI)

Σύμφωνα με το τοπικό εργατικό δίκαιο ο Όμιλος σχηματίζει πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία για υπαλλήλους που δικαιούνται εφάπαξ αποζημίωση, η οποία βασίζεται στα χρόνια υπηρεσίας και τις απολαβές τους κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης, όταν οι υπάλληλοι παραμένουν στην υπηρεσία μέχρι τη συνήθη ηλικία συνταξιοδότησης. Έχει σχηματιστεί πρόβλεψη για την αναλογιστική αξία της εφάπαξ αποζημίωσης, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο της προβλεπόμενης πιστωτικής μονάδας. Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, το κόστος για αποζημιώσεις αποχώρησης αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων κατά τη διάρκεια των χρόνων υπηρεσίας των υπαλλήλων, σύμφωνα με αναλογιστικές αποτιμήσεις που πραγματοποιούνται κάθε χρόνο. Η υποχρέωση της αποζημίωσης αποχώρησης υπολογίζεται ως η παρούσα αξία των αναμενόμενων μελλοντικών ταμειακών εκροών, χρησιμοποιώντας επιτόκιο κρατικών ομολόγων, με όρους λήξης που προσεγγίζουν τους όρους της σχετικής υποχρέωσης. Αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές που προκύπτουν από τον υπολογισμό της αποζημίωσης αποχώρησης για τον Όμιλο αναγνωρίζονται απευθείας στο λογαριασμό αποτελεσμάτων της χρήσης.

Επιπλέον, ο Όμιλος έχει ενισχύσει την πιο πάνω πρόβλεψη λαμβάνοντας υπόψη πιθανές αποχωρήσεις προσωπικού προ της κανονικής συνταξιοδότησης, βάσει των όρων προηγούμενων προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου. Ο Όμιλος αναγνωρίζει αποζημιώσεις αποχώρησης, όταν έχει συγκεκριμένες δεσμεύσεις είτε βάσει λεπτομερούς επίσημου σχεδίου που ανακοινώνεται και δεν μπορεί να αποσυρθεί, είτε ως αποτέλεσμα αμοιβαίως συμφωνηθέντων όρων αποχώρησης. Οι καταβλητέες μετά την πάροδο των 12 μηνών από την ημερομηνία του ισολογισμού, προεξοφλούνται στην παρούσα αξία τους.

(iii) Παροχές για συμμετοχή στα κέρδη (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)

Η Διοίκηση περιοδικά ανταμείβει με μετρητά (bonus) υπαλλήλους με υψηλή απόδοση, κατά βούληση. Παροχές σε μετρητά (bonus), οι οποίες απαιτούν έγκριση μόνο από τη Διοίκηση, αναγνωρίζονται ως δεδουλευμένα έξοδα προσωπικού. Η διανομή κερδών στους υπαλλήλους, για την οποία απαιτείται έγκριση από τη Γενική Συνέλευση, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού στη χρήση που εγκρίνεται από τους μετόχους του Ομίλου.

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(ιδε) Παροχές στο προσωπικό (συνέχεια)****(iv) Παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους (βασισμένες στην απόδοση των υπαλλήλων)**

Η Διοίκηση του Ομίλου χορηγεί περιοδικά σε υπαλλήλους με υψηλή απόδοση δωρεάν μετοχές και δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, κατά βούληση. Οι υπάλληλοι αποκτούν δικαίωμα στις μετοχές την περίοδο κατά την οποία αυτές χορηγούνται. Η εύλογη αξία των μετοχών που χορηγούνται αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου (ονομαστική αξία) και της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

Η εύλογη αξία των παροχών σε δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών, αναγνωρίζεται ως έξοδο προσωπικού με αντίστοιχη αύξηση μη-διανεμήσιμου αποθεματικού κατά την περίοδο παραχώρησης των δικαιωμάτων αυτών. Οι εισπράξεις μετά την αφαίρεση σχετικών εξόδων συναλλαγής, πιστώνονται στο μετοχικό κεφάλαιο (ονομαστική αξία) και στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο όταν τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών ασκηθούν με μεταφορά του μη-διανεμήσιμου αποθεματικού στη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

(ιστ) Ασφαλιστικές δραστηριότητες**(i) Αναγνώριση εσόδων**

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια κάλυψης ατυχημάτων, ακίνητης περιουσίας καθώς και για τα συμβόλαια ασφάλισης ζωής βραχυπρόθεσμης διάρκειας, τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδα (δεδολευμένα ασφάλιστρα) αναλογικά κατά τη διάρκεια της περιόδου ασφάλισης. Για τα συμβόλαια που παραμένουν ενεργά κατά την ημερομηνία του ισολογισμού, το μέρος του ασφάλιστρου που έχει εισπραχθεί αλλά δεν είναι δεδολευμένο αναγνωρίζεται ως στοιχείο παθητικού. Τα έσοδα από ασφάλιστρα εμφανίζονται πριν από την αφαίρεση της προμήθειας.

Για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια μακροπρόθεσμης διάρκειας, τα ασφάλιστρα αναγνωρίζονται ως έσοδο όταν καταστούν απαιτητά από τον ασφαλισμένο. Τα έσοδα από ασφάλιστρα εμφανίζονται πριν από την αφαίρεση της προμήθειας. Η υποχρέωση για τις συμβατικές παροχές οι οποίες αναμένεται να πραγματοποιηθούν στο μέλλον καταχωρείται όταν αναγνωρίζονται τα ασφάλιστρα.

(ii) Ασφαλιστικές προβλέψεις

Οι ασφαλιστικές προβλέψεις διακρίνονται σε:

Μαθηματικές προβλέψεις

Οι μαθηματικές προβλέψεις αντιπροσωπεύουν ασφαλιστικές προβλέψεις για τις μακροχρόνιες συμβάσεις ασφάλισης ζωής. Υπολογίζονται βάσει των αναλογιστικών αρχών, αφού ληφθούν υπόψη οι τεχνικές υποθέσεις που ορίζονται από τους αρμόδιους φορείς (πίνακας θνησιμότητας και τεχνικό επιτόκιο που ισχυαν κατά την έναρξη ισχύος του ασφαλιστηρίου συμβολαίου), ως η διαφορά μεταξύ της αναλογιστικής παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που έχουν αναληφθεί από τον Όμιλο και της παρούσας αξίας των εισπρακτέων ασφαλίστρων από τους συμβαλλόμενους.

Προβλέψεις μη δεδολευμένων ασφαλίστρων

Οι προβλέψεις μη δεδολευμένων ασφαλίστρων αφορούν τα καθαρά εισπραχθέντα ασφάλιστρα συμβολαίων, με ετήσιες ημερομηνίες έναρξης και λήξης διαφορετικές από τις ημερομηνίες έναρξης και λήξης της οικονομικής χρήσης και καλύπτουν αναλογικά την περίοδο από την ημερομηνία σύναξης των οικονομικών καταστάσεων μέχρι τη λήξη της περιόδου την οποία αφορούν τα ασφάλιστρα των συγκεκριμένων συμβολαίων.

Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων

Οι προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων αφορούν υποχρεώσεις από απαιτήσεις ασφαλισμένων, οι οποίες έχουν αναφερθεί αλλά δεν έχουν διακανονισθεί μέχρι το τέλος της οικονομικής περιόδου. Οι συγκεκριμένες υποχρεώσεις μελετώνται ανά περίπτωση, με τη συνδρομή ειδικών εκτιμητών με βάση τα υφιστάμενα στοιχεία (πραγματογνωμοσύνες, ιατρικές εκθέσεις, δικαστικές αποφάσεις κλπ). Ο Όμιλος σχηματίζει επιπλέον προβλέψεις για ζημιές που έχουν συμβεί, αλλά δεν έχουν αναγγελθεί μέχρι τη λήξη της οικονομικής περιόδου (incurred but not reported). Ο υπολογισμός τους γίνεται με χρήση στατιστικών μεθόδων πρόβλεψης του μέσου κόστους των υποχρεώσεων και του πλήθους των σχετικών περιστατικών.

(iii) Έλεγχος Επάρκειας Ασφαλιστικών Προβλέψεων

Στο τέλος κάθε οικονομικής περιόδου ο Όμιλος εξετάζει την επάρκεια των ασφαλιστικών προβλέψεων, μετά την αφαίρεση των σχετικών αναβαλλόμενων εξόδων απόκτησης, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Π. 4. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθούν ελλείψεις σχηματισθείσες προβλέψεις, το σύνολο της διαφοράς αναγνωρίζεται άμεσα σε βάρος των αποτελεσμάτων χρήσης.

Πιο συγκεκριμένα, για τη διενέργεια του σχετικού ελέγχου που αφορά στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής, ο Όμιλος προβαίνει στη σύγκριση των σχηματισθεισών σχετικών προβλέψεων με το σύνολο της παρούσας αξίας των υποχρεώσεων που προκύπτουν από τα συγκεκριμένα συμβόλαια. Για τον έλεγχο της επάρκειας των προβλέψεων εκκρεμών αποζημιώσεων εφαρμόζεται η μεθοδολογία των τριγώνων, χρησιμοποιώντας ιστορικά στατιστικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας.

(iv) Αντασφάλιση

Οι αντασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτει ο Όμιλος προκειμένου να διασφαλιστεί έναντι ζημιών ενός ή περισσότερων συμβολαίων που παρέχονται από αυτόν, πληρούν τις προϋποθέσεις χαρακτηρισμού τους ως ασφαλιστικά προϊόντα και ταξινομούνται ως συμβόλαια αντασφάλισης.

Οφέλη που ενδεχομένως προκύπτουν από αντασφαλιστικές συμβάσεις που συνάπτει ο Όμιλος, αναγνωρίζονται ως στοιχεία ενεργητικού από πράξεις αντασφάλισης. Τα συγκεκριμένα στοιχεία του ενεργητικού περιλαμβάνουν βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις αντασφαλιστών, καθώς και μακροπρόθεσμες αποκτήσεις που ενδεχομένως εγείρονται από αξιώσεις και οφέλη που δημιουργούν οι αντασφαλιστικές συμβάσεις. Κεφάλαια οφειλόμενα από ή προς τους αντασφαλιστές υπολογίζονται σταθερά στα κεφάλαια που προκύπτουν από τις αντασφαλιστικές συμβάσεις και σύμφωνα με τους όρους της κάθε σύμβασης ξεχωριστά. Υποχρεώσεων που ανακύπτουν από αντασφαλιστικές συμβάσεις αφορούν κυρίως οφειλόμενα ασφάλιστρα και αναγνωρίζονται ως έξοδα όταν προκύπτουν.

Στο τέλος κάθε οικονομικής περιόδου, ο Όμιλος εξετάζει αν τα στοιχεία του ενεργητικού που συνδέονται με αντασφαλιστικές συμβάσεις έχουν υποστεί απομείωση. Αν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ένα στοιχείο του ενεργητικού από αντασφαλιστικές συμβάσεις έχει υποστεί απομείωση, τότε η λογιστική αξία του συγκεκριμένου στοιχείου μειώνεται στο ανακτήσιμο ποσό και η ζημία αναγνωρίζεται στο λογαριασμό αποτελεσμάτων.

(ιζ) Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Τα γήπεδα και κτίρια που αποκτούνται από πλειστηριασμούς για ανάκτηση απομειωθέντων δανείων, περιλαμβάνονται στα «Λοιπά στοιχεία ενεργητικού», εκτός αν δηλώνεται διαφορετικά. Τα εν λόγω αποκτηθέντα πάγια στοιχεία κατέχονται προσωρινά για πώληση και αναγνωρίζονται στο χαμηλότερο ποσό μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Τα κέρδη ή ζημιές από την πώληση περιλαμβάνονται στα λοιπά λειτουργικά έσοδα.

(ιη) Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Τα συνδεδεμένα μέρη περιλαμβάνουν θυγατρικές, συγγενείς, συνδεδεμένες εταιρείες του Ομίλου, τους συμβούλους, τα μέλη της Διοίκησης του Ομίλου, τα στενά οικογενειακά τους πρόσωπα, εταιρείες που κατέχονται ή ελέγχονται από αυτούς και εταιρείες στις οποίες μπορούν να ασκήσουν σημαντική επιρροή επί της χρηματοοικονομικής και λειτουργικής πολιτικής τους. Οι συναλλαγές παρόμοιας φύσης παρουσιάζονται σε συνολική βάση. Όλες οι τραπεζικές συναλλαγές που διενεργούνται με συνδεδεμένα μέρη, είναι μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και γίνονται με καθαρά εμπορικούς όρους.

(ιθ) Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν ο Όμιλος έχει μια υπάρχουσα νομική ή τεκμηριωμένη υποχρέωση ως αποτέλεσμα γεγονότων του παρελθόντος και είναι πιθανό να απαιτηθεί εκροή πόρων, οι οποίοι περιλαμβάνουν οικονομικές ωφέλειες για διακανονισμό της υποχρέωσης το ποσό της οποίας μπορεί να εκτιμηθεί με αξιοπιστία.

(ικ) Πληροφόρηση κατά τομέα

Ο τομέας είναι ένα ξεχωριστό τμήμα του Ομίλου που δραστηριοποιείται στην παροχή προϊόντων ή υπηρεσιών σε συγκεκριμένο οικονομικό κλάδο. Ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε πέντε κύριους επιχειρηματικούς τομείς. Τα έσοδα, έξοδα και η απόδοση ανά τομέα περιλαμβάνουν και μεταφορές μεταξύ τομέων δραστηριοτήτων. Αυτές οι μεταφορές λογίζονται σε ανταγωνιστικές τιμές που συνάδουν με χρεώσεις σε μη συνδεδεμένους πελάτες για παρόμοιες υπηρεσίες.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

2. Βασικές Λογιστικές Αρχές (συνέχεια)**(κα) Μετοχικό κεφάλαιο**

Οι κοινές μετοχές καταχωρούνται ως ίδια κεφάλαια.

Τα έξοδα αύξησης κεφαλαίου παρουσιάζονται, καθαρά από φόρους, αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια, ως μείωση του προϊόντος έκδοσης.

Η διανομή μερισμάτων κοινών μετοχών αναγνωρίζεται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, όταν εγκριθεί από τους μετόχους της Τράπεζας. Τυχόν προμερίσματα αναγνωρίζονται αφαιρετικά στα ίδια κεφάλαια του Ομίλου όταν εγκριθούν από το Διοικητικό Συμβούλιο.

Όταν εταιρείες του Ομίλου αγοράζουν μετοχές της Τράπεζας (ίδιες μετοχές) το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια μέχρι την ακύρωση, επανεκδόση ή πώληση των μετοχών. Όταν οι ίδιες μετοχές πωλούνται ή επανεκδίδονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

(κβ) Προνομιούχοι τίτλοι

Οι προνομιούχοι τίτλοι που εκδίδονται από τον Όμιλο καταχωρούνται στα ίδια κεφάλαια όταν δεν υπάρχει συμβατική υποχρέωση να κομιστεί στον κάτοχο τους ταμειακά διαθέσιμα ή κάποιο άλλο χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού.

Τα επιπρόσθετα έξοδα που προκύπτουν από την έκδοση νέων προνομιούχων τίτλων καταχωρούνται στην καθαρή θέση ως μείωση του προϊόντος της έκδοσης, μετά από φόρους.

Η διανομή μερίσματος στους κατόχους προνομιούχων τίτλων, αναγνωρίζεται ως μείωση της καθαρής θέσης, την ημέρα που αναγνωρίζονται ως πληρωτέα.

Όταν ο Όμιλος αγοράζει προνομιούχους τίτλους που εκδίδει, το ποσό που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένων και των άμεσα σχετιζόμενων εξόδων (μετά την αφαίρεση φόρου), αφαιρείται από τα ίδια κεφάλαια. Στην περίπτωση που πωλούνται ή ακυρώνονται σε μεταγενέστερο στάδιο, οποιοδήποτε ποσό εισπραχθεί περιλαμβάνεται στα ίδια κεφάλαια.

(κγ) Χρηματοοικονομικές εγγυήσεις

Τα συμβόλαια χρηματοοικονομικής εγγύησης είναι συμβόλαια τα οποία απαιτούν ο εκδότης να κάνει συγκεκριμένες πληρωμές προς αποζημίωση του κατόχου για ζημιά που έχει υποστεί, λόγω ότι ένας συγκεκριμένος χρεώστης αδυνατεί να προβεί στις πληρωμές, σύμφωνα με τους όρους ενός πιστωτικού μέσου. Τέτοιες χρηματοοικονομικές εγγυήσεις δίδονται σε τράπεζες, χρηματοοικονομικούς οργανισμούς και άλλους φορείς για λογαριασμό πελατών για τη διασφάλιση δανείων, υπεραναλήψεων και άλλων τραπεζικών εργασιών.

Οι χρηματοοικονομικές εγγυήσεις αναγνωρίζονται αρχικά στην εύλογη αξία τους στις οικονομικές καταστάσεις την ημερομηνία της χορήγησης της εγγυητικής. Ακολούθως, οι υποχρεώσεις του Ομίλου από τις εγγυητικές καταχωρούνται στην υψηλότερη αξία μεταξύ της αρχικής μείον τις υπολογισμένες απωσβέσεις, ώστε να αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων το δεδουλευμένο έσοδο από την προμήθεια με την ευθεία μέθοδο στη διάρκεια ζωής της εγγυητικής και της βέλτιστης εκτίμησης της απαιτούμενης δαπάνης που προκύπτει από το διακανονισμό τυχόν χρηματοοικονομικής υποχρέωσης κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Οι εκτιμήσεις αυτές καθορίζονται βάσει της εμπειρίας από παρόμοιες συναλλαγές και του ιστορικού προηγούμενων ζημιών, καθώς και της κρίσης της Διοίκησης. Οποιαδήποτε μεταβολή στην υποχρέωση σχετίζεται με εγγυητικές μεταφέρεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

(κδ) Τιλοποιήσεις

Ο Όμιλος τιλοποιεί χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού γεγονός το οποίο συνήθως συνεπάγεται την πώληση των στοιχείων ενεργητικού σε εταιρείες ειδικού σκοπού (βλ. σημ. β (i)), οι οποίες με τη σειρά τους εκδίδουν ομόλογα σε επενδυτές και σε ορισμένες περιπτώσεις σε εταιρίες του Ομίλου. Οι εν λόγω τιλοποιήσεις ενοποιούνται στο σύνολό τους, καθώς ο Όμιλος διατηρεί το μεγαλύτερο μέρος των κινδύνων και αποδόσεων που απορρέουν από την κυριότητα των εταιριών ειδικού σκοπού.

(κε) Ταμειακά διαθέσιμα και άλλα ισοδύναμα

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα, περιλαμβάνουν μετρητά στο ταμείο, καταθέσεις όψεως σε τράπεζες, άλλες βραχυπρόθεσμες επενδύσεις υψηλής ρευστοποίησης και χαμηλού κινδύνου, με αρχικές ημερομηνίες λήξης τριών ή λιγότερων μηνών, και τραπεζικές επιταγές.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών

Κατά τη διαδικασία εφαρμογής των λογιστικών αρχών του Ομίλου, η Διοίκηση του Ομίλου προβαίνει σε εκτιμήσεις και παραδοχές που επηρεάζουν τα ποσά των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις κατά τη διάρκεια του επόμενου οικονομικού έτους. Οι εκτιμήσεις και οι παραδοχές αξιολογούνται διαρκώς και βασίζονται στην ιστορική εμπειρία και σε άλλους παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων αναμενόμενων μελλοντικών γεγονότων που, υπό τις παρούσες συνθήκες, αναμένεται να πραγματοποιηθούν.

(α) Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους

Ο Όμιλος εξετάζει διαρκώς το δανειακό χαρτοφυλάκιο του για να αξιολογήσει κατά πόσο έχει υποστεί απομείωση. Στον προσδιορισμό αν πρέπει να αναγνωρισθεί στην κατάσταση αποτελεσμάτων ζημία απομείωσης, ο Όμιλος, χρησιμοποιώντας την κρίση του, εξετάζει κατά πόσο υπάρχουν ενδείξεις που να καταδεικνύουν ότι υπάρχει προσδιορίσιμη μείωση στις αναμενόμενες ταμειακές ροές από ένα χαρτοφυλάκιο δανείων, πριν η μείωση μπορεί να συσχετιστεί με ένα συγκεκριμένο δάνειο του χαρτοφυλακίου. Τέτοια ένδειξη είναι δυνατόν να περιλαμβάνει δεδομένα που παρατηρήθηκαν και υποδηλώνουν ότι υπήρξε αρνητική διαφοροποίηση στη δυνατότητα αποπληρωμής από την ομάδα των πιστούχων, ή στις εθνικές ή τοπικές οικονομικές συνθήκες, που σχετίζονται με αθετήσεις υποχρεώσεων έναντι ομάδας περιουσιακών στοιχείων. Η Διοίκηση χρησιμοποιεί εκτιμήσεις, που βασίζονται στην ιστορική εμπειρία ζημιών από περιουσιακά στοιχεία με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου, και παρόμοια αντικειμενική ένδειξη απομείωσης με αυτά του χαρτοφυλακίου, όταν προσδιορίζει τις μελλοντικές ταμειακές ροές. Η μεθοδολογία και οι υποθέσεις που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του ποσού και της χρονικής στιγμής των μελλοντικών ταμειακών ροών, επανεξετάζονται περιοδικά, ώστε να μειώνουν οποιοσδήποτε διαφοράς μεταξύ των εκτιμήσεων για ζημίες και της πραγματικής εμπειρίας ζημιών.

(β) Εκτιμώμενη απομείωση της υπεραξίας

Ο Όμιλος εξετάζει σε ετήσια βάση κατά πόσον η υπεραξία έχει υποστεί απομείωση, σύμφωνα με τη λογιστική αρχή που παρουσιάζεται στη Σημείωση 2 (η)(i). Οι ανακτήσιμες αξίες των μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών προσδιορίζονται με βάση την αξία χρήσεώς τους. Οι υπολογισμοί αυτοί βασίζονται σε προβλέψεις σχετικά με την κερδοφορία και τις ταμειακές ροές, οι οποίες απαιτούν τη χρήση εκτιμήσεων, όπως για το ρυθμό ανάπτυξης εσόδων, εξόδων και περιθωρίων κέρδους.

(γ) Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων τα οποία δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά, προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης. Όπου χρησιμοποιούνται μέθοδοι αποτίμησης για τον καθορισμό της εύλογης αξίας, αυτές επικυρώνονται και εξετάζονται περιοδικά από προσωπικό με απαραίτητα προσόντα, ανεξάρτητο από το προσωπικό που πραγματοποίησε τις μεθόδους αποτίμησης. Όλα τα μοντέλα πιστοποιούνται πριν να χρησιμοποιηθούν και ρυθμίζονται έτσι ώστε να επιβεβαιώνουν ότι τα αποτελέσματα αντικατοπτρίζουν τα πραγματικά δεδομένα και τις συγκριτικές τιμές αγοράς. Όπου είναι δυνατό, τα μοντέλα χρησιμοποιούν μόνο παρατηρήσεις από την αγορά, αλλά σε τομείς όπως ο πιστωτικός κίνδυνος (τόσο του Ομίλου όσο και του αντισυμβαλλόμενου μέρους), απαιτούνται εκτιμήσεις από τη Διοίκηση για παραμέτρους όπως η μεταβλητότητα (volatility) και οι συσχετίσεις (correlations). Αλλαγές στις υποθέσεις σχετικά με αυτούς τους παράγοντες μπορεί να επηρεάσουν την εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις.

(δ) Απομείωση μετοχικού χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Ο Όμιλος προσδιορίζει ότι το μετοχικό χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων έχει υποστεί απομείωση όταν υπάρχει σημαντική ή παρατεταμένη μείωση στην εύλογη αξία των μετοχικών επενδύσεων κάτω από το κόστος κτήσης τους. Στον προσδιορισμό του τι αποτελεί σημαντική ή παρατεταμένη μείωση, η Διοίκηση του Ομίλου χρησιμοποιεί την κρίση της. Κατά τη χρήση της κρίσης του, ο Όμιλος αξιολογεί, μεταξύ άλλων παραγόντων, τη συνήθη μεταβλητότητα (volatility) της τιμής της μετοχής. Επιπροσθέτως, η απομείωση μπορεί να είναι απαραίτητη όταν υπάρχει ένδειξη χειροτέρευσης της οικονομικής κατάστασης του εκδότη, της επίδοσης του κλάδου και τομέα εργασιών, των λειτουργικών και χρηματοδοτικών ταμειακών ροών και αλλαγές στην τεχνολογία.

3. Σημαντικές λογιστικές εκτιμήσεις και παραδοχές στην εφαρμογή λογιστικών αρχών (συνέχεια)

(ε) Τιτλοποιήσεις και εταιρείες ειδικού σκοπού

Ο Όμιλος προωθεί τη δημιουργία εταιρειών ειδικού σκοπού (Ε.Ε.Σ.) για διάφορους σκοπούς περιλαμβανομένης και της τιτλοποίησης περιουσιακών στοιχείων. Ο Όμιλος ενδέχεται να κατέχει ή όχι άμεσα αυτές τις εταιρείες και ενοποιεί όσες Ε.Ε.Σ. ελέγχει. Στον προσδιορισμό του εάν ο Όμιλος ελέγχει μια Ε.Ε.Σ., χρησιμοποιεί την κρίση του αξιολογώντας την έκθεσή του σε κινδύνους και ανταμοιβές συσχετιζόμενες με την Ε.Ε.Σ. και την ικανότητά του να λαμβάνει λειτουργικές αποφάσεις για την εν λόγω Ε.Ε.Σ.

(στ) Φόρος εισοδήματος

Ο Όμιλος υπόκειται σε φόρο εισοδήματος σε διάφορες χώρες και απαιτούνται εκτιμήσεις για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης φόρου εισοδήματος. Υπάρχουν πολλές συναλλαγές και υπολογισμοί κατά τη διάρκεια της κανονικής ροής των εργασιών, για τους οποίους ο τελικός προσδιορισμός φόρου είναι αβέβαιος. Ο Όμιλος αναγνωρίζει υποχρεώσεις για αναμενόμενα θέματα από φορολογικούς ελέγχους, βάσει εκτιμήσεων κατά πόσο θα προκύψουν επιπρόσθετοι φόροι. Όπου το τελικό φορολογικό αποτέλεσμα αυτών των υποθέσεων διαφέρει από τα ποσά που αναγνωρίστηκαν αρχικά, οι διαφορές θα επηρεάσουν τις φορολογικές υποχρεώσεις και τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις, την περίοδο κατά την οποία γίνεται αυτός ο προσδιορισμός.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

4.1 Χρήση χρηματοοικονομικών μέσων

Οι δραστηριότητες του Ομίλου σχετίζονται κυρίως, εκ φύσεως, με τη χρήση χρηματοοικονομικών μέσων, στα οποία συμπεριλαμβάνονται και παράγωγα. Ο Όμιλος αποδέχεται καταθέσεις από πελάτες, τόσο με σταθερό όσο και με κυμαινόμενο επιτόκιο, για διάφορες χρονικές περιόδους και επιδιώκει να πραγματοποιήσει περιθώρια επιτοκίου πάνω από το μέσο όρο, μέσω της επένδυσης αυτών των κεφαλαίων σε υψηλής ποιότητας περιουσιακά στοιχεία. Ο Όμιλος επιδιώκει την αύξηση αυτών των περιθωρίων, μέσω της συγκέντρωσης βραχυπρόθεσμων κεφαλαίων και της παραχώρησης δανείων για μεγαλύτερες χρονικές περιόδους με υψηλότερα επιτόκια, κρατώντας ταυτόχρονα επαρκή ρευστότητα ώστε να ικανοποιεί όλες τις απαιτήσεις που μπορεί να προκύψουν.

Ο Όμιλος επιδιώκει επίσης να αυξήσει τα περιθώρια επιτοκίου, μέσω της είσπραξης περιθωρίων πάνω από το μέσο όρο, μετά από προβλέψεις, από την παραχώρηση δανείων σε πελάτες εμπορικής και λιανικής τραπεζικής εντός ενός εύρους πιστωτικού κινδύνου. Αυτά τα χρηματοδοτικά ανοίγματα περιλαμβάνουν δάνεια και χορηγήσεις εντός ισολογισμού, εγγυήσεις εκτός ισολογισμού και άλλες δεσμεύσεις, όπως πιστωτικές επιστολές.

Ο Όμιλος συναλλάσσεται επίσης σε χρηματοοικονομικά μέσα και παίρνει θέσεις σε εμπορεύσιμα και εξωχρηματιστηριακά μέσα, συμπεριλαμβανομένων παραγώγων μέσων, για να εκμεταλλεύεται βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις στην αγορά μετοχών και ομολόγων, στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και στα επιτόκια. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει όρια συναλλαγών για το μέγεθος του ανοίγματος που μπορεί να αποδεχθεί σε σχέση με καταθέσεις μιας ημέρας (overnight) και ημερήσιες θέσεις όπως και όρια για μεγαλύτερες διάρκειες. Με την εξαιρέση συγκεκριμένων αντισταθμιστικών διακανονισμών, το άνοιγμα σε συναλλαγματικό κίνδυνο και κίνδυνο επιτοκίων σχετικά με αυτά τα παράγωγα αναλαμβάνεται συνήθως για να αντισταθμιστούν εκκρεμείς θέσεις, ώστε να ελεγχθεί η διακύμανση στα καθαρά ποσά μετρητών που απαιτούνται για να συμψηφιστούν αγοραίες θέσεις.

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Οι δραστηριότητες του Ομίλου τον εκθέτουν σε διάφορους χρηματοοικονομικούς κινδύνους: πιστωτικό κίνδυνο, κίνδυνο αγοράς (συμπεριλαμβανομένου κινδύνου συναλλάγματος και κινδύνου επιτοκίων) και κίνδυνο ρευστότητας. Η γενική πολιτική διαχείρισης κινδύνου του Ομίλου εστιάζεται στην αβεβαιότητα των χρηματοοικονομικών αγορών και αποσκοπεί στο να ελαχιστοποιεί πιθανές αρνητικές επιπτώσεις στη χρηματοοικονομική επίδοση, χρηματοοικονομική κατάσταση και ταμειακή ροή του Ομίλου.

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο, που είναι ο κίνδυνος το αντισυμβαλλόμενο μέρος να αδυνατεί να εξοφλήσει πλήρως τα ποσά που οφείλει όταν αυτά προκύπτουν. Προβλέψεις απομείωσης αναγνωρίζονται για ζημίες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Σημαντικές αλλαγές στην οικονομία ή στην κατάσταση ενός συγκεκριμένου βιομηχανικού τομέα που αποτελεί ένα σημαντικό μέρος του χαρτοφυλακίου του Ομίλου, πιθανό να επιφέρουν ζημίες που διαφέρουν από αυτές που αναγνωρίστηκαν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Συνεπώς, η Διοίκηση διαχειρίζεται προσεκτικά την έκθεσή της σε πιστωτικό κίνδυνο.

Ο Όμιλος διαρθρώνει τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου που αναλαμβάνει, με την επιβολή ορίων σχετικά με το μέγεθος του αποδεκτού κινδύνου από κάποιο πιστούχο ή ομάδα πιστούχων και από γεωγραφικούς και βιομηχανικούς τομείς. Αυτού του είδους οι κίνδυνοι παρακολουθούνται σε περιοδική βάση και υπόκεινται σε ετήσια ή συχνότερη αναθεώρηση. Τα επίπεδα πιστωτικού κινδύνου κατά προϊόν, βιομηχανικό τομέα και χώρα επανεξετάζονται κάθε τρίμηνο από την Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου. Το άνοιγμα σε κάποιο πιστούχο, συμπεριλαμβανομένων τραπεζών και χρηματιστών, είναι επιπρόσθετα περιορισμένο με υπό-όρια που καλύπτουν ανοίγματα εντός και εκτός ισολογισμού, και από ημερήσια όρια κινδύνου παράδοσης σε σχέση με εμπορικά στοιχεία, όπως προθεσμιακά συμβόλαια ξένου συναλλάγματος. Τα πραγματικά ανοίγματα έναντι των ορίων παρακολουθούνται σε ημερήσια βάση.

Ο Όμιλος ενεργοποιείται στον τομέα δανεισμού ιδιωτών και επιχειρήσεων. Η διασπορά του πιστωτικού κινδύνου είναι επαρκώς εξοπλισμένη σε ένα εύρος ιδιωτών και εταιρικών πελατών. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο γίνεται μέσω της τακτικής ανάλυσης της ικανότητας των πιστούχων και πιθανών πιστούχων, να τηρήσουν τις υποχρεώσεις αποπληρωμής τόκων και κεφαλαίου και μέσω της αλλαγής ορίων δανειοδότησης, όπου κρίνεται απαραίτητο. Ο Όμιλος μειώνει τον πιστωτικό κίνδυνο σχετικά με δάνεια και χορηγήσεις σε πελάτες, μέσω της σύναψης εξασφαλισμένων διακανονισμών. Τα είδη εξασφαλίσεων που λαμβάνει ο Όμιλος είναι καταθέσεις σε μετρητά και ταμειακά ισοδύναμα, ακίνητη περιουσία, αξιόγραφα, πλοία και τραπεζικές εγγυήσεις.

(α) Παράγωγα

Ο Όμιλος διατηρεί όρια ελέγχου των καθαρών ανοικτών θέσεων σε παράγωγα, δηλαδή της διαφοράς μεταξύ συμβολαίων αγοράς και πώλησης, κατά ποσό και όρους. Σε κάθε στιγμή, το ποσό που υπόκειται σε πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στην τρέχουσα εύλογη αξία των μέσων που είναι ευνοϊκά για την Τράπεζα (δηλαδή παράγωγα με θετική εύλογη αξία), που σε σχέση με τα παράγωγα είναι μόνο ένα μικρό μέρος του θεωρητικού ποσού των συμβολαίων που χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν τον όγκο των εκκρεμών μέσων. Η διαχείριση της έκθεσης σε πιστωτικό κίνδυνο, γίνεται ως μέρος των γενικών ορίων δανειοδότησης σε πελάτες, συνυπολογιζόμενης της πιθανής έκθεσης σε διακυμάνσεις της αγοράς. Εξασφαλίσεις ή άλλα αξιόγραφα δε λαμβάνονται συνήθως για εκθέσεις σε πιστωτικό κίνδυνο αυτών των μέσων, εκτός όπου η Τράπεζα απαιτεί κατάθεση περιθωρίου (margin deposit) από τα αντισυμβαλλόμενα μέρη. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα παράγωγα μέσα του Ομίλου παρουσιάζονται στη σημείωση 17.

(β) Κύριοι διακανονισμοί συμψηφισμού (master netting agreements)

Ο Όμιλος περιορίζει περαιτέρω την έκθεσή του σε πιστωτικές ζημίες μέσω της σύναψης κύριων διακανονισμών συμψηφισμού με αντισυμβαλλόμενα μέρη με τα οποία πραγματοποιεί σημαντικό όγκο συναλλαγών. Οι κύριοι διακανονισμοί συμψηφισμού δεν καταλήγουν γενικά στο συμψηφισμό των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του ισολογισμού, καθώς οι συναλλαγές συνήθως εξοφλούνται σε μικρή βάση. Εντούτοις, ο πιστωτικός κίνδυνος μειώνεται μέσω των κύριων διακανονισμών συμψηφισμού στο σημείο που αν παρουσιαστεί ένα περιστατικό αθέτησης εκπλήρωσης υποχρεώσεων, τότε όλα τα ποσά με το αντισυμβαλλόμενο μέρος τερματίζονται και εξοφλούνται σε καθαρή βάση. Η συνολική έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο από παράγωγα μέσα που υπόκειται σε κύριους διακανονισμούς συμψηφισμού, μπορεί να αλλάξει σημαντικά μέσα σε σύντομο χρονικό διάστημα, καθώς επηρεάζεται από την κάθε συναλλαγή που υπόκειται σε διακανονισμό.

(γ) Δεσμεύσεις που σχετίζονται με πίστωση

Ο κύριος σκοπός των δεσμεύσεων που σχετίζονται με πίστωση, είναι η διασφάλιση ότι υπάρχουν κεφάλαια διαθέσιμα στους πελάτες όπως απαιτείται. Οι εγγυήσεις και οι πιστωτικές επιστολές φέρουν τον ίδιο πιστωτικό κίνδυνο όπως τα δάνεια, καθώς αντιπροσωπεύουν ανέκκλητες διαβεβαιώσεις ότι ο Όμιλος θα προβεί σε πληρωμές, σε περίπτωση που κάποιος πελάτης δεν μπορεί να εξοφλήσει τις υποχρεώσεις του προς τρίτους. Ενέγγυες και εμπορικές πιστωτικές επιστολές, οι οποίες είναι γραπτές δεσμεύσεις από τον Όμιλο εκ μέρους ενός πελάτη που εξουσιοδοτεί κάποιο τρίτο να εκδίδει διαταγές πληρωμής μέχρι ενός προκαθορισμένου ποσού κάτω από ειδικούς όρους και συνθήκες, είναι εξασφαλισμένα από το υποκείμενο φορτίο εμπορευμάτων που σχετίζονται και συνεπώς φέρουν λιγότερο κίνδυνο από ότι ένα δάνειο. Οι δεσμεύσεις για επέκταση της πίστωσης αντιπροσωπεύουν συμβατικές υποχρεώσεις για επέκταση πίστωσης σε μορφή δανείων, εγγυήσεων ή ενέγγυων πιστώσεων και για τις οποίες ο Όμιλος συνήθως εισπράττει προμήθεια.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.1 Μέγιστη έκθεση πιστωτικού κινδύνου προ εξασφαλίσεων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων ισολογισμού		
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.613	4.577
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:		
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	21.577	17.206
- Καταναλωτικά Δάνεια	11.738	10.580
- Στεγαστικά Δάνεια	14.884	11.270
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	9.089	7.614
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1.410)	(1.031)
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων		
- Ομόλογα	567	410
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.518	738
Επενδυτικοί τίτλοι		
- Ομόλογα	11.783	10.374
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	593	584
Έκθεση πιστωτικού κινδύνου στοιχείων εκτός ισολογισμού		
Υπόλοιπο στις 31 Δεκεμβρίου	<u>77.561</u>	<u>65.097</u>

Ο παραπάνω πίνακας απεικονίζει τη μέγιστη έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 χωρίς να ληφθεί υπόψη οποιοδήποτε κάλυμμα. Τα στοιχεία του Ισολογισμού, που περιλαμβάνονται στην παραπάνω έκθεση, εμφανίζονται στην καθαρή λογιστική τους αξία, όπως αυτή αναφέρεται στον Ισολογισμό.

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις

Τα Δάνεια και οι απαιτήσεις συνοψίζονται ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.
Χωρίς καθυστέρηση και απομείωση	46.817	4.601	39.133	4.577
Σε καθυστέρηση χωρίς απομείωση	8.245	-	6.031	-
Απομειωμένα:				
- Ομαδικά αξιολογημένα	1.175	-	452	-
- Ανά περίπτωση αξιολογημένα	1.051	16	1.053	-
Σύνολο προ προβλέψεων	<u>57.288</u>	<u>4.617</u>	<u>46.669</u>	<u>4.577</u>
Μείον: προβλέψεις για απομείωση αξίας	(1.410)	(4)	(1.031)	-
Καθαρά	<u>55.878</u>	<u>4.613</u>	<u>45.638</u>	<u>4.577</u>
Στο σύνολο των δανείων και απαιτήσεων συμπεριλαμβάνονται:				
Σε καθυστέρηση πέρα των 90 ημερών	<u>2.236</u>		<u>1.474</u>	
Εκ των οποίων μη εκτοκίζόμενα δάνεια	<u>1.577</u>		<u>1.119</u>	

(α) Δάνεια και Απαιτήσεις χωρίς καθυστέρηση και απομείωση

Η πιστωτική διαβάθμιση του χαρτοφυλακίου δανείων και απαιτήσεων που δεν καθυστέρησαν και δεν απομειώθηκαν στις 31 Δεκεμβρίου 2008 και 2007 μπορεί να αξιολογηθεί με βάση το σύστημα πιστωτικής διαβάθμισης του Ομίλου. Οι παρακάτω πληροφορίες βασίζονται στο σύστημα αυτό:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.	Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών € εκατ.	Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων € εκατ.
Διαβάθμιση:				
Αποδεκτός κίνδυνος	46.429	4.613	38.826	4.577
Υπό παρακολούθηση και ειδική αναφορά	388	-	307	-
Σύνολο	<u>46.817</u>	<u>4.613</u>	<u>39.133</u>	<u>4.577</u>

(β) Δάνεια και απαιτήσεις με καθυστέρηση αλλά χωρίς απομείωση

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Σε καθυστέρηση μέχρι 29 ημέρες	1.322	2.001	1.203	865	5.391
Σε καθυστέρηση 30-89 ημέρες	568	832	446	743	2.589
Σε καθυστέρηση 90 - 180 ημέρες	81	-	184	-	265
Σύνολο	<u>1.971</u>	<u>2.833</u>	<u>1.833</u>	<u>1.608</u>	<u>8.245</u>
Εύλογη αξία κάλυψης	<u>1.064</u>	<u>-</u>	<u>3.018</u>	<u>820</u>	<u>4.902</u>

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

(β) Δάνεια και απαιτήσεις με καθυστέρηση αλλά χωρίς απομείωση (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Σε καθυστέρηση μέχρι 29 ημέρες	1.241	1.654	833	688	4.416
Σε καθυστέρηση 30-89 ημέρες	255	452	243	504	1.454
Σε καθυστέρηση 90 - 180 ημέρες	58	-	86	17	161
Σύνολο	1.554	2.106	1.162	1.209	6.031
Εύλογη αξία κάλυψης	924	-	2.109	615	3.648

Βάσει προηγούμενης εμπειρίας, τα καταναλωτικά και προς μικρές επιχειρήσεις δάνεια σε καθυστέρηση λιγότερο από 90 ημέρες, και τα στεγαστικά και πλήρως εξασφαλισμένα δάνεια προς επιχειρήσεις με καθυστέρηση λιγότερο από 180 ημέρες, δε θεωρούνται απομειωμένα εκτός αν συγκεκριμένη πληροφόρηση υποδεικνύει το αντίθετο.

(γ) Δάνεια και απαιτήσεις απομειωμένα μετά από ομαδική αξιολόγηση

Για λογαριασμούς εκτιμώμενους ομαδικά, τα δάνεια απομειώνονται με βάση ιστορικά στοιχεία από δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για να διευκρινιστεί αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία απομείωσης παρέχονται στη λογιστική αρχή του Ομίλου 2 (i).

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες απομειωμένα μετά από ομαδική αξιολόγηση πριν ληφθούν υπόψη οι ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις, είναι € 1.175 εκατ. (2007: € 452 εκατ.). Η ανάλυση του συνολικού ύψους των δανείων και απαιτήσεων απομειωμένων μετά από ομαδική αξιολόγηση, ανα κατηγορία έχει ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008			
	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια αξιολογημένα ομαδικά	632	189	354	1.175
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	-	343	156	499

	31 Δεκεμβρίου 2007			
	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια αξιολογημένα ομαδικά	368	84	-	452
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	-	174	-	174

Το έτος 2008, ο Όμιλος τροποποίησε τη μεθοδολογία αξιολόγησης απομείωσης για μέρος του χαρτοφυλακίου των δανείων μικρών επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα, δάνεια με παρόμοια χαρακτηριστικά πιστωτικού κινδύνου (βάσει της διαδικασίας αξιολόγησης του Ομίλου, που λαμβάνει υπόψη τον τύπο του στοιχείου ενεργητικού, τον επιχειρηματικό τομέα, τη γεωγραφική θέση, τον τύπο της εξασφάλισης, προηγούμενο καθεστώς αποπληρωμής, και άλλους σχετικούς παράγοντες), τα οποία κατά την προηγούμενη χρονιά ήταν ανά περίπτωση αξιολογημένα, έχουν αξιολογηθεί ομαδικά για σκοπούς απομείωσης.

(δ) Δάνεια και απαιτήσεις αξιολογημένα ανά περίπτωση

Για λογαριασμούς εκτιμώμενους ανά περίπτωση, τα δάνεια απομειώνονται μόλις υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία ότι έχει προκύψει απομείωση. Τα κριτήρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο για να διευκρινιστεί αν υπάρχουν αντικειμενικά στοιχεία απομείωσης παρέχονται στη λογιστική αρχή του Ομίλου 2 (i).

Τα δάνεια και απαιτήσεις σε πελάτες απομειωμένα ανά περίπτωση πριν ληφθούν υπόψη οι ταμειακές ροές από εξασφαλίσεις είναι € 1.051 εκατ. (2007: € 1.053 εκατ.). Η ανάλυση του συνολικού ύψους των δανείων και απαιτήσεων αξιολογημένων ανά περίπτωση για απομείωση, ανά κατηγορία, μαζί με την εύλογη αξία εξασφάλισης που έχει ο Όμιλος είναι ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Δάνεια απομειωμένα ανά περίπτωση	284	767	1.051	379	674	1.053
Εύλογη αξία εξασφαλίσεων	121	376	497	168	311	479

(ε) Δάνεια και απαιτήσεις επαναδιαπραγματεύσιμα

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται δάνεια και απαιτήσεις των οποίων οι όροι έχουν επαναδιαπραγματευτεί και δε θεωρούνται πλέον ως δάνεια σε καθυστέρηση ή απομειωμένα, καθώς έχουν εκπληρωθεί οι ελάχιστες αποπληρωμές και οι απαιτούμενοι όροι με βάση τους νέους διακανονισμούς.

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια προς επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	23	-

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.2 Δάνεια και απαιτήσεις (συνέχεια)

(στ) Μη εκτοκίζόμενα δάνεια

Δάνεια και απαιτήσεις μη εκτοκίζόμενα θεωρούνται τα δάνεια που δε λογίζονται τόκους έσοδα για δεδομένη χρονική περίοδο, η οποία έχει προσδιοριστεί σύμφωνα με την πολιτική του Ομίλου. Τα στεγαστικά δάνεια θεωρούνται μη εκτοκίζόμενα, όταν δε λογίζονται τόκοι έσοδα για περισσότερες από 180 ημέρες, ενώ τα καταναλωτικά για περισσότερες από 90 ημέρες. Τα δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις θεωρούνται μη εκτοκίζόμενα όταν μεταφερθούν σε οριστική καθυστέρηση που συμβαίνει όταν τα δάνεια είναι σε καθυστέρηση για περισσότερες από 180 ημέρες, ή και νωρίτερα όταν υπάρχουν σαφείς ενδείξεις που υποδεικνύουν τη μεταφορά σε οριστική καθυστέρηση.

- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)
- Καταναλωτικά Δάνεια
- Στεγαστικά Δάνεια
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	453	417
- Καταναλωτικά Δάνεια	546	368
- Στεγαστικά Δάνεια	189	84
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	389	250
Σύνολο	1.577	1.119

4.2.1.3 Ομόλογα εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει μια ανάλυση των ομολόγων εμπορικού και επενδυτικού χαρτοφυλακίου ανά κατηγορία πιστωτικής διαβάθμισης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2008, σύμφωνα με τις διαβαθμίσεις της Standard & Poor's ή αντιστοιχων οίκων αξιολόγησης:

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση € εκατ.	Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη ομόλογα € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
AAA	1	566	1.441	64	2.072
AA- έως AA+	10	48	16	42	116
A- έως A+	120	2.789	328	2.668	5.905
Χαμηλότερα από A-	432	1.147	1.266	1.072	3.917
Χωρίς διαβάθμιση	4	322	1	13	340
Σύνολο	567	4.872	3.052	3.859	12.350

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Ομόλογα εμπορικού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Ομόλογα διαθέσιμα προς πώληση € εκατ.	Διακρατούμενα μέχρι τη λήξη ομόλογα € εκατ.	Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
AAA	0	2.262	-	-	2.262
AA- έως AA+	17	542	-	-	559
A- έως A+	228	4.141	-	-	4.369
Χαμηλότερα από A-	159	2.582	618	-	3.359
Χωρίς διαβάθμιση	6	229	-	-	235
Σύνολο	410	9.756	618	-	10.784

Ομόλογα αξίας € 2.704 εκατ. που περιλαμβάνονται σε χαρτοφυλάκια με διαβάθμιση χαμηλότερη από A- και χωρίς διαβάθμιση αφορούν χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου (2007: € 2.990 εκατ.)

4.2.1.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου

(α) Γεωγραφικοί τομείς

Ο παρακάτω πίνακας αναλύει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη κατά γεωγραφική περιοχή την 31η Δεκεμβρίου 2008 και 2007. Η έκθεση πιστωτικού κινδύνου έχει βασιστεί στη χώρα εγκατάστασης των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Χώρες Δυτικής Ευρώπης € εκατ.	Χώρες Νέας Ευρώπης € εκατ.	Άλλες Χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.590	2.438	479	106	4.613
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:					
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	14.770	969	5.652	186	21.577
- Καταναλωτικά Δάνεια	8.310	2	3.425	1	11.738
- Στεγαστικά Δάνεια	10.491	336	4.036	21	14.884
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	7.082	0	2.007	0	9.089
Χρεόγραφα	4.480	3.486	3.989	395	12.350
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	507	817	85	109	1.518
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	487	17	89	0	593
31 Δεκεμβρίου 2008	47.717	8.065	19.762	818	76.362

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.1 Πιστωτικός κίνδυνος (συνέχεια)

4.2.1.4 Συγκέντρωση πιστωτικού κινδύνου (συνέχεια)

(α) Γεωγραφικοί τομείς (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Ελλάδα € εκατ.	Λοιπές Χώρες Δυτικής Ευρώπης € εκατ.	Χώρες Νέας Ευρώπης € εκατ.	Άλλες Χώρες € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	1.512	2.496	521	48	4.577
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:					
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	12.388	624	3.766	428	17.206
- Καταναλωτικά Δάνεια	7.941	1	2.637	1	10.580
- Στεγαστικά Δάνεια	9.339	47	1.868	16	11.270
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.443	0	1.171	0	7.614
Χρεόγραφα	2.925	2.861	4.222	776	10.784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	354	337	25	22	738
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	397	51	129	7	584
31 Δεκεμβρίου 2007	41.299	6.417	14.339	1.298	63.353

(β) Τομείς δραστηριότητας

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2008						
	Εμπόριο και υπηρεσίες € εκατ.	Ιδιώτες € εκατ.	Βιομηχανία € εκατ.	Ναυτιλία € εκατ.	Κατασκευές € εκατ.	Άλλα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.613	-	-	-	-	-	4.613
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:							
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	12.431	486	5.319	1.088	1.719	534	21.577
- Καταναλωτικά Δάνεια	-	11.738	-	-	-	-	11.738
- Στεγαστικά Δάνεια	-	14.884	-	-	-	-	14.884
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	7.240	38	918	22	671	200	9.089
Χρεόγραφα	3.348	-	34	-	1	8.967	12.350
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	1.459	-	3	26	-	30	1.518
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	408	28	2	1	1	153	593
31 Δεκεμβρίου 2008	29.499	27.174	6.276	1.137	2.392	9.884	76.362

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει σε λογιστικές αξίες (προ προβλέψεων) την κύρια έκθεση του Ομίλου σε πιστωτικό κίνδυνο, κατηγοριοποιημένη ανά κλάδο δραστηριότητας των αντισυμβαλλόμενων.

	31 Δεκεμβρίου 2007						
	Εμπόριο και υπηρεσίες € εκατ.	Ιδιώτες € εκατ.	Βιομηχανία € εκατ.	Ναυτιλία € εκατ.	Κατασκευές € εκατ.	Άλλα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	4.577	-	-	-	-	-	4.577
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών:							
- Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)	9.439	336	3.613	735	1.512	1.571	17.206
- Καταναλωτικά Δάνεια	-	10.580	-	-	-	-	10.580
- Στεγαστικά Δάνεια	-	11.270	-	-	-	0	11.270
- Δάνεια προς μικρές επιχειρήσεις	6.047	106	749	-	522	190	7.614
Χρεόγραφα	2.969	-	8	-	4	7.803	10.784
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	691	0	0	11	-	36	738
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	489	42	-	-	10	43	584
31 Δεκεμβρίου 2007	24.212	22.334	4.370	746	2.048	9.643	63.353

Η έκθεση σε πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου σε άλλους κλάδους αφορά κυρίως το Δημόσιο τομέα (ομόλογα και δάνεια και απαιτήσεις).

4.2.2 Κίνδυνος αγοράς

Ο Όμιλος εκτίθεται σε κίνδυνο αγοράς. Ο κίνδυνος αγοράς προκύπτει από ανοικτές θέσεις σε επιτόκια, ξένο συνάλλαγμα και μετοχικά προϊόντα, ή συνδυασμό αυτών, τα οποία εκτίθενται σε γενικές και ειδικές διακυμάνσεις στην αγορά. Ειδικότερα, οι κίνδυνοι της αγοράς στους οποίους εκτίθεται ο Όμιλος είναι οι εξής:

(α) Κίνδυνος επιτοκίου

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από τις επιδράσεις των διακυμάνσεων στα ισχύοντα επιτόκια αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου σε ταμειακές ροές, είναι ο κίνδυνος οι μελλοντικές ροές μετρητών ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθούν λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ο κίνδυνος επιτοκίου εύλογης αξίας είναι ο κίνδυνος η αξία ενός χρηματοοικονομικού μέσου να διακυμανθεί λόγω των αλλαγών στα επιτόκια της αγοράς. Ως αποτέλεσμα τέτοιων αλλαγών, τα περιθώρια επιτοκίου μπορεί να αυξηθούν, αλλά μπορεί και να μειωθούν ή να δημιουργήσουν ζημιές όταν παρουσιαστούν μη αναμενόμενες αλλαγές. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου (ERC) καθορίζει όρια σε σχέση με τα επίπεδα αναντιστοιχίας (mismatch) επιτοκιακών ανατιμολογήσεων που μπορούν να αναληφθούν.

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.2 Κίνδυνος αγοράς (συνέχεια)

(β) Συναλλαγματικός κίνδυνος

Η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι ταμειακές ροές του Ομίλου εκτίθενται σε κίνδυνο από την επίδραση των διακυμάνσεων στις ισχύουσες συναλλαγματικές ισοτιμίες. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

(γ) Μετοχικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος τιμής μετοχών ορίζεται ως ο κίνδυνος μείωσης της εύλογης αξίας, ως αποτέλεσμα της μεταβολής των μετοχικών δεικτών και της αξίας μεμονωμένων μετοχών. Η έκθεση σε κίνδυνο διακύμανσης των τιμών των μετοχών για τον Όμιλο προέρχεται κυρίως από το επενδυτικό χαρτοφυλάκιο. Η Επιτροπή Κινδύνων (ERC) καθορίζει όρια στα επίπεδα έκθεσης σε κίνδυνο, τα οποία παρακολουθούνται καθημερινά.

Ο Όμιλος εφαρμόζει τη μέθοδο της Αξίας σε Κίνδυνο (Value at Risk - VaR) για να υπολογίσει και να παρακολουθήσει τον κίνδυνο αγοράς των θέσεων που κατέχονται στην Ελλάδα. Ο κίνδυνος αγοράς στη Νέα Ευρώπη υπολογίζεται και παρακολουθείται χρησιμοποιώντας κυρίως αναλύσεις ευαισθησίας. Πληροφορίες για τη Νέα Ευρώπη παρουσιάζονται ξεχωριστά, δεδομένου ότι προέρχονται από σημαντικά διαφορετικά οικονομικά περιβάλλοντα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και κινδύνους.

(i) VaR για 2008 και 2007

Η μεθοδολογία VaR χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση του χρηματοοικονομικού κινδύνου, υπολογίζοντας την πιθανή αρνητική μεταβολή της αγοραίας αξίας ενός χαρτοφυλακίου σε συγκεκριμένο διάστημα εμπιστοσύνης και για προκαθορισμένη διάρκεια. Το VaR που υπολογίζει ο Όμιλος είναι βασισμένο σε διάστημα εμπιστοσύνης 99% και περίοδο διακράτησης 10 ημερών, υπολογισμένο με τη μέθοδο προσομοίωσης Monte Carlo (ολοκληρωμένη επανατιμολόγηση).

Τα μοντέλα VaR είναι σχεδιασμένα για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς σε κανονικές συνθήκες αγοράς. Γίνεται η υπόθεση ότι οι όποιες μεταβολές πραγματοποιηθούν στους παράγοντες που επηρεάζουν τον κίνδυνο σε κανονικές συνθήκες αγοράς θα ακολουθήσουν κανονική κατανομή. Ο υπολογισμός της κατανομής γίνεται με τη χρήση εκθετικά σταθμισμένης μέσης κινούμενης τιμής ιστορικών στοιχείων 6 μηνών.

Παρόλο που το VaR είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την επιμέτρηση του κινδύνου αγοράς, οι υποθέσεις πάνω στις οποίες βασίζεται εγείρουν συγκεκριμένους περιορισμούς. Για το λόγο αυτό τα πραγματικά αποτελέσματα παρακολουθούνται σε συνεχή βάση μέσω διαδικασίας εκ των υστέρων ελέγχου ("back testing"), για να ελεγχθεί η εγκυρότητα των υποθέσεων και των παραμέτρων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό του VaR.

Επειδή το VaR αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι του καθεστώτος ελέγχου του κινδύνου αγοράς, έχουν θεσπιστεί όρια VaR για όλες τις εργασίες και η πραγματική έκθεση επισκοπείται από τη Διοίκηση σε καθημερινή βάση. Παρόλα αυτά, η χρήση αυτής της μεθόδου δεν αποτρέπει ζημιές έξω από αυτά τα όρια σε περίπτωση ακραίων μεταβολών στην αγορά.

Μέσο VaR ανά κατηγορία κινδύνου (εμπορικό και επενδυτικό χαρτοφυλάκιο) - Ελλάδα και Πολωνία

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Κίνδυνος επιτοκίου	166	35
Κίνδυνος συναλλάγματος	37	26
Κίνδυνος μετοχικών προϊόντων	45	28
Σύνολο VaR	181	57

Το σύνολο του επιτοκιακού, συναλλαγματικού και μετοχικών προϊόντων VaR δεν αποτελεί το συνολικό VaR του Ομίλου λόγω των συσχετίσεων και της επακόλουθης διαφοροποίησης των κινδύνων.

(ii) Ανάλυση ευαισθησίας για 2008 και 2007

Η ανάλυση ευαισθησίας που χρησιμοποιείται για καταγραφή του κινδύνου αγοράς στη Νέα Ευρώπη, εκτός Πολωνίας, δεν αντιπροσωπεύει το χειρότερο δυνατό σενάριο.

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Ευαισθησία αποτελεσμάτων χρήσεως € εκατ.	Ευαισθησία καθαρής θέσης € εκατ.	Σύνολο € εκατ.	Ευαισθησία αποτελεσμάτων χρήσεως € εκατ.	Ευαισθησία καθαρής θέσης € εκατ.	Σύνολο € εκατ.

Επιτόκιο:						
+100 μονάδες βάσης μετακίνηση	3	(5)	(2)	0	4	4
Μετοχές / Δείκτες μετοχών / Αμοιβαία κεφάλαια:						
-10% μείωση των τιμών	(0)	(0)	(0)	-	(1)	(1)
Συνάλλαγμα:						
-10% υποτίμηση στο νόμισμα βάσης σε σχέση με τα ξένα νομίσματα	29	(81)	(52)	19	(81)	(62)

4.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας

Ο Όμιλος εκτίθεται σε καθημερινούς κινδύνους ρευστότητας, από καταθέσεις overnight, τρεχούμενους λογαριασμούς, καταθέσεις με ημερομηνία λήξης, εκταμιεύσεις δανείων και εγγυήσεων και από λογαριασμούς περιθωρίου και άλλους λογαριασμούς σχετικά με παράγωγα που διακανονίζονται με μετρητά. Ο Όμιλος διατηρεί διαθέσιμα για να καλύψει όλες αυτές τις ανάγκες. Η Επιτροπή Κινδύνων του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζει επαρκή όρια για να καλυφθούν τέτοια ανοίγματα ρευστότητας (liquidity gap).

Θεμελιώδης αρχή της Διοίκησης του Ομίλου, είναι η αντιστοίχιση (matching) και η ελεγχόμενη αναντιστοίχιση (mismatch) των ημερομηνιών λήξης και των επιτοκίων των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Είναι ασυνήθιστο για τράπεζες να έχουν πλήρη αντιστοίχιση, καθώς οι συναλλαγές είναι συχνά αβέβαιης διάρκειας και διαφορετικής φύσεως. Όταν οι λήξεις δε συμπίπτουν, η αποδοτικότητα μπορεί να αυξηθεί αλλά ταυτόχρονα μπορεί να αυξηθεί και ο κίνδυνος ζημιών.

Οι λήξεις των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού και η ικανότητα να αντικατασταθούν σε αποδεκτό κόστος οι τοκοφόρες υποχρεώσεις κατά τη λήξη τους, αποτελούν σημαντικούς παράγοντες στον καθορισμό της ρευστότητας του Ομίλου και της έκθεσής του στις διακυμάνσεις επιτοκίων και συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Οι ανάγκες ρευστότητας που δημιουργούνται από καταπτώσεις εγγυητικών και πιστωτικών επιστολών είναι σημαντικά λιγότερες από το ποσό της δέσμευσης, καθώς ο Όμιλος γενικά δεν αναμένει το τρίτο μέρος να εκταμιεύσει κεφάλαια βάσει της συμφωνίας. Το συνολικό συμβατικό ποσό των δεσμεύσεων για αύξηση της πίστωσης δεν αντιπροσωπεύει κατ' ανάγκη μελλοντικές ανάγκες μετρητών, καθώς αρκετές από αυτές τις δεσμεύσεις θα λήξουν ή θα τερματιστούν χωρίς να χρηματοδοτηθούν.

Σημειώσεις στις Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2 Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.2.3 Κίνδυνος ρευστότητας (συνέχεια)

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου με βάση τις συμβατικές μη προεξοφλημένες ταμειακές ροές για το 2008 και 2007.

31 Δεκεμβρίου 2008						
Κάτω από 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες εώς 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	(εισορές) / εκροές € εκατ.	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:						
- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς	10.426	4.710	3.054	827	52	19.069
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	26.900	11.008	6.864	528	1.243	46.543
- Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι (ECP)	65	172	27	-	-	264
- Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι και δανειακές υποχρεώσεις	189	173	1.370	4.937	2.719	9.388
- Λοιπά στοιχεία παθητικού	477	296	190	94	507	1.564
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:						
- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	12.331	1.844	1.000	1.628	1.934	18.737
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(12.367)	(1.980)	(674)	(916)	(130)	(16.067)
38.021	16.223	11.831	7.098	6.325	79.498	

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Κάτω από 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.
1.518	471	470
63	-	-
70	103	33
1.651	574	503

31 Δεκεμβρίου 2007						
Κάτω από 1 μήνα € εκατ.	1 - 3 μήνες € εκατ.	3 μήνες εώς 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.	(εισορές) / εκροές € εκατ.	
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις εκτός παραγώγων:						
- Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και συμφωνίες επαναγοράς	8.444	3.188	1.554	24	-	13.210
- Υποχρεώσεις προς πελάτες	24.521	3.413	4.747	2.644	1.572	36.897
- Βραχυπρόθεσμοι τίτλοι (ECP)	1.009	486	173	-	-	1.668
- Λοιποί πιστωτικοί τίτλοι και δανειακές υποχρεώσεις	126	410	2.101	6.100	5.058	13.795
- Λοιπά στοιχεία παθητικού	822	26	128	67	782	1.825
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα:						
- Εκροές από εκκαθάριση σε μικτή και καθαρή βάση	8.410	1.946	2.495	1.594	501	14.946
- Εισροές από εκκαθάριση σε μικτή βάση	(8.378)	(1.913)	(2.404)	(1.193)	(236)	(14.124)
34.954	7.556	8.794	9.236	7.677	68.217	

Στοιχεία εκτός ισολογισμού

Εγγυήσεις και ενέγγυες πιστώσεις
Κεφαλαιουχικές δαπάνες
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις

Κάτω από 1 χρόνο € εκατ.	1 - 5 χρόνια € εκατ.	Πάνω από 5 χρόνια € εκατ.
931	809	926
52	-	-
75	86	24
1.058	895	950

4.3 Κεφαλαιακή Επάρκεια

2008 Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - IRB μεθοδολογία
(2007: Σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας II - Τυποποιημένη μεθοδολογία)

Ίδια κεφάλαια που αναλογούν στους μετόχους της Τράπεζας και προνομιούχοι τίτλοι
Συν: Εποπτικά δικαιώματα μειοψηφίας
Μείον: Υπεραξία
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές
Συνολικά Βασικά Κεφάλαια (Tier I)
Κεφάλαια Tier II - Δάνεια μειωμένης εξασφάλισης
Μείον: Λοιπές εποπτικές αναπροσαρμογές
Συνολικά Εποπτικά Κεφάλαια

Σύνολο Σταθμισμένου έναντι Κινδύνων Ενεργητικού

Δείκτες:

Βασικός δείκτης (Tier I)
Tier I
Δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας

2008			2007	
Εξαιρουμένου του "capital floor" ⁽¹⁾ € εκατ.	Συμπεριλαμβανομένου του "capital floor" ⁽¹⁾ Proforma € εκατ.	€ εκατ.	€ εκατ.	%
4.292	5.242	4.292	5.029	
404	404	404	384	
(573)	(573)	(573)	(605)	
(255)	(255)	(255)	(537)	
3.868	4.818	3.868	4.271	
1.258	1.258	1.258	1.330	
(100)	(100)	(100)	67	
5.026	5.976	5.026	5.668	
48.375	48.375	51.630	46.343	
8,0	8,3	7,5	9,2	
8,0	10,0	7,5	9,2	
10,4	12,4	9,7	12,2	

4. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου (συνέχεια)

4.3 Κεφαλαιακή Επάρκεια (συνέχεια)

⁽¹⁾ Για τις τράπεζες που χρησιμοποιούν την μεθοδολογία IRB για τον πιστωτικό κίνδυνο, υπάρχουν θεσπισμένα όρια για το ποσοστό μέχρι το οποίο η κεφαλαιακή απαίτηση μπορεί να μειωθεί τα πρώτα δύο έτη της εφαρμογής της. Η κεφαλαιακή απαίτηση δεν μπορεί να μειωθεί περισσότερο από 10% από την προβλεπόμενη σύμφωνα με τους κανόνες της Βασιλείας I, για το έτος 2008, και όχι περισσότερο από 20% για το έτος 2009. Από τον Ιανουάριο του 2009, αυτό δεν επιδρά στον υπολογισμό του σταθμισμένου έναντι κινδύνων Ενεργητικού.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται ενεργά την κεφαλαιακή βάση για να καλύψει κινδύνους σε σχέση με τις εργασίες του. Η επάρκεια του κεφαλαίου του Ομίλου ελέγχεται χρησιμοποιώντας, μεταξύ άλλων μέτρων, τους κανόνες και τους δείκτες που θεσπίζονται από την Επιτροπή της Βασιλείας και που υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Ο Όμιλος και οι ανεξάρτητα εποπτευόμενες εταιρείες έχουν συμμορφωθεί με όλες τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου.

Οι αρχικοί στόχοι της διαχείρισης του κεφαλαίου είναι να εξασφαλιστεί ότι ο Όμιλος συμμορφώνεται με τις εξωτερικά επιβληθείσες κεφαλαιακές απαιτήσεις και ότι διατηρεί ισχυρές πιστοληπτικές διαβαθμίσεις και ικανοποιητικούς δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας προκειμένου να υποστηριχθούν οι εργασίες του και να μεγιστοποιηθεί το όφελος των μετόχων.

Ο Όμιλος διαχειρίζεται την κεφαλαιακή δομή του και διενεργεί προσαρμογές ανάλογα με τις οικονομικές συνθήκες και τα χαρακτηριστικά κινδύνου των δραστηριοτήτων του. Η Τράπεζα μπορεί να προσαρμόσει την κεφαλαιακή δομή της, με την αναπροσαρμογή του ποσού διανομής μερισμάτων στους μετόχους, με την επιστροφή κεφαλαίου στους μετόχους ή με την έκδοση κεφαλαιακών τίτλων. Δεν πραγματοποιήθηκαν αλλαγές στους στόχους, τις διαδικασίες και τις πολιτικές από τα προηγούμενα έτη.

Σύμφωνα με νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανέμουν μέρος σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008 (σημείωση 41).

Συμπεριλαμβανοντας τα € 950 εκατ. νέων προνομιούχων μετοχών του Ελληνικού Δημοσίου, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας Core Tier I βελτιώνεται σε 8,3%, ο δείκτης Tier I γίνεται 10% και ο συνολικός Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας αυξάνεται σε 12,4%.

Εποπτικής φύσεως δημοσιοποιήσεις σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση κινδύνων, με βάση την ΠΔΤΕ 2592/2007 (Βασιλεία II, Πυλώνας 3), είναι διαθέσιμες στον ιστοχώρο της Τράπεζας.

4.4 Εύλογες αξίες χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού

Η εύλογη αξία είναι το ποσό για το οποίο ένα περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε να ανταλλαχθεί ή μια υποχρέωση να εξοφληθεί, μεταξύ ενημερωμένων και πρόθυμων μερών σε μια συναλλαγή καθαρά εμπορικής βάσης. Η τιμή αγοράς, όπου υπάρχει μια ενεργή αγορά (όπως ένα αναγνωρισμένο χρηματιστήριο), είναι η καλύτερη ένδειξη της εύλογης αξίας ενός χρηματοοικονομικού μέσου. Στις περιπτώσεις που δεν υπάρχουν ενδεικτικές τιμές αγοράς, η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού υπολογίζεται χρησιμοποιώντας την παρούσα αξία ή άλλες μεθόδους αποτίμησης όπου όλες οι σημαντικές μεταβλητές είναι παρατηρήσιμες στην αγορά.

Οι αξίες που προκύπτουν χρησιμοποιώντας αυτές τις μεθόδους, επηρεάζονται σημαντικά από τις παραδοχές σε σχέση με τα ποσά και τη χρονική στιγμή των μελλοντικών ταμειακών ροών και των προεξοφλητικών συντελεστών που χρησιμοποιήθηκαν. Οι εύλογες αξίες των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού προσεγγίζουν τη λογιστική τους αξία για τους παρακάτω λόγους:

- α) χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς, παράγωγα και άλλες συναλλαγές που έγιναν για εμπορικούς σκοπούς, καθώς και έντοκα γραμμάτια, επενδυτικοί τίτλοι διαθέσιμοι προς πώληση και χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων αποτιμώνται σε εύλογη αξία (βλ. σημ. 16, 17, 20, 28, 29 και 30) με αναφορά στις χρηματιστηριακές τιμές, όπου αυτές είναι διαθέσιμες. Αν δεν υπάρχουν διαθέσιμες χρηματιστηριακές τιμές, τότε οι εύλογες αξίες υπολογίζονται χρησιμοποιώντας μεθόδους αποτίμησης.
- β) όλα σχεδόν τα άλλα χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της Τράπεζας φέρουν κυμαινόμενα επιτόκια, τα οποία ανατιμολογούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα. Συνεπώς, η Τράπεζα δεν έχει σημαντική έκθεση σε διακυμάνσεις στην εύλογη αξία και η λογιστική αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού και παθητικού είναι ουσιαστικά ισοδύναμη με τις εύλογές τους αξίες, εκτός από τα χρηματοοικονομικά στοιχεία Ενεργητικού και Παθητικού τα οποία αναφέρονται στις σημειώσεις 20 και 29.

4.5 Δραστηριότητες εμπιστευματοδόχου

Ο Όμιλος παρέχει υπηρεσίες θεματοφύλακα, διαχειριστή, εταιρικής διαχείρισης, επενδυτικής διαχείρισης και συμβουλευτικές υπηρεσίες σε τρίτους. Αυτό προϋποθέτει από τον Όμιλο να παίρνει αποφάσεις κατανομής, αγοράς και πώλησης σχετικά με ένα ευρύ φάσμα χρηματοοικονομικών μέσων. Τα περιουσιακά στοιχεία που κρατούνται από τον Όμιλο υπό την ιδιότητα του εμπιστευματοδόχου δεν περιλαμβάνονται σε αυτές τις οικονομικές καταστάσεις.

5. Καθαρά έσοδα από τόκους

Τόκοι έσοδα

Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες

Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών

Λοιπές επενδύσεις

Σύνολο

Τόκοι έξοδα

Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες

Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Σύνολο

Καθαρά έσοδα από τόκους

Στους τόκους έσοδα συμπεριλαμβάνονται € 1.900 εκατ. (2007: € 1.788 εκατ.) από παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και στους τόκους έξοδα € 1.977 εκατ. (2007: € 1.833 εκατ.).

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Τόκοι έσοδα		
Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	6.787	5.373
Χαρτοφυλάκιο συναλλαγών	31	20
Λοιπές επενδύσεις	670	587
Σύνολο	7.488	5.980
Τόκοι έξοδα		
Πιστωτικά ιδρύματα και πελάτες	(4.528)	(3.503)
Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις	(575)	(473)
Σύνολο	(5.103)	(3.976)
Καθαρά έσοδα από τόκους	2.385	2.004

6. Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες

Χορηγήσεις και σχετιζόμενες υπηρεσίες

Αμοιβαία Κεφάλαια και Λοιπά Κεφάλαια υπό διαχείριση

Κεφαλαιαγορές

Λοιπές τραπεζικές εργασίες

Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Χορηγήσεις και σχετιζόμενες υπηρεσίες	247	169
Αμοιβαία Κεφάλαια και Λοιπά Κεφάλαια υπό διαχείριση	75	116
Κεφαλαιαγορές	114	154
Λοιπές τραπεζικές εργασίες	107	119
Καθαρά έσοδα από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	543	558

7. Έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες

Τα έσοδα από μη τραπεζικές εργασίες περιλαμβάνουν έσοδα από ενοίκια επενδύσεων σε ακίνητα και λοιπά έσοδα υπηρεσιών που παρέχονται από τον Όμιλο (π.χ. υπηρεσίες μισθοδοσίας, ηλεκτρονικό εμπόριο).

8. Λειτουργικά έξοδα

Δαπάνες προσωπικού (σημ. 9)
Έξοδα διοικήσεως
Αποσβέσεις και απομειώσεις άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 23)
Αποσβέσεις και απομειώσεις ενσώματων πάγιων περιουσιακών στοιχείων (σημ. 24)
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
828	727
475	432
24	22
110	98
129	95
1.566	1.374

9. Δαπάνες προσωπικού

Μισθοί, ημερομίσθια και επιδόματα προσωπικού
Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης
Κόστος συνταξιοδότησης και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία
Λοιπές δαπάνες προσωπικού

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
619	538
110	97
27	30
72	62
828	727

Ο μέσος αριθμός των εργαζομένων του Ομίλου για το έτος 2008 ήταν 24.042 (2007: 20.947).

10. Φόρος εισοδήματος

Φόρος εισοδήματος
Αναβαλλόμενη φορολογία
Φόροι εξωτερικού
Σύνολο εξόδων από φόρους

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
101	171
6	25
34	23
141	219

Ο συντελεστής φορολογίας στην Ελλάδα για το 2008 είναι 25% (2007: 25%). Η συμφωνία του φόρου εισοδήματος για τα κέρδη πριν τους φόρους με βάση τους ισχύοντες συντελεστές και του εξόδου από φόρους έχει ως εξής:

Κέρδη προ φόρων

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
818	1.050

Φόρος με τον κανονικό συντελεστή φορολογίας 25%

204	262
-----	-----

Φορολογική επίδραση:

- των εσόδων και εξόδων που δε φορολογούνται
- των διαφορών στους φορολογικούς συντελεστές σε διάφορες χώρες
- λοιπών

(20)	(32)
(46)	(25)
3	14

Φόρος εισοδήματος

141	219
------------	------------

11. Αναβαλλόμενη φορολογία

Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος υπολογίζεται για όλες τις προσωρινές διαφορές με βάση τη μέθοδο της πλήρους υποχρέωσης (liability method) με το φορολογικό συντελεστή που ισχύει κατά τη στιγμή της αντιστροφής.

Η κίνηση του λογαριασμού αναβαλλόμενης φορολογίας παρουσιάζεται πιο κάτω:

Υπόλοιπο 1ης Ιανουαρίου
Πίστωση / (χρέωση) στην κατάσταση αποτελεσμάτων
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων:
- αποτίμηση στην εύλογη αξία (σημ. 20.1)
- μεταφορά στα κέρδη εις νέον (σημ. 20.1)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών
Λοιπά
Υπόλοιπο 31ης Δεκεμβρίου

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
71	88
(6)	(25)
112	(3)
20	16
7	(0)
24	(5)
228	71

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις / υποχρεώσεις προήλθαν από τα πιο κάτω:

Προσωρινές διαφορές αποτίμησης που καταχωρήθηκαν στα ειδικά αποθεματικά
Προσωρινές διαφορές αποτίμησης που καταχωρήθηκαν στην κατάσταση αποτελεσμάτων
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών
Προσωρινές διαφορές από πάγια περιουσιακά στοιχεία
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία
Απομείωση αξίας δανείων
Φορολογικές ζημίες μεταφερόμενες σε επόμενες χρήσεις
Λοιπές προσωρινές διαφορές
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις (σημ. 25)

132	(3)
(38)	(7)
2	(5)
(1)	2
25	27
94	34
18	16
17	22
249	86

Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 30)

21	15
-----------	-----------

Καθαρός αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος

228	71
------------	-----------

11. Αναβαλλόμενη φορολογία (συνέχεια)

Η αναβαλλόμενη φορολογική (πίστωση) / χρέωση στην κατάσταση αποτελεσμάτων αποτελείται από τις πιο κάτω προσωρινές διαφορές:

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Προσωρινές διαφορές από αποτίμηση	28	18
Προσωρινές διαφορές από πάγια περιουσιακά στοιχεία	3	9
Συντάξεις και λοιπές παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	2	(3)
Απομείωση αξίας δανείων	(48)	24
Λοιπές προσωρινές διαφορές	21	(23)
Αναβαλλόμενη φορολογική (πίστωση) / χρέωση	6	25

12. Κέρδη ανά μετοχή

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετόχους, που κατέχουν κοινές μετοχές, με το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών που βρισκόταν σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια του έτους, εξαιρώντας το μέσο αριθμό ιδίων μετοχών που είχε στην κατοχή του ο Όμιλος κατά τη διάρκεια του έτους.

Τα προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται προσαρμόζοντας το μέσο σταθμισμένο αριθμό μετοχών σε κυκλοφορία με την παραδοχή ότι όλοι οι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε κοινές μετοχές, μετατρέπονται σε μετοχές. Ο Όμιλος έχει δύο κατηγορίες δυνητικών τίτλων: δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών και ενδεχόμενους τίτλους υπό την αίρεση επίτευξης συγκεκριμένων στόχων απόδοσης. Για την προσαρμογή του μέσου σταθμισμένου αριθμού μετοχών για τα δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών γίνεται ένας υπολογισμός για να καθοριστεί ο αριθμός των μετοχών που θα μπορούσε να αγοραστεί στην εύλογη αξία (καθορίζεται ως ο μέσος όρος της τιμής της μετοχής για το έτος) με βάση τη χρηματική αξία των δικαιωμάτων συνδρομής που ακολουθούν τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών σε κυκλοφορία. Ο αριθμός των μετοχών από τον υπολογισμό αυτό, προστίθεται στο μέσο όρο του αριθμού των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία για να καθοριστεί ο μέσος όρος των κοινών μετοχών που θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό των προσαρμοσμένων κερδών ανά μετοχή.

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Καθαρά κέρδη χρήσης που αναλογούν στους μετόχους (μετά την αφαίρεση των μερισμάτων που αναλογούν στους κατόχους των προνομιούχων τίτλων)	616	776
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία	Αριθμός μετοχών 512.026.892	486.361.482
Μέσος σταθμισμένος αριθμός μετοχών σε κυκλοφορία για προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή	Αριθμός μετοχών 513.250.334	487.752.900
Βασικά κέρδη ανά μετοχή	€ 1,20	1,60
Προσαρμοσμένα (diluted) κέρδη ανά μετοχή	€ 1,20	1,59

Τα βασικά και προσαρμοσμένα κέρδη ανά μετοχή για το 2007 έχουν αναπροσαρμοστεί για να είναι συγκρίσιμα, εξαιτίας της διανομής δωρεάν μετοχών σύμφωνα με την απόφαση της Ετήσιας Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων που πραγματοποιήθηκε στις 8 Απριλίου 2008.

13. Ταμείο και διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο	724	705
Διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες	3.317	2.027
	4.041	2.732
Εκ των οποίων:		
Υποχρεωτικές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες	1.206	1.691

Οι υποχρεωτικές καταθέσεις σε κεντρικές τράπεζες, αντιπροσωπεύουν το ελάχιστο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων που πρέπει να διατηρεί ο Όμιλος. Τα διαθέσιμα στις κεντρικές τράπεζες μπορούν να αποσυρθούν ανά πάσα στιγμή, εφόσον διατηρείται το ελάχιστο μηνιαίο μέσο υπόλοιπο καταθέσεων.

14. Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Για σκοπούς σύνταξης της κατάστασης ταμειακών ροών, ως ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα νοούνται τα ακόλουθα υπόλοιπα τα οποία έχουν λήξη μικρότερη των 90 ημερών:

	2008	2007
	€ εκατ.	€ εκατ.
Ταμείο και διαθέσιμα σε κεντρικές τράπεζες (εξαιρουμένων των υποχρεωτικών καταθέσεων)	2.834	1.041
Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων	1.981	3.141
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω λογαριασμού αποτελεσμάτων	365	508
	5.180	4.690

15. Απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων

Δεσμευμένες καταθέσεις σε τράπεζες
Ποσά σε διαδικασία είσπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών
Τοποθετήσεις σε άλλες τράπεζες

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
2.189	1.033
683	928
1.741	2.616
4.613	4.577

Στις απαιτήσεις κατά πιστωτικών ιδρυμάτων συμπεριλαμβάνονται χωρίς όρους προτεραιότητας στην εξασφάλιση, οφειλόμενα από:

- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις
- υπόλοιπα σε διακανονισμό με τράπεζες

28	0
9	200

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού που ο Όμιλος αποδέχτηκε ως ενέχυρο και τα οποία μπορούν να πωληθούν ή να επανεχυριστούν είναι € 1.224 εκατ. (2007: € 2.067 εκατ.).

16. Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων (συμπεριλαμβανομένου του εμπορικού χαρτοφυλακίου)

Εμπορικό χαρτοφυλάκιο

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:
- κυβέρνηση
- λοιποί οργανισμοί δημόσιου τομέα

2008	2007
€ εκατ.	€ εκατ.
314	285
4	-
318	285

Λοιποί εκδότες
- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

159	54
104	159
263	213

Σύνολο εμπορικού χαρτοφυλακίου

581	498
------------	------------

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

- προϊόντα unit-linked
- hedge funds
- μετατρέψιμα ομόλογα

326	287
79	103
26	72
431	462

Λοιπά χαρτοφυλάκια

431	462
------------	------------

Σύνολο

1.012	960
--------------	------------

Μετοχές
Έντοκα γραμμάτια εκδόσεως Δημοσίου (treasury bills)
Ομολογίες

15	88
4	-
562	410

Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων

431	462
1.012	960

Η εύλογη αξία των χρεογράφων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 422 εκατ. (2007: € 353 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 420 εκατ. (2007: € 379 εκατ.).

17. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμιση κινδύνων

17.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί τα πιο κάτω παράγωγα ως μέσα αντιστάθμισης χρηματοπιστωτικού κινδύνου και για εμπορικούς σκοπούς.

Οι προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος (currency forwards) απεικονίζουν υποχρεώσεις αγοράς ή πώλησης ξένου ή εγχώριου συναλλάγματος. Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate futures) αποτελούν συμβατικές υποχρεώσεις για την είσπραξη ή την πληρωμή ενός ποσού (μετά από συμψηφισμό των θέσεων των αντισυμβαλλομένων) και προσδιορίζεται βάσει των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος και στα επιτόκια αναφοράς. Αφορούν επίσης την αγορά ή πώληση συναλλάγματος ή χρηματοοικονομικών μέσων σε μία τιμή διαμορφωμένη από την αγορά, σε δεδομένη μελλοντική χρονική στιγμή. Δεδομένου ότι τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης είναι εξασφαλισμένα με χρηματικά διαθέσιμα ή χρεόγραφα, και οι μεταβολές στην εύλογη αξία τους τακτοποιούνται ημερησίως μέσω συμψηφισμών, ο πιστωτικός τους κίνδυνος είναι αμελητέος.

Οι συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων (currency and interest rate swaps) αποτελούν δεσμεύσεις ανταλλαγής συνόλου ταμειακών ροών έναντι άλλων. Οι συμβάσεις ανταλλαγής αποσκοπούν στην ανταλλαγή συναλλάγματος ή επιτοκίων (π.χ. ανταλλαγή σταθερού επιτοκίου έναντι κυμαινόμενου επιτοκίου) ή στο συνδυασμό όλων αυτών (π.χ. συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων - cross currency interest rate swaps). Κατά τη συναλλαγή δε λαμβάνει χώρα ανταλλαγή κεφαλαίου, εκτός από συγκεκριμένες συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος. Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, αποτελείται από το ενδεχόμενο κόστος αντικατάστασης των συμβάσεων ανταλλαγής, στην περίπτωση κατά την οποία οι αντισυμβαλλόμενοι δεν είναι συνεπείς προς την ικανοποίηση των υποχρεώσεών τους. Ο κίνδυνος αυτός παρακολουθείται σε συνεχή βάση με αναπροσαρμογή στις εύλογες αξίες, την αναλογία της ονομαστικής αξίας η οποία αναφέρεται στη σύμβαση και τη ρευστότητα της αγοράς. Προκειμένου να παρακολουθείται το επίπεδο του αναληφθέντος πιστωτικού κινδύνου, ο Όμιλος αξιολογεί τους αντισυμβαλλόμενους χρηματοοικονομικών μέσων τις ίδιες τεχνικές με αυτές που χρησιμοποιεί κατά τη χορήγηση δανείων, ή αναπροσαρμόζει με βάση τις τρέχουσες αξίες αγοράς τις αμφοτεροβαρείς συμβάσεις των οποίων η αξία είναι πέραν ενός προκαθορισμένου ορίου.

Δικαιώματα προαίρεσης συναλλάγματος και επιτοκίων είναι συμβάσεις σύμφωνα με τις οποίες ο πωλητής χορηγεί στον αγοραστή το δικαίωμα αλλά όχι την υποχρέωση, να αγοράσει (call option) ή να πωλήσει (put option) σε προκαθορισμένη ημερομηνία ή σε προκαθορισμένη περίοδο, συγκεκριμένη ποσότητα συναλλάγματος ή συγκεκριμένο χρηματοοικονομικό μέσο σε προκαθορισμένη τιμή. Ο αγοραστής καταβάλλει στον πωλητή ένα τίμημα για το δικαίωμα (premium) ως αντάλλαγμα του κινδύνου από την διακύμανση των τιμών συναλλάγματος ή των επιτοκίων που αναλαμβάνει ο πωλητής. Τα δικαιώματα αγοράς είναι είτε διαπραγματεύσιμα σε κάποια αγορά, είτε διαπραγματεύονται απευθείας μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών (OTC). Ο πιστωτικός κίνδυνος στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος, αφορά αγορασθέντα δικαιώματα και περιορίζεται στη λογιστική τους αξία, η οποία είναι η εύλογη αξία τους.

Η ονομαστική αξία ορισμένων κατηγοριών των χρηματοοικονομικών μέσων είναι ενδεικτική της αξίας στοιχείων του ισολογισμού, χωρίς αυτό να σημαίνει απαραίτητα ότι προσδιορίζει τα ποσά των μελλοντικών ταμειακών ροών, που σχετίζονται με αυτά τα μέσα ή ακόμη την εύλογη αξία τους και για το λόγο αυτό δεν αντικατοπτρίζει τον πιστωτικό κίνδυνο και τον κίνδυνο αγοράς στον οποίο εκτίθεται ο Όμιλος. Τα χρηματοοικονομικά μέσα καθίστανται θετικά (ενεργητικό) ή αρνητικά (παθητικό) λόγω των μεταβολών των συγκεκριμένων επιτοκίων ή τιμών συναλλάγματος που σχετίζονται με αυτά. Η συνολική συμβατική ή ονομαστική αξία των παραγώγων χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει ο Όμιλος, κατά πόσο αυτά καθίστανται θετικά ή αρνητικά και κατά συνέπεια η συνολική τους εύλογη αξία, μπορεί να μεταβληθεί σημαντικά μέσα στη χρήση. Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών μέσων που κατέχει ο Όμιλος παρατίθεται στον πιο κάτω πίνακα:

17. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα και λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων (συνέχεια)

17.1 Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Συμβατική/ ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.	Συμβατική/ ονομαστική αξία € εκατ.	Εύλογη αξία Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.
Παράγωγα διακρατούμενα για εμπορικούς σκοπούς						
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε συνάλλαγμα</i>						
- Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	1.590	66	40	2.777	48	29
- Προθεσμιακές συμβάσεις ανταλλαγής συναλλάγματος	12.900	41	441	2.281	23	29
- Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης συναλλάγματος	10.701	213	248	3.560	90	85
		320	729		161	143
<i>Εξωχρηματιστηριακά παράγωγα σε επιτόκια</i>						
- Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	50.894	888	1.265	32.196	421	521
- Συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	3.274	179	86	1.050	31	114
- Προθεσμιακές συμφωνίες επιτοκίων	1.252	1	5	2.412	4	2
- Εξωχρηματιστηριακό δικαίωμα προαίρεσης επιτοκίων	13.306	58	77	14.603	26	27
		1.126	1.433		482	664
Διαπραγματεύσιμα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια	350	10	12	360	4	5
Διαπραγματεύσιμα δικαιώματα προαίρεσης επιτοκίων σε χρηματιστήρια	119	1	1	80	1	1
		1.137	1.446		487	670
<i>Λοιπά παράγωγα</i>						
Εξωχρηματιστηριακά δικαιώματα προαίρεσης αγοράς και πώλησης δεικτών	-	-	-	7	1	1
Προθεσμιακές συμβάσεις χρεογράφων	334	3	3	127	0	0
Άλλα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα (ανάλυση παρατίθεται παρακάτω)	550	45	35	644	11	9
		48	38		12	10
Σύνολο παράγωγων διακρατούμενων για εμπορικούς σκοπούς		1.505	2.213		660	823
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση εύλογης αξίας						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	7.730	5	807	3.685	56	174
Συμβάσεις αμοιβαίας ανταλλαγής συναλλάγματος και επιτοκίων	92	2	20	114	7	7
		7	827		63	181
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση ταμειακών ροών						
Συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων	349	1	37	2.970	12	39
Παράγωγα διακρατούμενα για αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης						
Προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος	161	5	0	190	3	7
Σύνολο παράγωγων διακρατούμενων για αντιστάθμιση κινδύνων		13	864		78	227
Σύνολο παράγωγων στοιχείων ενεργητικού / παθητικού		1.518	3.077		738	1.050

Τα άλλα παράγωγα μέσα περιλαμβάνουν: συμβάσεις ανταλλαγής πιστωτικών κινδύνων (credit default swaps), συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης επί δεικτών που διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήριο, δικαιώματα προαίρεσης δεικτών που διαπραγματεύονται σε Χρηματιστήριο και συμβάσεις ανταλλαγής εμπορευμάτων.

17.2 Λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων

Ο Όμιλος χρησιμοποιεί παράγωγα προϊόντα για αντισταθμιστικούς σκοπούς προκειμένου να μειώσει την έκθεσή του σε κίνδυνο αγοράς και μη παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα για τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου. Οι πρακτικές και η λογιστική αντιστάθμισης κινδύνων παρουσιάζονται στη σημείωση 2 (δ).

(α) Αντιστάθμιση εύλογης αξίας

Ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του υφιστάμενου κινδύνου επιτοκίων που προκύπτει από πιθανή μείωση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών στοιχείων ενεργητικού σταθερού επιτοκίου, εκφρασμένα σε εγχώρια και ξένα νομίσματα, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και ξένων νομισμάτων. Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 820 εκατ. υποχρέωση (2007: € 118 εκατ. υποχρέωση). Τα κέρδη από τα αντισταθμισμένα χρηματοοικονομικά στοιχεία μείον τις ζημιές από τα μέσα αντιστάθμισης ήταν € 11 εκατ. (2007: € 30 εκατ.).

(β) Αντιστάθμιση ταμειακών ροών

Ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του υφιστάμενου κινδύνου επιτοκίων που προκύπτει από διακυμάνσεις στις ταμειακές ροές, σχετικά με μελλοντικές αλλαγές επιτοκίων περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων με κυμαινόμενα επιτόκια ή μη αναγνωρισθείσες πιθανές προβλεπόμενες συναλλαγές, χρησιμοποιώντας συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων. Η καθαρή εύλογη αξία αυτών των συμβάσεων ανταλλαγής την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν αρνητική € 36 εκατ. (2007: αρνητική € 27 εκατ.). Το αποτελεσματικό μέρος της αντιστάθμισης ταμειακών ροών που αναγνωρίστηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων ήταν € 1 εκατ. κέρδος (2007: € 7 εκατ. κέρδος).

(γ) Αντιστάθμιση καθαρής επένδυσης

Ο Όμιλος αντισταθμίζει μέρος του κινδύνου από τις μεταβολές συναλλαγματικών ισοτιμιών στην καθαρή επένδυση σε θυγατρικές του εξωτερικού χρησιμοποιώντας προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος και δάνεια τα οποία έχουν οριστεί ως μέσα αντιστάθμισης, τα αποτελέσματα των οποίων εμφανίζονται στο λογαριασμό συναλλαγματικές διαφορές των ιδίων κεφαλαίων.

Δάνεια τα οποία ανέρχονται σε € 184 εκατ. (2007: μηδέν) και προθεσμιακές συμβάσεις συναλλάγματος συνολικού ύψους € 161 εκατ. (2007: € 190 εκατ.), αναλύονται σε RON 175 εκατ. (2007: RON 132 εκατ.), RSD 8,7 δις. (2007: RSD 3,9 δις.) και TRY 329 εκατ. (2007: TRY 179 εκατ.), και πραγματοποιήσαν κέρδη για το έτος ύψους € 53 εκατ. (2007: € 2,5 εκατ. ζημιές).

18. Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών

Δάνεια σε επιχειρήσεις (μεσαίες και μεγάλες)
 Καταναλωτικά δάνεια
 Στεγαστικά δάνεια
 Δάνεια σε μικρές επιχειρήσεις
Σύνολο δανείων και απαιτήσεων κατά πελατών
 Μείον: Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους (σημ. 19)

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
21.577	17.206
11.738	10.580
14.884	11.270
9.089	7.614
57.288	46.669
(1.410)	(1.031)
55.878	45.638

Τα δάνεια και οι απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα ποσά:
 - λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους
 - τιτλοποιημένα δάνεια

31.049	23.252
13.787	9.389

Τα δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών περιλαμβάνουν απαιτήσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις όπως αναλύονται παρακάτω:

Ακαθάριστη επένδυση σε χρηματοδοτικές μισθώσεις:
 Μέχρι 1 έτος
 Πάνω από 1 έτος και λιγότερο από 5 έτη
 Πάνω από 5 έτη

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
512	541
1.132	1.012
1.281	1.096
2.925	2.649
(609)	(704)
2.316	1.945
(45)	(28)
2.271	1.917

Μη δεδουλευμένα μελλοντικά έσοδα από χρηματοδοτικές μισθώσεις
 Καθαρή επένδυση σε χρηματοδοτικές μισθώσεις
 Μείον: προβλέψεις επισφαλών απαιτήσεων

Η καθαρή επένδυση σε χρηματοδοτικές μισθώσεις αναλύεται ως ακολούθως:
 Μέχρι 1 έτος
 Πάνω από 1 έτος και λιγότερο από 5 έτη
 Πάνω από 5 έτη

421	429
906	722
989	794
2.316	1.945
(45)	(28)
2.271	1.917

Μείον: πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους

19. Πρόβλεψη για πιστωτικούς κινδύνους

Ο παρακάτω πίνακας απεικονίζει τις προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους ανά κατηγορία δανείου:

	31 Δεκεμβρίου 2008				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	414	351	23	243	1.031
Ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκαν στη χρήση	49	478	24	95	646
Πρόσθετη ομαδική πρόβλεψη για τις επιπτώσεις της χρηματοοικονομικής κρίσης ⁽¹⁾	18	178	9	35	240
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	2	29	2	0	33
Δάνεια που διεγράφησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης ως ανεπίδεκτα εισπράξεως	(86)	(409)	(6)	(31)	(532)
Συναλλαγματικές διαφορές	(3)	(4)	(1)	(0)	(8)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	394	623	51	342	1.410

⁽¹⁾ Στα πλαίσια της επιδείνωσης των μακροοικονομικών συνθηκών η Τράπεζα έχει αποτυπώσει τις επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στις εκτιμήσεις της για τις μελλοντικές ταμειακές ροές που αποτελούν μέρος της αξιολόγησης για απομείωση των δανείων. Ως εκ τούτου, έχει σχηματιστεί μία επιπλέον ομαδική πρόβλεψη ύψους € 240 εκατ. στο έτος 2008, αυξάνοντας το συνολικό υπόλοιπο πρόβλεψης σε € 1.410 εκατ.

	31 Δεκεμβρίου 2007				
	Μεσαίες & μεγάλες επιχειρήσεις € εκατ.	Καταναλωτικά € εκατ.	Στεγαστικά € εκατ.	Μικρές επιχειρήσεις € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	389	271	18	183	861
Προσθήκες από εξαγορές	23	8	3	4	38
Ζημίες από επισφαλείς απαιτήσεις που χρεώθηκαν στη χρήση	28	315	1	57	401
Ποσά που ανακτήθηκαν κατά τη χρήση	1	17	1	1	20
Δάνεια που διεγράφησαν κατά τη διάρκεια της χρήσης ως ανεπίδεκτα εισπράξεως	(28)	(257)	(0)	(2)	(287)
Συναλλαγματικές διαφορές	1	(3)	(0)	(0)	(2)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	414	351	23	243	1.031

Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς

Κατά τη διάρκεια του έτους, ο Όμιλος απέκτησε περιουσιακά στοιχεία ύψους € 22 εκατ. (2007: € 17 εκατ.), παίρνοντας στην κυριότητα του ενέχυρα που είχαν κρατηθεί ως εγγύηση.

20. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων

Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων
Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου
Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	5.289	10.477
	3.859	-
	3.052	618
	12.200	11.095
Ενεχυριασμένες μετοχές με εταιρείες εκκαθάρισης συναλλαγών	6	51
Λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους	11.459	9.330

Ενεχυριασμένες μετοχές με εταιρείες εκκαθάρισης συναλλαγών

Λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους

Η εύλογη αξία των επενδυτικών τίτλων με συμφωνίες επαναγοράς που εξακολουθούν να εμφανίζονται στον Ισολογισμό της 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 8.841 εκατ. (2007: € 9.984 εκατ.) και η λογιστική αξία της σχετικής υποχρέωσης είναι € 9.054 εκατ. (2007: € 10.228 εκατ.).

Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Σύμφωνα με τις τροποποιήσεις του Δ.Λ.Π. 39, το 2008 ο Όμιλος μετέφερε χρεωστικούς τίτλους ύψους € 3.215 εκατ. από το χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων στο δανειακό χαρτοφυλάκιο χρεωστικών τίτλων, το οποίο αποτιμάται στην αναπόσβεστη αξία κτήσης.

Οι ανωτέρω τίτλοι δε διαπραγματεύονται σε ενεργή αγορά και η Τράπεζα έχει την πρόθεση και δυνατότητα να τους διακρατήσει στο προσεχές μέλλον. Από το ποσό το οποίο έχει μεταφερθεί, € 2.514 εκατ. έχουν αντισταθμιστεί για αλλαγές στην εύλογη αξία, οι οποίες οφείλονται στον κίνδυνο μεταβολής των επιτοκίων, για τα οποία η Τράπεζα θα συνεχίσει να εφαρμόζει τη λογιστική αντιστάθμισης. Οι τόκοι από τους τίτλους που έχουν μεταφερθεί θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται στα έσοδα από τόκους, χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Η λογιστική αξία των τίτλων που έχουν μεταφερθεί στις 31 Δεκεμβρίου 2008 είναι € 3.859 εκατ. Το 2008, μέχρι την ημερομηνία μεταφοράς, ζημίες ύψους € 50 εκατ. μετά από φόρους προέρχονται από μεταβολές στην εύλογη αξία των τίτλων αυτών και αναγνωρίζονται στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων (2007: ζημίες ύψους € 28 εκατ. μετά από φόρους). Εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η παραπάνω μεταφορά, μεταβολές στην εύλογη αξία τους για την περίοδο από την ημερομηνία μεταφοράς μέχρι το τέλος της χρήσης, θα είχαν ως αποτέλεσμα € 466 εκατ. ζημία μετά από φόρους, αναγνωρισμένη στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων.

Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

Το 2008 η Τράπεζα μετέφερε από το χαρτοφυλάκιο των διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων στο χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη, χρεωστικούς τίτλους ύψους € 1.497 εκατ. λόγω της πρόθεσης της Τράπεζας να τους διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.

20.1 Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:
- κυβέρνηση
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί

Λοιποί εκδότες:
- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

Εισηγμένες
Μη εισηγμένες

Μετοχές
Ομόλογα

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	4.037	6.870
	-	130
	4.037	7.000
	292	728
	960	2.749
	1.252	3.477
	5.289	10.477
	4.757	9.238
	532	1.239
	5.289	10.477
	416	721
	4.873	9.756
	5.289	10.477

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου
Προσθήκες από εξαγορές
Συναλλαγματικές διαφορές
Αγορές
Πωλήσεις και λήξεις
Μεταφορά προς συγγενείς επιχειρήσεις
Μεταφορά προς χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων
Μεταφορά προς χρεωστικούς τίτλους δανειακού χαρτοφυλακίου
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία για τη χρήση
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
	10.477	10.936
	21	32
	(103)	(120)
	7.406	8.332
	(7.203)	(8.620)
	(4)	-
	(1.497)	-
	(3.215)	-
	(47)	7
	(546)	(90)
	5.289	10.477

20. Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων (συνέχεια)

20.1 Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων (συνέχεια)

Αποθεματικό ιδίων κεφαλαίων: αναπροσαρμογή χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Καθαρά κέρδη / (ζημίες) που απορρέουν από τις μεταβολές στην εύλογη αξία του χαρτοφυλακίου διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων έχουν αναγνωρισθεί στο αποθεματικό αναπροσαρμογής για το χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων διαθέσιμων προς πώληση. Η κίνηση του αποθεματικού αναλύεται ως ακολούθως:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου	(12)	139
Αναβαλλόμενη φορολογία αποθεματικού διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου	-	(24)
Καθαρά κέρδη / (ζημίες) από μεταβολές στην εύλογη αξία	(546)	(90)
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	112	21
Δικαιώματα μειοψηφίας στις μεταβολές στην εύλογη αξία	2	0
	<u>(432)</u>	<u>(69)</u>
Καθαρά (κέρδη) / ζημίες που έχουν μεταφερθεί στο καθαρό κέρδος λόγω πώλησης	(64)	(103)
Ζημίες απομείωσης που μεταφέρθηκαν στο καθαρό κέρδος	17	-
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	7	23
	<u>(40)</u>	<u>(80)</u>
Καθαρά (κέρδη) / ζημίες που έχουν μεταφερθεί στο καθαρό κέρδος από αντισταθμίσεις εύλογων αξιών	(56)	29
Αναβαλλόμενος φόρος εισοδήματος	13	(7)
	<u>(43)</u>	<u>22</u>
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου	<u>(527)</u>	<u>(12)</u>

20.2 Χρεωστικοί τίτλοι δανειακού χαρτοφυλακίου

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:

- κυβέρνηση
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί

Λοιποί εκδότες:

- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

Εισηγμένες

Μη εισηγμένες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- κυβέρνηση	3.362	-
- άλλοι δημόσιοι οργανισμοί	-	-
	<u>3.362</u>	<u>-</u>
Λοιποί εκδότες:		
- τράπεζες	173	-
- λοιποί οργανισμοί	324	-
	<u>497</u>	<u>-</u>
Σύνολο	<u>3.859</u>	<u>-</u>
Εισηγμένες	-	-
Μη εισηγμένες	<u>3.859</u>	<u>-</u>
	<u>3.859</u>	<u>-</u>

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Αγορές

Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης

Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι

Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές

Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	3.215	-
Αγορές	94	-
Μεταβολή στην εύλογη αξία λόγω αντιστάθμισης	491	-
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι	(28)	-
Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές	87	-
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου	<u>3.859</u>	<u>-</u>

20.3 Χαρτοφυλάκιο διακρατούμενων μέχρι τη λήξη επενδυτικών τίτλων

Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:

- κυβέρνηση

Λοιποί εκδότες:

- τράπεζες
- λοιποί οργανισμοί

Σύνολο

Εισηγμένες

Μη εισηγμένες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Χρεόγραφα εκδόσεως Δημοσίου:		
- κυβέρνηση	1.197	618
Λοιποί εκδότες:		
- τράπεζες	354	-
- λοιποί οργανισμοί	1.501	-
	<u>1.855</u>	<u>-</u>
Σύνολο	<u>3.052</u>	<u>618</u>
Εισηγμένες	3.035	562
Μη εισηγμένες	17	56
	<u>3.052</u>	<u>618</u>

Η κίνηση του λογαριασμού αναλύεται ως ακολούθως:

Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου

Προσθήκες από εξαγορές

Συναλλαγματικές διαφορές

Αγορές

Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων

Πωλήσεις και λήξεις

Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι

Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Καθαρή λογιστική αξία την 1η Ιανουαρίου	618	-
Προσθήκες από εξαγορές	-	20
Συναλλαγματικές διαφορές	(113)	8
Αγορές	1.116	574
Μεταφορά από χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων	1.497	-
Πωλήσεις και λήξεις	(82)	(24)
Αποσβέσεις υπέρ και υπό το άρτιο ποσών και τόκοι	16	40
Καθαρή λογιστική αξία την 31η Δεκεμβρίου	<u>3.052</u>	<u>618</u>

21. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις

Όνομα εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατ/σης	Τομέας δραστηριότητας
Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε.	α	100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Be-Business Exchanges A.E. Δικτύων Εταιρικών Συναλλαγών		97,26	Ελλάδα	Ηλεκτρονικό εμπόριο μέσω διαδικτύου
Best Direct A.E.		100,00	Ελλάδα	Διάφορες υπηρεσίες
EFG Eurobank Ergasias Χρηματοδοτικές Μισθώσεις Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Eurolife A.E.Γ.Α.		100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
EFG Eurolife A.E.Α.Ζ.		100,00	Ελλάδα	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
EFG Ασφαλιστικές Υπηρεσίες Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Μεσοτεία ασφαλίσεων
EFG Υπηρεσίες Διαδικτύου Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Διαπραγματευτικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου
EFG A.E.Δ.Α.Κ.		100,00	Ελλάδα	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
Eurobank EFG Asset Management A.E.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης περιουσίας
Eurobank EFG Business Services A.E.		100,00	Ελλάδα	Παροχή υπηρεσιών μισθοδοσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών
Eurobank Cards - Προϊόντα Καταναλωτικής Πίστης και Συναφείς Υπηρεσίες Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eurobank EFG Χρηματοπιστηριακή Α.Ε.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Χρηματοπιστηριακές και επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Factors A.E.Π.Ε.Α.		100,00	Ελλάδα	Πρακτορεία επιχειρηματικών απαιτήσεων
Eurobank EFG Telesis Finance A.E.Π.Ε.Υ.		100,00	Ελλάδα	Επενδυτικές υπηρεσίες
Eurobank Fin and Rent Ανώνυμη Εμπορική και Τουριστική Εταιρεία Εμπορίας και Ενοικίασης Αυτοκινήτων, Σκαφών και Εξοπλισμού		100,00	Ελλάδα	Μίσθωση και ενοικίαση μεταφορικών μέσων
Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία	β	55,91	Ελλάδα	Επενδυτικές υπηρεσίες ακίνητης περιουσίας
Eurobank Υπηρεσίες Ακινήτων Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Financial Planning Υπηρεσίες Διαχείρισης Απαιτήσεων Α.Ε.		100,00	Ελλάδα	Υπηρεσίες διαχείρισης απαιτήσεων
Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ.	γ	99,50	Ελλάδα	Σύμβουλοι επενδύσεων
Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε.	δ	55,91	Ελλάδα	Επενδύσεις ακινήτων
OPEN 24 Α.Ε. Παροχής Υπηρεσιών Διαφήμισης, Μάρκετινγκ, Προώθησης Πωλήσεων, Ασφαλιστικών Συμβουλών		100,00	Ελλάδα	Διάφορες υπηρεσίες
Eurobank EFG Bulgaria A.D.		99,70	Βουλγαρία	Τράπεζα
Bulgarian Retail Services A.D.		100,00	Βουλγαρία	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
EFG Auto Leasing E.O.O.D.		100,00	Βουλγαρία	Μίσθωση και ενοικίαση μεταφορικών μέσων
EFG Leasing E.A.D.		100,00	Βουλγαρία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services Sofia A.D.		80,00	Βουλγαρία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG Securities Bulgaria E.A.D.		100,00	Βουλγαρία	Χρηματοπιστηριακές και επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Hellas (Cayman Islands) Ltd		100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
EFG Hellas II (Cayman Islands) Ltd		100,00	Νησιά Cayman	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Berberis Investments Limited		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG Hellas Funding Limited		100,00	Νησιά Channel	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Eurobank EFG Cyprus Ltd	ε	100,00	Κύπρος	Τράπεζα
CEH Balkan Holdings Ltd		100,00	Κύπρος	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
Eurocredit Retail Services Ltd		100,00	Κύπρος	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eurobank EFG Private Bank (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Τράπεζα
Aristolux Investment Fund Management Company S.A.		98,40	Λουξεμβούργο	Επενδυτικές υπηρεσίες
Eurobank EFG Fund Management Company, (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Διαχείριση κεφαλαίων
Eurobank EFG Holding (Luxembourg) S.A.		100,00	Λουξεμβούργο	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG New Europe Funding B.V.		100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
EFG New Europe Holding B.V.		100,00	Ολλανδία	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG New Europe Funding II B.V.	στ	100,00	Ολλανδία	Παροχή πιστώσεων
EFG Leasing Poland Sp. z.o.o		100,00	Πολωνία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services Polska Sp. z.o.o		100,00	Πολωνία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Polbank Dystrybucja Sp. z.o.o.		100,00	Πολωνία	Διάφορες υπηρεσίες
Bancpost S.A.	ζ	77,63	Ρουμανία	Τράπεζα
Bancpost Fond de Pensii S.A.	η	77,62	Ρουμανία	Συνταξιοδοτικό ταμείο
EFG Eurobank Securities S.A.		100,00	Ρουμανία	Χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες
EFG Eurobank Finance S.A.		100,00	Ρουμανία	Επενδυτικές υπηρεσίες
EFG Leasing IFN S.A.		100,00	Ρουμανία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Eurobank Mutual Funds Management Romania S.A.I. S.A.		97,43	Ρουμανία	Διαχείριση αμοιβαίων κεφαλαίων
EFG Eurobank Property Services S.A.		80,00	Ρουμανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
EFG IT Shared Services S.A.		100,00	Ρουμανία	Επεξεργασία στοιχείων πληροφορικής
EFG Retail Services IFN S.A.		99,96	Ρουμανία	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Eliade Tower S.A.	θ	55,91	Ρουμανία	Επενδύσεις ακινήτων
Retail Development S.A.	ι	55,91	Ρουμανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
S.C. EFG Eurolife Asigurari de Viata S.A.		100,00	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
S.C. EFG Eurolife Asigurari Generale S.A.		100,00	Ρουμανία	Ασφαλιστικές υπηρεσίες
Seferco Development S.A.	κ	55,91	Ρουμανία	Επενδύσεις ακινήτων
Eurobank EFG a.d. Beograd		99,98	Σερβία	Τράπεζα
BDD EFG Securities a.d. Beograd		88,32	Σερβία	Χρηματοπιστηριακές υπηρεσίες
EFG Asset Fin d.o.o. Beograd		100,00	Σερβία	Υπηρεσίες διαχείρισης περιουσίας
EFG Business Services d.o.o. Beograd		100,00	Σερβία	Παροχή υπηρεσιών μισθοδοσίας και συμβουλευτικών υπηρεσιών
EFG Leasing a.d. Beograd		99,99	Σερβία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Property Services d.o.o. Beograd		80,00	Σερβία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων

21. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (συνέχεια)

Όνομα εταιρείας	Σημείωση	Ποσοστό συμμετοχής	Χώρα εγκατ/σης	Τομέας δραστηριότητας
EFG Retail Services a.d. Beograd		100,00	Σερβία	Διαχείριση πιστωτικών καρτών
Reco Real Property a.d.	λ	55,91	Σερβία	Επενδύσεις ακινήτων
Eurobank Tekfen A.S.		98,23	Τουρκία	Τράπεζα
EFG Finansal Kiralama A.S.		98,22	Τουρκία	Χρηματοδοτικές μισθώσεις
EFG Istanbul Holding A.S.		100,00	Τουρκία	Εταιρεία χαρτοφυλακίου
EFG Istanbul Menkul Degerler A.S.		98,23	Τουρκία	Χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες
Anaptyxi 2006-1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi APC Ltd.		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi Options Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi SME I Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Anaptyxi SME I PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Andromeda Leasing I Holdings LTD	μ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Andromeda Leasing I Plc.	μ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion 2007-1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion APC Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Daneion Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
EFG Hellas PLC		100,00	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων
Karta 2005 -1 PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta APC Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta Holdings Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta LNI 1 Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Karta Options Ltd		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Saturn Holdings Limited	ν	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Saturn Finance Plc	ν	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion II Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion III Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion III Holdings Limited		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion IV Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion IV Holdings Limited		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion V Mortgage Finance PLC		-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion V Holdings Ltd	ξ	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion VI Mortgage Finance Plc	ο	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
Themeleion VI Holdings Limited	ο	-	Ηνωμένο Βασίλειο	Εταιρεία ειδικού σκοπού για τη συγκέντρωση κεφαλαίων (SIC 12)
O.J.S.C. Universal Bank		99,95	Ουκρανία	Τράπεζα
EFG Property Services Ukraine LLC	π	100,00	Ουκρανία	Μεσιτικές υπηρεσίες ακινήτων
Eurobank EFG Ukraine Distribution LLC		100,00	Ουκρανία	Διάφορες υπηρεσίες

(α) **Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε., Ελλάδα**

Τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος απέκτησε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε., εταιρία ασφαλιστικών υπηρεσιών η οποία δραστηριοποιείται στην Ελλάδα.

(β) **Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Ελλάδα**

Τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, από 55,25% σε 55,91%.

(γ) **Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ., Ελλάδα**

Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ. από 72% σε 99,5%.

(δ) **Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε., Ελλάδα**

Τον Φεβρουάριο του 2008, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την απόκτηση του 55,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε., εταιρία επενδύσεων ακινήτων. Σε συνέχεια της αύξησης της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε. σε 55,91%.

(ε) **Eurobank EFG Cyprus Ltd, Κύπρος**

Τον Μάρτιο του 2008, το υποκατάστημα της Κύπρου μετατράπηκε σε 100% θυγατρική.

(στ) **EFG New Europe Funding II B.V., Ολλανδία**

Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε ως 100% θυγατρική του, την EFG New Europe Funding II BV, εταιρία παροχής πιστώσεων η οποία δραστηριοποιείται στην Ολλανδία.

(ζ) **Bancpost S.A., Ρουμανία**

Κατά την διάρκεια του έτους, ο Όμιλος αύξησε το ποσοστό συμμετοχής του στην Bancpost S.A. από 77,56% σε 77,63%.

(η) **Bancpost Fond de Pensii S.A., Ρουμανία**

Σε συνέχεια της αύξησης της συμμετοχής στην Bancpost, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Bancpost Fond de Pensii S.A. από 77,55% σε 77,62%.

(θ) **Eliade Tower S.A., Ρουμανία**

Σε συνέχεια της αύξησης της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Eliade Tower S.A. από 55,25% σε 55,91%.

(ι) **Retail Development S.A., Ρουμανία**

Τον Ιούνιο του 2008, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την απόκτηση του 55,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Retail Development S.A., εταιρία μεσιτικών υπηρεσιών ακινήτων. Σε συνέχεια της αύξησης της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Retail Development S.A. σε 55,91%.

(κ) **Seferco Development S.A., Ρουμανία**

Τον Αύγουστο του 2008, ο Όμιλος ολοκλήρωσε την απόκτηση του 55,25% του μετοχικού κεφαλαίου της Seferco Development S.A., εταιρία επενδύσεων ακινήτων. Σε συνέχεια της αύξησης της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Seferco Development S.A. σε 55,91%.

(λ) **Reco Real Property a.d., Σερβία**

Σε συνέχεια της αύξησης της συμμετοχής στην Eurobank Properties A.E. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος αύξησε τη συμμετοχή του στην Reco Real Property a.d. από 55,25% σε 55,91%.

(μ) **Andromeda, Ηνωμένο Βασίλειο**

Τον Οκτώβριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την Andromeda Leasing I Holdings Limited and Andromeda Leasing I PLC, εταιρία ειδικού σκοπού, ως μέρος της πρώτης πλοιοποίησης των απαιτήσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις.

21. Συμμετοχές σε θυγατρικές επιχειρήσεις (συνέχεια)

- (ν) **Saturn, Ηνωμένο Βασίλειο**
Τον Οκτώβριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε τις Saturn Holdings Limited και Saturn Finance PLC, ως εταιρείες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πιλοποίησης χαρτοφυλακίου χρεογράφων.
- (ξ) **Themeleion V, Ηνωμένο Βασίλειο**
Τον Φεβρουάριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την Themeleion V Holdings Limited and Themeleion V Mortgage Finance PLC, εταιρίες ειδικού σκοπού, ως μέρος της πέμπτης πιλοποίησης στεγαστικών δανείων.
- (ο) **Themeleion VI, Ηνωμένο Βασίλειο**
Τον Νοέμβριο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την Themeleion VI Holdings Limited and Themeleion VI Mortgage Finance PLC, εταιρία ειδικού σκοπού, ως μέρος της έκτης πιλοποίησης στεγαστικών δανείων.
- (π) **EFG Property Services Ukraine LLC, Ουκρανία**
Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε την 100% θυγατρική του, EFG Property Services Ukraine LLC, εταιρεία μεσιτικών υπηρεσιών ακινήτων, η οποία δραστηριοποιείται στην Ουκρανία.
- (ρ) **GFM Levant Capital (Cayman) Ltd, Νησιά Cayman**
Τον Ιούλιο του 2008, ο Όμιλος πώλησε το 72,5% της συμμετοχής του στην GFM Levant Capital (Cayman) Ltd.
- (σ) **Γραφείο Αντιπροσωπείας, Ρωσία**
Τον Μάρτιο του 2008, ο Όμιλος ίδρυσε γραφείο αντιπροσωπείας στη Μόσχα.

22. Συμμετοχές σε συγγενείς επιχειρήσεις

Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου

Αγορές / Πωλήσεις συγγενών επιχειρήσεων

Μερίσματα που εισπράχθηκαν

Μερίδιο της αναπροσαρμογής των αποθεματικών διαθέσιμων προς πώληση

Μερίδιο των αποτελεσμάτων για τη χρήση

Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	46	48
Αγορές / Πωλήσεις συγγενών επιχειρήσεων	8	(8)
Μερίσματα που εισπράχθηκαν	(3)	(2)
Μερίδιο της αναπροσαρμογής των αποθεματικών διαθέσιμων προς πώληση	(8)	-
Μερίδιο των αποτελεσμάτων για τη χρήση	(7)	8
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	36	46

Κατωτέρω παρατίθενται οι συγγενείς επιχειρήσεις και οι κοινοπραξίες του Ομίλου την 31 Δεκεμβρίου 2008:

Όνομα εταιρείας	Σημ	Χώρα εγκατάστασης	Τομέας Δραστηριότητας	Ποσοστό συμμετοχής	Ενεργητικό € εκατ.	Παθητικό € εκατ.	Μερίδιο Καθαρής Θέσης € εκατ.	Κέρδος / (ζημία) € εκατ.
BD Financial Limited	α	Βρετανικές Παρθένες Νήσους	Χρηματοδοτικές επιχειρήσεις	49,90	10	-	5	-
Κάρντλινκ Α.Ε.		Ελλάδα	Διαχείριση συστημάτων POS	50,00	1	0	0	(0)
ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.	β	Ελλάδα	Εταιρεία επενδύσεων χαρτοφυλακίου (Closed-end fund)	25,11	93	1	23	(4)
ΤΕΦΙΝ Α.Ε. Εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανημάτων		Ελλάδα	Εταιρεία χρηματοδότησης πωλήσεων μεταφορικών μέσων	50,00	8	1	4	(0)
Unitfinance Α.Ε. Προώθησης Τραπεζικών Προϊόντων και Υπηρεσιών		Ελλάδα	Χρηματοδοτικές επιχειρήσεις	40,00	38	29	4	2
					150	31	36	(2)

Την 31 Δεκεμβρίου 2008, όλες οι συγγενείς επιχειρήσεις του Ομίλου είναι μη εισηγμένες εκτός από τη ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. (31 Δεκεμβρίου 2007: ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.). Η εύλογη αξία των επενδύσεων του Ομίλου σε συγγενείς επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες, βάσει της χρηματιστηριακής τους αξίας την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 12 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 30 εκατ.).

Οι εταιρείες ΤΕΦΙΝ Α.Ε. Εμπορίας αυτοκινήτων και μηχανημάτων, Κάρντλινκ Α.Ε. και Unitfinance Α.Ε. Προώθησης Τραπεζικών Προϊόντων και Υπηρεσιών είναι κοινοπραξίες του Ομίλου.

(α) **BD Financial Limited**

Τον Δεκέμβριο του 2008, ο Όμιλος απέκτησε το 49,9% του μετοχικού κεφαλαίου της BD Financial Limited, εταιρία παροχής πιστώσεων με έδρα τις Βρετανικές Παρθένες Νήσους.

(β) **ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ.**

Τον Ιούνιο του 2008, ο Όμιλος μείωσε τη συμμετοχή του από 42,3% σε 42,04%. Το Σεπτέμβριο του 2008, η Γενική Συνέλευση Μετόχων των ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ και Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ. ενέκριναν τη συγχώνευση της ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. με την Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ μέσω απορρόφησης της τελευταίας από την πρώτη. Η σχέση ανταλλαγής μετοχών των δύο εταιρειών καθορίστηκε στις 3,6 μετοχές της ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ για κάθε μετοχή της Global Επενδυτικά Κεφάλαια Νέας Ευρώπης Α.Ε.Ε.Χ.. Σε συνέχεια της παραπάνω συναλλαγής, η συμμετοχή του Ομίλου στην ΔΙΑΣ Α.Ε.Ε.Χ. μειώθηκε από 42,04% σε 25,11%.

23. Άυλα πάγια στοιχεία

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Υπεραξία € εκατ.	Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία € εκατ.	Σύνολο άυλων πάγιων στοιχείων € εκατ.	Υπεραξία € εκατ.	Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία € εκατ.	Σύνολο άυλων πάγιων στοιχείων € εκατ.
Αξία Κτήσεως:						
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	606	173	779	285	86	371
Προσθήκες από εξαγορές (βλ. παρακάτω)	21	0	21	306	7	313
Μεταφορές	-	(1)	(1)	-	33	33
Αγορές	-	60	60	-	51	51
Πωλήσεις και διαγραφές	-	(1)	(1)	-	(3)	(3)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	-	(10)	(10)	-	(1)	(1)
Προσαρμογή στην υπεραξία (βλ. παρακάτω)	(53)	-	(53)	15	-	15
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	574	221	795	606	173	779
Συσσωρευμένες ζημιές απομείωσης/αποσβέσεις:						
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου	(1)	(43)	(44)	-	(17)	(17)
Προσθήκες από εξαγορές (βλ. παρακάτω)	-	0	-	-	(6)	(6)
Μεταφορές	-	(0)	-	-	(1)	(1)
Αποσβέσεις χρήσεως	-	(24)	(24)	-	(21)	(21)
Πωλήσεις και διαγραφές	-	0	-	(0)	2	2
Απομείωση	-	-	-	(1)	-	(1)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	-	4	4	-	(0)	(0)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου	(1)	(63)	(64)	(1)	(43)	(44)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου	573	158	731	605	130	735

Η υπεραξία για το 2007 αναπροσαρμόστηκε με το ενδεχόμενο κόστος εξαγοράς και λόγω αναπροσαρμογών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία με βάση τις προβλέψεις των σχετικών συμφωνιών εξαγοράς της Intertrust A.E.Δ.Α.Κ. (€ 0,8 εκατ. μείωση), της EFG Istanbul Menkul Degerler A.S. (€ 1,7 εκατ. αύξηση) και της DZI Bank A.D. (€ 14,6 εκατ. αύξηση).

Η υπεραξία για το 2008 αναπροσαρμόστηκε με το ενδεχόμενο κόστος εξαγοράς και λόγω αναπροσαρμογών περιουσιακών στοιχείων σε εύλογη αξία με βάση τις προβλέψεις των σχετικών συμφωνιών εξαγοράς της Accentis S.A. η οποία απορροφήθηκε από την Eurobank EFG Telesis Finance στο τέλος της χρήσης 2007 (€ 2 εκατ. αύξηση), EFG Istanbul Menkul Degerler A.S. (€ 3,8 εκατ. αύξηση), TekfenBank Co. Inc. (€ 54,4 εκατ. μείωση), BDD EFG Securities AD Beograd (€ 4 εκατ. μείωση) και Intertrust (€ 0,8 εκατ. μείωση).

Η ωφέλιμη ζωή των άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων που δημιουργήθηκαν μέσα από συμφωνίες εξαγοράς κυμαίνεται από 6 έως 11 έτη.

Έλεγχος απομείωσης υπεραξίας

Η υπεραξία που προκύπτει από εξαγορές επιχειρήσεων κατανέμεται, κατά την ημερομηνία εξαγοράς, στις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (CGUs) και στους αντίστοιχους επιχειρηματικούς τομείς που θα ωφεληθούν από την εξαγορά. Το τρέχον ποσό της υπεραξίας έχει κατανομηθεί ως εξής:

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς	3	1
Διαχείριση Επενδύσεων (Wealth Management)	64	44
Νέα Ευρώπη (NE)	506	560
Σύνολο Υπεραξίας	573	605

Η υπεραξία που προήλθε από τις εξαγορές των εταιρειών που πραγματοποιήθηκαν τη χρήση 2008, βασίζεται σε προσωρινά κονδύλια, λόγω του ότι το ενεργητικό, το παθητικό, οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις και το κόστος εξαγοράς των θυγατρικών δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008 δεν προκύπτει απομείωση για τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (CGUs) στις οποίες αντιστοιχεί η υπεραξία.

Τα ανακτόμενα ποσά των Μονάδων Δημιουργίας Ταμειακών Ροών προσδιορίζονται με βάση τον υπολογισμό της αξίας χρήσης. Οι κύριες παραδοχές για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης, όπως οι συντελεστές προεξόφλησης, οι συντελεστές ανάπτυξης και οι προβλέψεις των ταμειακών ροών βασίζονται σε 5ετείς προϋπολογισμούς που έχουν εγκριθεί από τη Διοίκηση. Οι ταμειακές ροές για τα επόμενα 5 έτη έχουν προϋπολογισθεί λαμβάνοντας υπόψη συγκεκριμένες παραδοχές για τη λειτουργική δραστηριότητα και τις συνθήκες αγοράς. Οι ταμειακές ροές πέραν της πρώτης 10ετίας (στο διηνεκές) έχουν εκτιμηθεί με βάση τους συντελεστές ανάπτυξης που αναφέρονται παρακάτω. Οι εκτιμήσεις της Διοίκησης για τους συντελεστές προεξόφλησης χρησιμοποιούν συντελεστές προ φόρων που αντικατοπτρίζουν τις τρέχουσες εκτιμήσεις της αγοράς αναφορικά με τη χρονική αξία του χρήματος και τους κινδύνους που συνδέονται με τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών. Οι συντελεστές ανάπτυξης βασίζονται σε αντίστοιχες προβλέψεις του ρυθμού ανάπτυξης της αγοράς.

(i) Τομείς Διαχείρισης Επενδύσεων και Επενδυτικής Τραπεζικής

Οι προβλέψεις ταμειακών ροών προεξοφλήθηκαν με προ φόρων συντελεστή προεξόφλησης 14%. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών μετά το πέρας της πρώτης 10ετίας χρησιμοποιήθηκε συντελεστής ανάπτυξης 3%, ο οποίος δεν υπερβαίνει το μέσο μακροχρόνιο συντελεστή ανάπτυξης των αντίστοιχων αγορών.

(ii) Τομείς Νέα Ευρώπη

Οι προβλέψεις ταμειακών ροών για τις θυγατρικές της Ν.Α. Ευρώπης προεξοφλήθηκαν με προ φόρων συντελεστή προεξόφλησης 14% για Βουλγαρία, 15% για Ρουμανία, 16% για Σερβία, 17% για Τουρκία και 24% για Ουκρανία. Για την εκτίμηση των ταμειακών ροών μετά το πέρας της πρώτης 10ετίας χρησιμοποιήθηκε συντελεστής ανάπτυξης 3%, ο οποίος δεν υπερβαίνει το μέσο μακροχρόνιο συντελεστή ανάπτυξης των αντίστοιχων αγορών.

24. Ενσώματα πάγια στοιχεία

	Οικόπεδα, κτίρια και βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων € εκατ.	Έπιπλα, λοιπός εξοπλισμός, οχήματα € εκατ.	Ηλεκτρονικοί υπολογιστές και λογισμικά προγράμματα € εκατ.	Επενδύσεις σε ακίνητα € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	634	237	429	244	1.544
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	26	8	6	50	90
Μεταφορές	(26)	1	(14)	9	(30)
Αγορές	161	45	50	24	280
Πωλήσεις και διαγραφές	(72)	(13)	(22)	(2)	(109)
Απομείωση	0	(0)	-	-	-
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	(7)	(4)	(3)	(1)	(15)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	716	274	446	324	1.760
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	(122)	(140)	(298)	(11)	(571)
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	(10)	(7)	(4)	(0)	(21)
Μεταφορές	0	1	(0)	(0)	1
Πωλήσεις και διαγραφές	17	12	15	0	44
Αποσβέσεις για τη χρήση	(27)	(25)	(43)	(3)	(98)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	1	2	2	0	5
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	(141)	(157)	(328)	(14)	(640)
Αξία κτήσεως:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	716	274	446	324	1.760
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	3	1	1	62	67
Μεταφορές	(0)	6	(6)	1	1
Αγορές	93	72	53	23	241
Πωλήσεις και διαγραφές	(13)	(17)	(15)	(21)	(66)
Απομείωση	(2)	(0)	-	(1)	(3)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	(39)	(21)	(9)	(6)	(75)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	758	315	470	382	1.925
Συσσωρευμένες αποσβέσεις:					
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	(141)	(157)	(328)	(14)	(640)
Αύξηση από εξαγορά θυγατρικών εταιρειών	(0)	(1)	(1)	-	(2)
Μεταφορές	(0)	(0)	1	(0)	1
Πωλήσεις και διαγραφές	8	13	15	1	37
Αποσβέσεις για τη χρήση	(31)	(28)	(43)	(5)	(107)
Συναλλαγματικές αναπροσαρμογές	6	7	4	0	17
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	(158)	(166)	(352)	(18)	(694)
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2008	600	149	118	364	1.231
Αναπόσβεστη αξία 31 Δεκεμβρίου 2007	575	117	118	310	1.120

Οι βελτιώσεις σε ακίνητα τρίτων αφορούν κτίρια που χρησιμοποιούνται από τον Όμιλο.

Στα πιο πάνω, με 31 Δεκεμβρίου 2008, συμπεριλαμβάνονται ακίνητα υπό κατασκευή ύψους € 45 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 51 εκατ.).

Η αναπόσβεστη αξία των χρηματοδοτικών μισθώσεων που περιλαμβάνονται στα ενσώματα πάγια περιουσιακά στοιχεία με 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 24 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ.).

Επενδύσεις σε ακίνητα

Οι επενδύσεις σε ακίνητα παρουσιάζονται στο κόστος κτήσεως μετά την αφαίρεση συσσωρευμένων αποσβέσεων και συσσωρευμένων ζημιών απομείωσης. Οι αποσβέσεις υπολογίζονται με βάση τη μέθοδο της σταθερής απόσβεσης για περίοδο 40-50 ετών. Η εύλογη αξία των επενδύσεων σε ακίνητα την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν € 426 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 399 εκατ.). Οι εύλογες αξίες των ακινήτων αντιπροσωπεύουν την τιμή αγοράς η οποία έχει υπολογισθεί από επαγγελματίες εκτιμητές ακινήτων.

Κατά τη διάρκεια της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2008 καταχωρήθηκε στην κατάσταση αποτελεσμάτων, στα έσοδα από μη τραπεζικές υπηρεσίες, ποσό ενοικίου € 26 εκατ. από επενδύσεις σε ακίνητα (31 Δεκεμβρίου 2007: € 19 εκατ.). Την 31 Δεκεμβρίου 2008 δεν υπήρχαν ανειλημμένες υποχρεώσεις για κεφαλαιουχικές δαπάνες σε επενδύσεις σε ακίνητα (31 Δεκεμβρίου 2007: € 36 εκατ.).

25. Λοιπά στοιχεία ενεργητικού

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Προπληρωμένα έξοδα και έσοδα εισπρακτέα	50	98
Αναβαλλόμενη φορολογία (σημ. 11)	249	86
Περιουσιακά στοιχεία από πλειστηριασμούς	100	78
Υπόλοιπα υπό διακανονισμό με πελάτες	22	72
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	521	414
	942	748

26. Υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ποσά σε διαδικασία εισπραξης από άλλες τράπεζες και τρεχούμενοι λογαριασμοί τραπεζών	259	353
Καταθέσεις από τράπεζες	2.533	1.659
	2.792	2.012
Στις υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς:		
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις	196	88
- υπόλοιπα υπό διακανονισμό με τράπεζες	2	200

27. Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα

Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με κεντρικές τράπεζες
Συμφωνίες επαναγοράς χρεογράφων με άλλες τράπεζες

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
10.953	3.297
4.972	7.457
15.925	10.754

28. Υποχρεώσεις προς πελάτες

Καταθέσεις ταμιευτηρίου και τρεχούμενοι λογαριασμοί
Προθεσμιακές καταθέσεις και υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχώρησης - Repos
Προϊόντα unit-linked
Λοιπά προθεσμιακά προϊόντα

Στις υποχρεώσεις προς πελάτες συμπεριλαμβάνονται υποχρεώσεις προς:
- τη μητρική εταιρεία
- θυγατρικές Ομίλου EFG και συγγενείς επιχειρήσεις
- λήξη μεγαλύτερη του ενός έτους

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
12.716	12.765
29.042	16.687
729	729
3.169	5.970
45.656	36.151
6	0
57	14
1.988	3.892

Η λογιστική αξία των σύνθετων καταθέσεων και των υποχρεώσεων προς τους πελάτες συμβατικά συνδεδεμένων με την απόδοση στοιχείων του ενεργητικού (προϊόντα unit-linked), καταχωρημένων ως αποτιμώμενων στην εύλογη αξία τους μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων, ήταν την 31 Δεκεμβρίου 2008 € 2.196 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 2.497 εκατ.). Οι αλλαγές στην εύλογη αξία με 31 Δεκεμβρίου 2008 ισούνται με κέρδη € 193 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: κέρδη € 65 εκατ.), οι οποίες οφείλονται σε μεταβολές των συνθηκών αγοράς.

Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων καταθέσεων και των υποχρεώσεων προς τους πελάτες συμβατικά συνδεδεμένων με την απόδοση στοιχείων του ενεργητικού που οφείλονται σε κίνδυνο αγοράς, συμψηφίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων από αντίθετες μεταβολές στην εύλογη αξία σύνθετων παραγώγων και χρηματοοικονομικών μέσων αποτιμώμενων στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού των αποτελεσμάτων, αντίστοιχα.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και των συμβατικών μη προεξοφλημένων ποσών που θα πρέπει να πληρωθεί στη λήξη των δομημένων καταθέσεων είναι € 106 εκατ. (2007: € 68 εκατ.).

29. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις

Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

- Διαπραγματεύσιμα αξιόγραφα (ECP)

2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
258	1.648

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

- Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)
- Μειωμένης εξασφάλισης
- Από τιτλοποίηση

4.388	4.943
885	991
3.034	3.656
8.307	9.590

Σύνολο

8.565	11.238
--------------	---------------

Υπάρχει ένα μη αναγνωρισμένο κέρδος ύψους € 1.211 εκατ. σχετικά με μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις ύψους € 7.803 εκατ. (2007: € 8.437 εκατ.) οι οποίες αποτιμούνται στο αναπόσβεστο κόστος, ενώ η εύλογη αξία τους ανέρχεται σε € 6.592 εκατ. (2007: € 8.437 εκατ.). Οι υπόλοιπες μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνιστούν σύνθετους τίτλους οι οποίοι αποτιμούνται στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων και η λογιστική τους αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008 ανήλθε στο ποσό των € 504 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 1.153 εκατ.). Η μεταβολή στην εύλογη αξία την 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν ίση με κέρδη € 183 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: κέρδη € 26 εκατ.). Η εύλογη αξία των σύνθετων τίτλων περιλαμβάνει τον πιστωτικό κίνδυνο του Ομίλου. Η συνολική μεταβολή στην εύλογη αξία των τίτλων αυτών που αποδίδεται σε μεταβολές του πιστωτικού κινδύνου με 31 Δεκεμβρίου 2008 ήταν κέρδος € 160 εκατ. (2007: αμειλιγία) το οποίο αναγνωρίστηκε στα αποτελέσματα του χαρτοφυλακίου συναλλαγών. Οι μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων τίτλων που οφείλονται σε κίνδυνο αγοράς, εξαιρουμένου του πιστωτικού κινδύνου του Ομίλου, αντισταθμίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με αντίθετες μεταβολές στην εύλογη αξία των σύνθετων παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων.

Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και των συμβατικών μη προεξοφλημένων ποσών που θα πρέπει να πληρωθεί στη λήξη των σύνθετων ομολόγων είναι € 367 εκατ. (2007: € 98 εκατ.).

Την 31 Δεκεμβρίου 2008, οι μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN) που βρίσκονταν στην κατοχή πελατών του Ομίλου ανέρχονταν σε € 3.169 εκατ. (2007: € 5.970 εκατ.) και εμφανίζονται στη γραμμή "Υποχρεώσεις προς πελάτες".

Η χρηματοδότηση του Ομίλου αποτελείται από την τιτλοποίηση διαφόρων κατηγοριών δανείων και χρεογράφων που ανήκουν σε μεσοπρόθεσμους τίτλους (EMTN) και διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα (ECP's):

Χρεόγραφα από τιτλοποιήσεις

(α) Χρεόγραφα από τιτλοποίηση στεγαστικών δανείων (RMBS)

Τον Ιούνιο του 2004 ο Όμιλος προχώρησε σε έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων και μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 19 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 107 εκατ. (2007: € 199 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2005 ο Όμιλος προχώρησε στη δεύτερη έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων και μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 17,5 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 163 εκατ. (2007: € 236 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2006, ο Όμιλος προχώρησε στην τρίτη έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων και με μέσο κόστος άντλησης κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 16 μονάδες βάσης για επτά χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 289 εκατ. (2007: € 391 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2007, ο Όμιλος προχώρησε στην τέταρτη έκδοση ομολογιών, με κάλυψη στεγαστικών δανείων, ονομαστικής αξίας, με κουπόνι τριμήνου Euribor πλέον 13 μονάδες βάσης για πέντε χρόνια. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 991 εκατ. (2007: € 1.195 εκατ.).

(β) Χρεόγραφα από τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών

Τον Ιούλιο του 2005 ο Όμιλος προχώρησε σε έκδοση ομολογιών, με κάλυψη χαρτοφυλακίου πιστωτικών καρτών και μέσο κόστος άντλησης των κεφαλαίων τριμηνιαίο Euribor πλέον 21,7 μονάδες βάσης. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 652 εκατ. (2007: € 727 εκατ.).

(γ) Χρεόγραφα από τιτλοποίηση χαρτοφυλακίου δανείων μικρών επιχειρήσεων

Τον Οκτώβριο του 2006, ο Όμιλος προχώρησε σε έκδοση ομολογιών, με κάλυψη δανείων μικρών επιχειρήσεων, ονομαστικής αξίας, με κουπόνι τρίμηνο Euribor πλέον 17 μονάδες βάσης για τα Βαθμίδας Α' (Class A) ομόλογα. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 832 εκατ. (2007: € 889 εκατ.).

29. Πιστωτικοί τίτλοι και λοιπές δανειακές υποχρεώσεις (συνέχεια)

Ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier-II)

Τον Ιούνιο του 2004 ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους € 400 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc. Τα ομόλογα λήγουν σε δέκα έτη με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής μετά από πέντε έτη. Ο τόκος πληρώνεται ανά τρίμηνο και υπολογίζεται με βάση το 3-μηνιαίο Ευρίβορ πλέον 0,50% για τα πρώτα πέντε χρόνια. Τα ομόλογα αποτελούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) για τον Όμιλο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 324 εκατ. (2007: € 399 εκατ.), εκ της οποίας ποσό ύψους € 140 εκατ. (2007: € 202 εκατ.) βρίσκεται στην κατοχή πελατών του Ομίλου.

Το Μάιο του 2005, ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου ύψους € 216 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc. Τα ομόλογα λήγουν σε τριάντα χρόνια με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής μετά από 10 χρόνια. Ο τόκος πληρώνεται ανά εξαμήνο και υπολογίζεται με βάση ετήσιο σταθερό επιτόκιο 2,76%. Τα ομόλογα αποτελούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) για τον Όμιλο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Τον Οκτώβριο του 2005, ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης σταθερού επιτοκίου ύψους € 29 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc, το οποίο σχηματίζει μια ενοποιημένη έκδοση με την ήδη υπάρχουσα έκδοση ποσού € 216 εκατ. του Μαΐου 2005. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 124 εκατ. (2007: € 182 εκατ.).

Τον Ιούνιο του 2007 ο Όμιλος εξέδωσε ομολογιακό δάνειο κυμαινόμενου επιτοκίου ύψους € 750 εκατ. μέσω της θυγατρικής του EFG Hellas Plc. Τα ομόλογα λήγουν σε δέκα έτη με δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής μετά από πέντε έτη. Ο τόκος πληρώνεται ανά τρίμηνο και υπολογίζεται με βάση το 3-μηνιαίο Ευρίβορ πλέον 30 μονάδων βάσης για τα πρώτα πέντε χρόνια. Τα ομόλογα αποτελούν ομολογιακό δάνειο μειωμένης εξασφάλισης (Lower Tier II) για τον Όμιλο και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο του Λουξεμβούργου. Την 31 Δεκεμβρίου 2008 η υποχρέωση ανήλθε σε € 688 εκατ. (2007: € 749 εκατ.), εκ της οποίας ποσό € 111 εκατ. (2007: € 137 εκατ.) βρίσκεται στην κατοχή πελατών του Ομίλου.

Την 31 Δεκεμβρίου 2008 τα ομόλογα που βρίσκονται στην κατοχή πελατών του Ομίλου ανερχόταν σε € 251 εκατ., ποσό το οποίο συμπεριλαμβάνεται στη γραμμή "Υποχρεώσεις προς πελάτες" (2007: € 339 εκατ.).

Οι παρακάτω πίνακες αναλύουν τις υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους με βάση την ημερομηνία λήξης και επίσης παρέχουν πληροφόρηση για το ποιες υποχρεώσεις φέρουν σταθερό και ποιες κυμαινόμενο επιτόκιο.

	31 Δεκεμβρίου 2008			
	Εντός 1 έτους € εκατ.	1 - 5 έτη € εκατ.	Πάνω από 5 έτη € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)				
Σταθερού επιτοκίου	226	173	3	402
Δεδουλευμένος τόκος	12	-	-	12
Κυμαινόμενου επιτοκίου	819	2.473	631	3.923
Δεδουλευμένος τόκος	50	-	-	50
Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα (ECP)				
Σταθερού επιτοκίου	259	-	-	259
Δεδουλευμένος τόκος	-	-	-	-
Μειωμένης εξασφάλισης				
Σταθερού επιτοκίου	-	-	123	123
Δεδουλευμένος τόκος	1	-	-	1
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	759	759
Δεδουλευμένος τόκος	2	-	-	2
Ομόλογα από τιλοποίηση				
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	643	2.315	2.958
Δεδουλευμένος τόκος	76	-	-	76
Σύνολο πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	1.445	3.289	3.831	8.565

	31 Δεκεμβρίου 2007			
	Εντός 1 έτους € εκατ.	1 - 5 έτη € εκατ.	Πάνω από 5 έτη € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Μεσοπρόθεσμοι τίτλοι (EMTN)				
Σταθερού επιτοκίου	36	266	15	317
Δεδουλευμένος τόκος	13	-	-	13
Κυμαινόμενου επιτοκίου	1.080	2.740	752	4.572
Δεδουλευμένος τόκος	41	-	-	41
Διαπραγματεύσιμα χρεόγραφα (ECP)				
Σταθερού επιτοκίου	1.648	-	-	1.648
Δεδουλευμένος τόκος	-	-	-	-
Μειωμένης εξασφάλισης				
Σταθερού επιτοκίου	-	-	181	181
Δεδουλευμένος τόκος	1	-	-	1
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	-	807	807
Δεδουλευμένος τόκος	2	-	-	2
Ομόλογα από τιλοποίηση				
Σταθερού επιτοκίου	15	-	-	15
Δεδουλευμένος τόκος	0	-	-	0
Κυμαινόμενου επιτοκίου	-	719	2.878	3.597
Δεδουλευμένος τόκος	44	-	-	44
Σύνολο πιστωτικών τίτλων και λοιπών δανειακών υποχρεώσεων	2.880	3.725	4.633	11.238

30. Λοιπά στοιχεία παθητικού

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Υποχρεώσεις από εξαγορές	144	208
Προεισπραγμένα έσοδα και έξοδα πληρωτέα	138	174
Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία (σημ. 31)	81	75
Υποχρεώσεις από ασφαλιστικά συμβόλαια ζωής	551	494
Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις διαθέσιμες για εμπορική εκμετάλλευση	41	95
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις (σημ. 11)	21	15
Υπόλοιπα υπό διακανονισμό με πελάτες	8	66
Λοιπά στοιχεία παθητικού	580	698
	1.564	1.825

31. Πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Μεταβολή στην πρόβλεψη για αποζημίωση αποχώρησης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 1η Ιανουαρίου	75	68
Προσθήκες από εξαγορές	2	3
Κόστος για τη χρήση (βλ. παρακάτω)	13	17
Παροχές που καταβλήθηκαν	(9)	(13)
Συναλλαγματικές και λοιπές διαφορές	(0)	-
Υποχρεώσεις για παροχές μετά τη συνταξιοδότηση την 31η Δεκεμβρίου	81	75

Δαπάνες που επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσης

Κόστος τρέχουσας υπηρεσίας	4	5
Δαπάνη τόκου	4	3
Επιπρόσθετα κόστη	9	8
Αναλογιστικά κέρδη / ζημίες	(4)	1
Σύνολο που περιλαμβάνεται στις δαπάνες προσωπικού (σημ. 9)	13	17

Αναλογιστικές παραδοχές

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές (εκφρασμένες σε μέσους όρους)

	2008 %	2007 %
Προεξοφλητικό επιτόκιο	5,4	4,8
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	3,6	3,5
Πληθωρισμός	2,6	2,5

32. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές

Η ονομαστική αξία των μετοχών της Τράπεζας είναι € 2,75 ανά μετοχή και όλο το μετοχικό κεφάλαιο της Τράπεζας είναι πλήρως καταβεβλημένο. Η ανάλυση της μεταβολής του μετοχικού κεφαλαίου, της διαφοράς από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και των ιδίων μετοχών έχει ως εξής:

	Κοινές μετοχές € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2007	1.264	(22)	1.242	313	(137)	176
3 Απριλίου 2007:						
- Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	3	-	3	22	-	22
14 Σεπτεμβρίου 2007:						
- Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου	169	(0)	169	1.060	(3)	1.057
- Έξοδα Αύξησης Μετοχικού Κεφαλαίου	-	-	-	(17)	-	(17)
9 Νοεμβρίου 2007:						
- Διανομή δωρεάν μετοχών	0	-	0	4	-	4
21 Νοεμβρίου 2007:						
- Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	2	-	2	13	-	13
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από εκτελεστικούς διευθυντές, τη Διοίκηση και το προσωπικό	5	-	5	17	-	17
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(24)	(24)	-	(192)	(192)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	35	35	-	245	245
Την 31η Δεκεμβρίου 2007	1.443	(11)	1.432	1.412	(87)	1.325

32. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές (συνέχεια)

	Κοινές μετοχές € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.	Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο € εκατ.	Ίδιες μετοχές € εκατ.	Καθαρό ποσό € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2008	1.443	(11)	1.432	1.412	(87)	1.325
8 Απριλίου 2008: - Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	4	-	4	23	-	23
21 Απριλίου 2008: -Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	4	-	4	20	-	20
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(63)	(63)	-	(276)	(276)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	1	1	-	8	8
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	1.451	(73)	1.378	1.455	(355)	1.100

Στον πιο κάτω πίνακα παρατίθεται η ανάλυση της μεταβολής του αριθμού των μετοχών της Τράπεζας:

	Εκδοθείσες	Αριθμός μετοχών Ειδικό σχέδιο ιδίων μετοχών	Λοιπές ίδιες μετοχές	Καθαρός αριθμός
Την 1η Ιανουαρίου 2007	383.188.108	(6.406.864)	(305.543)	376.475.701
3 Απριλίου 2007: - Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	839.992	-	-	839.992
- Έκδοση 2 μετοχών για κάθε 10 παλαιές με την αναπροσαρμογή της ονομαστικής αξίας από € 3,30 σε € 2,75	76.805.620	(290.588)	(42.545)	76.472.487
14 Σεπτεμβρίου 2007: - Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου	61.444.496	-	(165.174)	61.279.322
9 Νοεμβρίου 2007: -Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	170.000	-	-	170.000
21 Νοεμβρίου 2007: - Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	649.605	-	-	649.605
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου λόγω άσκησης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών από εκτελεστικούς διευθυντές, τη Διοίκηση και το προσωπικό	1.847.817	-	-	1.847.817
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(7.480.332)	(787.909)	(8.268.241)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	10.746.158	602.091	11.348.249
Την 31η Δεκεμβρίου 2007	524.945.638	(3.431.626)	(699.080)	520.814.932
Την 1η Ιανουαρίου 2008	524.945.638	(3.431.626)	(699.080)	520.814.932
8 Απριλίου 2008: - Διανομή δωρεάν μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και στο προσωπικό	1.400.000	-	-	1.400.000
21 Απριλίου 2008: -Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου από επανεπένδυση μερίσματος	1.245.604	-	-	1.245.604
Αγορά ιδίων μετοχών	-	(22.580.144)	(240.576)	(22.820.720)
Πώληση ιδίων μετοχών	-	-	503.106	503.106
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	527.591.242	(26.011.770)	(436.550)	501.142.922

Τον Απρίλιο του 2008, η Τακτική και η Επαναληπτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων αποφάσισαν τα κάτωθι:

- (α) την αγορά ιδίων μετοχών έως ποσοστό 5% του εκάστοτε συνόλου των μετοχών της Τράπεζας με τη θέσπιση προγράμματος αγοράς ιδίων μετοχών (βλ. παρακάτω).
- (β) τη διάθεση 1.400.000 δωρεάν μετοχών στο προσωπικό το Μάιο του 2008.
- (γ) την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας μέχρι ποσού € 70 εκατ. μέσω επανεπένδυσης των μερισμάτων της χρήσης 2008.
- (δ) το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ύψους € 3,3 εκατ., με σκοπό να παρασχεθεί η δυνατότητα στην Τακτική Γενική Συνέλευση του 2010 να διανείμει έως 1.200.000 δωρεάν μετοχές σε προσωπικό του Ομίλου με υψηλές επιδόσεις. Προϋπόθεση για την έκδοση των δωρεάν μετοχών είναι η επίτευξη ή υπέρβαση των στόχων κερδοφορίας που έχει θέσει η Διοίκηση για την επόμενη τριετία.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Στις 12 Ιανουαρίου 2009, η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών 10%, χωρίς δικαίωμα ψήφου, μη διαπραγματεύσιμων, μη μεταβιβάσιμων, με ονομαστική αξία € 2,75 έκαστη, σύμφωνα με το Ν.3723/2008 «Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας» οι οποίες θα καλυφθούν από το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτό παρέχει το δικαίωμα στο Ελληνικό Δημόσιο να ορίσει εκπρόσωπο του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, να θέσει βέτο στην διανομή μερίσματος και περιορισμό στις αμοιβές της Διοίκησης. Η έκδοση ανέρχεται σε € 950 εκατ. και αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα (βλέπε σημ. 41).

32. Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο και ίδιες μετοχές (συνέχεια)

Ίδιες μετοχές

α. Ειδικό σχέδιο ιδίων μετοχών

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, τον Απρίλιο του 2008, αποφάσισε τη θέσπιση προγράμματος ιδίων μετοχών, για την απόκτηση μέχρι 5% του εκάστοτε συνόλου των μετοχών της Τράπεζας βάσει των σχετικών διατάξεων του άρθρου 16 του νόμου περί Ανωνύμων Εταιρειών, για να βελτιστοποιηθούν σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου, τα κέρδη ανά μετοχή, το μέρισμα ανά μετοχή και οι δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας, καθώς και για τη δυνατότητα χρησιμοποίησή τους σε μια ενδέχουσα εξαγορά. Το πρόγραμμα λήγει σε 24 μήνες (Απρίλιο του 2010) και οι μετοχές μπορούν να αποκτηθούν σε ένα εύρος τιμών μεταξύ της ονομαστικής αξίας (τρέχουσα ονομαστική αξία € 2,75) και € 34 ανά μετοχή.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Με βάση το νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών που κατατέθηκε προς ψήφιση στη Βουλή την 25η Φεβρουαρίου 2009, δεν επιτρέπεται στις ελληνικές τράπεζες που συμμετέχουν στο "Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της ελληνικής οικονομίας" η απόκτηση ιδίων μετοχών σύμφωνα με το Άρθρο 16.

β. Λοιπές ίδιες μετοχές

Κατά τη συνήθη πορεία εργασιών του Ομίλου αποκτήθηκαν ίδιες μετοχές η πλειοψηφία των οποίων αφορά σε ασφαλιστική τοποθέτηση. Οι μετοχές αυτές εμφανίζονται αφαιρετικά των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου και το κόστος τους ανέρχεται σε € 10,8 εκατ. (2007: € 17,4 εκατ.)

33. Προνομιούχοι τίτλοι

Στις 18 Μαρτίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 200 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για τον Όμιλο. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 18 Μαρτίου 2010, και ετησίως από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα 6,75% για τα πρώτα δύο έτη και στη συνέχεια μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα το οποίο θα καθορίζεται από το δεκαετές Euro Swap rate πλέον 0,125% με ανώτατο όριο το 8%. Η απόδοση του προνομιακού μερίσματος για την Έκδοση Σειρά Α "Tier 1" έχει οριστεί να είναι 4,45% για την περίοδο από 18 Μαρτίου 2008 μέχρι 17 Μαρτίου 2009. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να διανέμονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μέρισμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στα Χρηματιστήρια του Λουξεμβούργου και της Φρανκφούρτης.

Στις 2 Νοεμβρίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 400 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για τον Όμιλο. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 2 Νοεμβρίου 2015, και σε τριμηνιαία βάση από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα 4,565% για τα πρώτα δέκα έτη και στη συνέχεια μη-σωρευτικό ετήσιο μέρισμα το οποίο θα καθορίζεται από το 3μηνο Euribor πλέον 2,22%. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να ανακοινώνονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μέρισμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου.

Στις 9 Νοεμβρίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ποσού € 150 εκατ. οι οποίοι αποτελούν πρόσθετα βασικά εποπτικά κεφάλαια (Lower Tier 1) για τον Όμιλο. Οι προνομιούχοι τίτλοι δεν έχουν προκαθορισμένη ημερομηνία αποπληρωμής και δίνουν στον εκδότη το δικαίωμα πρόωρης αποπληρωμής τους στην ονομαστική τους αξία στις 9 Ιανουαρίου 2011, και σε τριμηνιαία βάση από τότε και στο εξής. Όλες οι υποχρεώσεις του εκδότη αναφορικά με τους προνομιούχους τίτλους καλύπτονται από εγγυήσεις μειωμένης εξασφάλισης από την Τράπεζα. Οι τίτλοι πληρώνουν σταθερό μη-σωρευτικό μέρισμα που υπολογίζεται με ποσοστό 6% ετησίως και καταβάλλεται κάθε τρίμηνο. Τα προνομιούχα μερίσματα πρέπει να ανακοινώνονται και να πληρώνονται στην περίπτωση που η Τράπεζα πληρώσει μέρισμα. Οι προνομιούχοι τίτλοι είναι εισηγμένοι στα Χρηματιστήρια του Λονδίνου, της Φρανκφούρτης και του Euronex Amsterdam.

Στις 21 Δεκεμβρίου 2005, ο Όμιλος, μέσω της θυγατρικής του ειδικού σκοπού εταιρείας, EFG Hellas Funding Limited, εξέδωσε προνομιούχους τίτλους ύψους € 50 εκατ. οι οποίοι σχηματίζουν μια ενοποιημένη έκδοση με την ήδη υπάρχουσα έκδοση ποσού € 150 εκατ. της 9ης Νοεμβρίου 2005.

Η μεταβολή των προνομιούχων τίτλων που εξέδωσε ο Όμιλος μέσω της Εταιρείας Ειδικού Σκοπού, EFG Hellas Funding Limited, έχει ως εξής:

	Έκδοση Α € εκατ.	Έκδοση Β € εκατ.	Έκδοση Γ € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Την 1η Ιανουαρίου 2008	184	397	196	777
Αγορά προνομιούχων τίτλων	(42)	(28)	(5)	(75)
Πώληση προνομιούχων τίτλων	0	1	2	3
Την 31η Δεκεμβρίου 2008	142	370	193	705

Την 31η Δεκεμβρίου 2008, το μέρισμα που αναλογεί στους κατόχους προνομιούχων τίτλων ανέρχεται σε € 36 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ.).

34. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών

Ο Όμιλος παρέχει δικαιώματα προαίρεσης "αγοράς" μετοχών στους εκτελεστικούς διευθυντές, στη Διοίκηση και τους εργαζόμενους. Τα δικαιώματα δύνανται να ασκηθούν ολικώς ή μερικώς και να μετατραπούν σε μετοχές με απόφαση των κατόχων τους, υπό την προϋπόθεση ότι τα κριτήρια θεμελίωσης του δικαιώματος έχουν ικανοποιηθεί.

Ο αριθμός των μη ασκηθέντων δικαιωμάτων και οι σταθμισμένες μέσες τιμές άσκησης μεταβλήθηκαν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσης
Την 1η Ιανουαρίου	12,89	3.375.190	15,19	2.991.784
Προσαρμογή από εταιρικές πράξεις	12,81	7.904	12,15	748.394
Χορηγήθέντα στο έτος	10,00	2.600.000	13,82	1.483.851
Παραίτηση δικαιωμάτων	11,62	(5.962.258)	0,00	-
Χορηγήθέντα με τροποποιημένους όρους	11,78	5.624.631	0,00	-
Ασκηθέντα	-	-	12,14	(1.847.817)
Ληξипρόθεσμα και ακυρωθέντα	11,45	(22.985)	12,08	(1.022)
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου και μέση τιμή άσκησης ανά μετοχή	11,77	5.622.482	12,89	3.375.190

34. Δικαιώματα προαίρεσης αγοράς μετοχών (συνέχεια)

Τα δικαιώματα προαίρεσης μετοχών που εκκρεμούν κατά το τέλος της χρήσης και έχουν δικαίωμα άσκησης, έχουν τις εξής ημερομηνίες λήξεως και τιμές άσκησης:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσεως	Τιμή άσκησης σε € ανά μετοχή	Αριθμός δικαιωμάτων προαίρεσεως
Ημερομηνία λήξης - 31 Δεκεμβρίου				
2010	-	-	12,14	412.292
2011	12,25	413.287	12,17	1.479.047
2012	12,25	1.426.070	13,82	1.483.851
2013	13,85	1.451.370	-	-
2014	10,10	2.331.755	-	-
	11,77	5.622.482	12,89	3.375.190

Τον Απρίλιο του 2006, η Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων, ενέκρινε τη δημιουργία προγράμματος διαθέσεως δικαιωμάτων προαίρεσης «αγοράς» μετοχών, το οποίο επιτρέπει στο Διοικητικό Συμβούλιο (μέσω της Επιτροπής Αμοιβών του Διοικητικού Συμβουλίου) να εκδίδει πιστοποιητικά δικαιωμάτων προαίρεσης εντός της επόμενης πενταετίας (μέχρι την Ετήσια Γενική Συνέλευση του έτους 2011), ο ανώτατος αριθμός των οποίων θα ανέρχεται σε 3% του συνολικού αριθμού των μετοχών της, εντός του καθορισμένου πλαισίου των δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών που έχουν εκδοθεί στο παρελθόν. Η επαναληπτική Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων, την 21 Νοεμβρίου 2007 τροποποίησε τους όρους του προγράμματος έτσι ώστε η περίοδος θεμελίωσης και οι ημερομηνίες εξάσκησης να μπορούν να καθοριστούν κατά την ευχέρεια του Διοικητικού Συμβουλίου κατόπιν προτροπής της Επιτροπής Αμοιβών.

Τον Απρίλιο του 2008, στα πλαίσια του προγράμματος έκδοσης δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών το οποίο είχε εγκριθεί από την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων τον Απρίλιο του 2006, χορηγήθηκαν δικαιώματα προαίρεσης αγοράς 2.600.000 μετοχών με τιμή εξάσκησης € 10 ανά μετοχή στα εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, στη Διοίκηση και στους εργαζόμενους. Τα δικαιώματα αυτά δύνανται να ασκηθούν από το Δεκέμβριο του 2010 έως το Δεκέμβριο του 2013 υπό την προϋπόθεση ότι οι κάτοχοι απασχολούνται ακόμα από τον Όμιλο.

Το Σεπτέμβριο του 2008, το Διοικητικό Συμβούλιο ενέκρινε την έκδοση νέων δικαιωμάτων προαίρεσης αγοράς μετοχών με αναθεωρημένους όρους, τα οποία προσφέρθηκαν στο προσωπικό που επέλεξε να υφιστάμενα μη εξασκημένα δικαιώματά του. Οι συγκεκριμένες τροποποιήσεις στα υφιστάμενα προγράμματα περιελάμβαναν μικρές αυξήσεις στην τιμή εξάσκησης και παράταση των περιόδων εξάσκησης κατά ένα έτος.

Η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης προσδιορίζεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο "Monte Carlo", η οποία εξομοιώνει την τιμή της μετοχής λαμβάνοντας υπόψη τους όρους και τις συνθήκες στις οποίες χορηγήθηκε το δικαίωμα. Ο προσδιορισμός της εύλογης αξίας βασίζεται στην παραδοχή ότι όλα τα δικαιώματα αναμένεται να εξασκηθούν από τους υπαλλήλους στην πρώτη δυνατή περίπτωση όπου τα δικαιώματα αυτά θα είναι επ' ωφελεία τους (in-the money).

Η εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης τον Απρίλιο του 2008 ήταν € 7,09 (2007: € 9,11). Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν οι εξής: τιμή μετοχής € 17,46 (2007: € 22,93) κατά την ημέρα χορήγησης, τιμή εξάσκησης € 10,00, μερισματική απόδοση 4% (2007: 3,3%), αναμενόμενη μέση διακύμανση 27% (2007: 25%), αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικαιώματος προαίρεσης 3 έτη και επιτόκιο χωρίς κίνδυνο ίσο με το επιτόκιο συμβολαίου ανταλλαγής επιτοκίων (swap) που αντιστοιχεί με την αναμενόμενη ζωή του δικαιώματος. Η αναμενόμενη διακύμανση προσδιορίζεται κατά την ημέρα χορήγησης του δικαιώματος και βασίζεται στη μέση διακύμανση της τιμής της μετοχής τα τελευταία 3 με 6 έτη.

Η πρόσθετη εύλογη αξία των χορηγηθέντων δικαιωμάτων προαίρεσης τον Σεπτέμβριο του 2008 ήταν € 1 εκατ. Οι παράμετροι που χρησιμοποιήθηκαν στο μοντέλο ήταν οι εξής: τιμή μετοχής € 12,28 κατά την ημέρα χορήγησης, μέση σταθμισμένη τιμή εξάσκησης € 11,78 μερισματική απόδοση 5,5%, αναμενόμενη διάρκεια ζωής του δικαιώματος προαίρεσης 15 έως 40 μήνες, επιτόκιο χωρίς κίνδυνο ίσο με το επιτόκιο συμβολαίου ανταλλαγής επιτοκίων (swap) που αντιστοιχεί στις νέες περιόδους ασκήσεως των δικαιωμάτων και αναμενόμενη διακύμανση μεταξύ 29% έως 32% βασισμένη στη μέση διακύμανση της τιμής της μετοχής κατά τις νέες περιόδους ασκήσεως των δικαιωμάτων.

35. Ειδικά αποθεματικά

	Τακτικό αποθεματικό € εκατ.	Αφορολόγητα αποθεματικά € εκατ.	Αποθεματικό ΔΛΠ 39 € εκατ.	Λοιπά αποθεματικά € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2007	237	615	154	(15)	991
Μεταφορές αποθεματικών	66	152	-	63	281
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(93)	-	(93)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(58)	-	(58)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	5	-	5
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(4)	-	(4)
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	-	4	4
Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	-	9	9
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	25	25
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2007	303	767	4	86	1.160
Υπόλοιπο 1η Ιανουαρίου 2008	303	767	4	86	1.160
Μεταφορές αποθεματικών	(15)	155	-	(81)	59
Χαρτοφυλάκιο διαθέσιμων προς πώληση επενδυτικών τίτλων					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(438)	-	(438)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	(77)	-	(77)
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών					
- μεταβολή στην εύλογη αξία, μετά από φόρους	-	-	(27)	-	(27)
- μεταφορά στα καθαρά κέρδη, μετά από φόρους	-	-	4	-	4
Συναλλαγματικές διαφορές, μετά από αντιστάθμιση	-	-	-	(213)	(213)
Αξία προσφερθεισών υπηρεσιών από το προσωπικό	-	-	-	14	14
Κέρδη/(ζημιές) από πώληση ιδίων μετοχών	-	-	-	(1)	(1)
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2008	288	922	(534)	(195)	481

Το Τακτικό αποθεματικό και το Αποθεματικό Δ.Λ.Π. 39 δεν μπορούν να διανεμηθούν. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, το αποθεματικό αντιστάθμισης ταμειακών ροών που περιλαμβάνεται στο αποθεματικό Δ.Λ.Π. 39 ήταν € 7 εκατ. ζημιά (31 Δεκεμβρίου 2007: € 16 εκατ. κέρδος).

Τα αφορολόγητα αποθεματικά φορολογούνται με τη διανομή τους. Την 31η Δεκεμβρίου 2008, τα αφορολόγητα αποθεματικά περιλαμβάνουν το ποσό των € 246 εκατ. το οποίο αποτελείται από € 289 εκατ. τα οποία βάσει του Ν. 3513/2006 έχουν φορολογηθεί αυτοτελώς με το ποσό των € 43,3 εκατ. Η Τράπεζα αξιώνει τη μη νόμιμη καταβολή του συγκεκριμένου φόρου στα δικαστήρια.

Την 31 Δεκεμβρίου 2008 στα λοιπά αποθεματικά συμπεριλαμβάνεται ποσό ύψους € 174 εκατ. ζημιές (31 Δεκεμβρίου 2007: € 39 εκατ. κέρδη) που αφορά αποθεματικό συναλλαγματικών διαφορών μετά από αντιστάθμιση.

36. Λειτουργικές μισθώσεις

Μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο μισθωτής - Τα ελάχιστα πληρωτέα μισθώματα από μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.
Εντός ενός έτους	68	2	69	6
Από ένα μέχρι πέντε έτη	102	3	79	7
Μετά από πέντε έτη	33	-	24	-
	203	5	172	13

Το σύνολο των ελάχιστων μελλοντικών πληρωτέων μισθωμάτων που θα ληφθούν από μη ακυρώσιμες υπενοικιάσεις κατά την ημερομηνία ισολογισμού είναι € 12 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 26 εκατ.).

Μισθώσεις όταν ο Όμιλος είναι ο εκμισθωτής - Τα ελάχιστα εισπρακτέα μισθώματα από μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις έχουν ως εξής:

	31 Δεκεμβρίου 2008		31 Δεκεμβρίου 2007	
	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.	Γήπεδα και κτίρια € εκατ.	Έπιπλα, εξοπλισμός οχήματα € εκατ.
Εντός ενός έτους	25	0	18	0
Από ένα μέχρι πέντε έτη	76	1	50	0
Μετά από πέντε έτη	48	-	39	-
	149	1	107	1

37. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και δεσμεύσεις

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις:

Εγγυήσεις

- εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή

- λοιπές εγγυήσεις

Δεσμεύσεις:

Ενέγγυες πιστώσεις

Κεφαλαιουχικές δαπάνες

	2008 € εκατ.	2007 € εκατ.
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις:		
Εγγυήσεις		
- εγγυήσεις και πιστωτικές επιστολές σε αναμονή	1.589	1.390
- λοιπές εγγυήσεις	769	1.132
	2.358	2.522
Δεσμεύσεις:		
Ενέγγυες πιστώσεις	101	145
Κεφαλαιουχικές δαπάνες	63	52
	164	197
	2.522	2.719

Την 31η Δεκεμβρίου 2008 στα παραπάνω ποσά περιλαμβάνεται εγγυητική που εξέδωσε η Τράπεζα υπέρ της EFG Ora Funding Limited II, ποσού € 393 εκατ. (2007: € 385 εκατ.), για την οποία έχει εγγραφεί άνευ όρων και χωρίς δικαίωμα ανάκλησης η μητρική εταιρεία της Τράπεζας.

Επίδικες υποθέσεις

Κατά το τέλος της χρήσης, υπήρχαν ανοιχτές επίδικες υποθέσεις εναντίον του Ομίλου. Η Διοίκηση του Ομίλου και οι νομικοί σύμβουλοι πιστεύουν ότι οι υφιστάμενες επίδικες υποθέσεις, δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου.

38. Επιχειρηματικοί τομείς

Ο Όμιλος είναι οργανωμένος σε πέντε κύριους επιχειρηματικούς τομείς:

- Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών - περιλαμβάνει λογαριασμούς όψεως πελατών, ταμειυτηρίου, καταθέσεις, καταθετικά-επενδυτικά προϊόντα, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες, καταναλωτικά δάνεια, χορηγήσεις μικρών επιχειρήσεων και στεγαστικά δάνεια.
- Τραπεζική Επιχειρήσεων - περιλαμβάνει διευκολύνσεις άμεσων χρεώσεων, λογαριασμούς όψεως, καταθέσεις, ανοιχτούς αλληλόχρεους λογαριασμούς, δάνεια και άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις, προϊόντα συναλλάγματος και παράγωγα προϊόντα για εταιρείες.
- Διαχείριση Επενδύσεων (Wealth Management) - περιλαμβάνει υπηρεσίες Private Banking, συμπεριλαμβανομένης και της διαχείρισης ιδιωτικής και προσωπικής πλούτου, σε μεσαίου και υψηλού εισοδήματος ιδιώτες, ασφαλιστικές υπηρεσίες, προϊόντα αμοιβαίων κεφαλαίων και καταθετικά-επενδυτικά, καθώς επίσης και χρηματοοικονομική διαχείριση περιουσιακών στοιχείων θεσμικών πελατών.
- Επενδυτική Τραπεζική και Προϊόντα Κεφαλαιαγοράς - περιλαμβάνει υπηρεσίες επενδυτικής τραπεζικής, συμπεριλαμβανομένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών σε εταιρείες, παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών ιδιαίτερα σε θέματα συγχωνεύσεων, εξαγορών και αναδιορθώσεων, θεματοφυλακής, χρηματιστηριακών υπηρεσιών, διαπραγμάτευσης χρηματοοικονομικών μέσων, χρηματοδοτήσεων επιχειρήσεων και θεσμικών επενδυτών ως επίσης και ειδικών χρηματοοικονομικών συμβουλών και διαμεσολαβήσεων τόσο σε ιδιώτες όσο και σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις.
- Νέα Ευρώπη - περιλαμβάνει τις δραστηριότητες στη Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Κύπρο, Πολωνία, Τουρκία και Ουκρανία.

Λοιπές δραστηριότητες του Ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως επενδυτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων διαχειρίσεων και επένδυσης σε ακίνητα, ηλεκτρονικό εμπόριο, διαχείριση μη-κατανεμημένου κεφαλαίου. Συναλλαγές μεταξύ τομέων πραγματοποιούνται με πραγματικούς εμπορικούς όρους. Με εξαίρεση την Ελλάδα, καμία άλλη χώρα δε συνεισφέρει, μεμονωμένα, πάνω από το 10% του ενοποιημένου εισοδήματος ή του ενεργητικού.

38. Επιχειρηματικοί τομείς (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008							
	Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διαχείριση Επενδύσεων € εκατ.	Επενδυτική Τραπεζική και προϊόντα Κεφαλαιαγοράς € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Νέα Ευρώπη € εκατ.	Κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Έσοδα από τρίτους	1.261	381	145	273	173	1.044	-	3.277
Έσοδα μεταξύ τομέων	51	16	(34)	(16)	40	(2)	(55)	-
Συνολικά έσοδα	1.312	397	111	257	213	1.042	(55)	3.277
Λειτουργικά έξοδα	(606)	(115)	(63)	(76)	(64)	(697)	55	(1.566)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(401)	(24)	(0)	(1)	(240)	(220)	-	(886)
Λειτουργικά κέρδη	305	258	48	180	(91)	125	-	825
Κέρδη προ φόρου	306	258	48	180	(99)	125	-	818
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	(0)	-	(14)	(14)	-	(28)
Κέρδη Ομίλου προ φόρου	306	258	48	180	(113)	111	-	790
Φόρος εισοδήματος	-	-	-	-	-	-	-	(138)
Καθαρά κέρδη προς διάθεση	-	-	-	-	-	-	-	652
Ενεργητικό ανά τομέα	25.987	15.978	1.181	13.895	3.884	21.242	-	82.167
Συγγενείς επιχειρήσεις	7	-	-	-	28	-	-	35
	25.994	15.978	1.181	13.895	3.912	21.242	-	82.202
Υποχρεώσεις ανά τομέα	20.748	6.983	7.547	17.358	5.442	19.501	-	77.579

	31 Δεκεμβρίου 2007							
	Τραπεζική Ιδιωτών Πελατών € εκατ.	Τραπεζική Επιχειρήσεων € εκατ.	Διαχείριση Επενδύσεων € εκατ.	Επενδυτική Τραπεζική και προϊόντα Κεφαλαιαγοράς € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Νέα Ευρώπη € εκατ.	Κέντρο απαλοιφής € εκατ.	Σύνολο € εκατ.
Έσοδα από τρίτους	1.238	324	239	343	35	638	-	2.817
Έσοδα μεταξύ τομέων	98	20	(61)	(36)	29	(0)	(50)	-
Συνολικά έσοδα	1.336	344	178	307	64	638	(50)	2.817
Λειτουργικά έξοδα	(591)	(109)	(61)	(70)	(71)	(522)	50	(1.374)
Προβλέψεις για πιστωτικούς κινδύνους	(310)	(20)	-	(1)	-	(70)	-	(401)
Λειτουργικά κέρδη	435	215	117	236	(7)	46	-	1.042
Κέρδη προ φόρου	436	215	117	236	0	46	-	1.050
Δικαιώματα μειοψηφίας	-	-	(1)	-	(6)	(9)	-	(16)
Κέρδη Ομίλου προ φόρου	436	215	116	236	(6)	37	-	1.034
Φόρος εισοδήματος	-	-	-	-	-	-	-	(219)
Καθαρά κέρδη προς διάθεση	-	-	-	-	-	-	-	815
Ενεργητικό ανά τομέα	23.933	13.094	1.061	13.493	2.450	14.312	-	68.343
Συγγενείς επιχειρήσεις	6	-	-	-	40	-	-	46
	23.939	13.094	1.061	13.493	2.490	14.312	-	68.389
Υποχρεώσεις ανά τομέα	17.287	5.100	7.058	18.391	8.409	6.785	-	63.030

39. Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Πληροφορίες σχετικά με σημαντικά γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού παρουσιάζονται στις εξής σημειώσεις:

- Σημ. 32: Μετοχικό κεφάλαιο, διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτο και ίδιες μετοχές
- Σημ. 41: Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας
- Σημ. 43: Διοικητικό Συμβούλιο
- Σημ. 44: Μερίσματα

40. Εξαγορές θυγατρικών επιχειρήσεων

Πληροφορίες σχετικά με τις εξαγορές που έγιναν κατά τη διάρκεια του έτους που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2008 και οδήγησαν στη δημιουργία υπεραξίας, παρουσιάζονται πιο κάτω:

	Εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία των στοιχείων παθητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία της καθαρής θέσης που εξαγοράστηκε € εκατ.	Κόστος εξαγοράς € εκατ.	Υπεραξία € εκατ.
Retail Development S.A.	8	6	2	2	0
Activa Insurance Ασφαλιστική Α.Ε.	85	68	17	37	21
Συνολική υπεραξία (σημ. 23)	93	74	19	39	21
	Εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία των στοιχείων παθητικού που εξαγοράστηκαν € εκατ.	Εύλογη αξία της καθαρής θέσης που εξαγοράστηκε € εκατ.	Κόστος εξαγοράς € εκατ.	Υπεραξία € εκατ.
Seferco Development SA	25	12	13	11	(2)
Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε.	3	1	2	2	(0)
Συνολική αρνητική υπεραξία	28	13	15	13	(2)

Οι πιο πάνω εξαγορές λογιστικοποιήθηκαν με την μέθοδο της εξαγοράς. Οι εξαγορασθείσες επιχειρήσεις εισέφεραν καθαρό κέρδος ύψους € 0,2 εκατ. στα αποτελέσματα του Ομίλου από την ημερομηνία της εξαγοράς τους μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2008. Εάν οι εξαγορές είχαν ολοκληρωθεί κατά την 1η Ιανουαρίου 2008, οι εξαγορασθείσες επιχειρήσεις θα εισέφεραν εισοδήματα ύψους € 3 εκατ. και καθαρά κέρδη ύψους 1,4 εκατ. για τη χρήση που έληξε 31 Δεκεμβρίου 2008.

Η εύλογη αξία της καθαρής θέσης που αποκτήθηκε ύψους € 34 εκατ. περιλαμβάνει € 23,4 εκατ. ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα.

Στην καθαρή θέση έχουν αναγνωριστεί απευθείας οι μεταβολές του ποσοστού συμμετοχής στις εταιρείες Global Διαχείριση Κεφαλαίων Α.Ε.Π.Ε.Υ., Eurobank Properties Α.Ε. Επενδύσεων σε Ακίνητη Περιουσία, Reco Real Property a.d., Eliade Tower S.A., Retail Development S.A., Καλαμπόκης Τουρς & Κάργκο Α.Ε., Seferco Development S.A., Bancpost S.A. and Bancpost Fond de Pensil S.A.

Η εξαγορά της Seferco Development S.A. απέφερε αρνητική υπεραξία € 2 εκατ., η οποία αναγνωρίστηκε στα λειτουργικά έξοδα στην κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ο αρχικός λογιστικός χειρισμός για τις εξαγορές των εταιρειών που πραγματοποιήθηκαν κατά την ανωτέρω περίοδο βασίζεται σε εκτιμήσεις λόγω του ότι το ενεργητικό, το παθητικό, οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή το κόστος εξαγοράς δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί.

Αναπροσαρμογές στις προσωρινές αξίες εξαγορών προηγούμενου έτους

Αναφορικά με την εξαγορά ποσοστού 98,23% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Tekfen A.S. που πραγματοποιήθηκε και απεικονίστηκε λογιστικά με βάση προσωρινές αξίες το 2007, η συνολική υπεραξία μειώθηκε κατά € 54,5 εκατ. λόγω αναπροσαρμογών οι οποίες μείωσαν την προσωρινή αξία της εξαγορασθείσας καθαρής θέσης κατά € 2 εκατ., καθώς επίσης και αναπροσαρμογών, σχετικά με την αποτίμηση του δικαιώματος προαίρεσης αγοράς, οι οποίες μείωσαν το συνολικό κόστος εξαγοράς κατά € 56 εκατ..

41. Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας

Ο Όμιλος EFG Eurobank συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας € 28 δις βάσει του Νόμου 3723/2008. Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα αύξησης της ρευστότητας της πάνω από € 5 δις αξιοποιώντας και τους τρεις πυλώνες στήριξης του Προγράμματος. Το Διοικητικό Συμβούλιο, σε συνεδρίασή του το Δεκέμβριο του 2008 αποφάσισε να συμμετάσχει η Τράπεζα και στους τρεις πυλώνες οι οποίοι είναι οι ακόλουθοι:

- (α) Πρώτος πυλώνας στήριξης – Έκδοση προνομιούχων μετοχών, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 5 δις.
Στις 12 Ιανουαρίου 2009 η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Τράπεζας ενέκρινε την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά € 950 εκατ., με την έκδοση 345.500.000 προνομιούχων μετοχών, χωρίς δικαίωμα ψήφου, καλυπτόμενη από το Ελληνικό Δημόσιο.
- (β) Δεύτερος πυλώνας στήριξης – Εγγυημένα ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 15 δις.
Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα έκδοσης ομολογιών έως του ποσού των € 3.155 εκατ. με την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου, και διάρκειας έως και 3 έτη.
- (γ) Τρίτος πυλώνας στήριξης – Δανεισμός ομολογών του Ελληνικού Δημοσίου, βάσει των οποίων ο νόμος κατανέμει € 8 δις.
Η Τράπεζα έχει την δυνατότητα να αντλήσει επιπλέον ρευστότητα μέχρι και € 1.368 εκατ., με σκοπό την χρηματοδότηση στεγαστικών και δανείων μικρών - μεσαίων επιχειρήσεων, δανειζόμενη νέες εκδόσεις Ομολογιών Ελληνικού Δημοσίου.

Σύμφωνα με τον παραπάνω νόμο, κατά τη χρονική περίοδο που η Τράπεζα συμμετέχει στο Πρόγραμμα Στήριξης διαμέσου των προνομιούχων μετοχών ή των εγγυημένων ομολογιών Ελληνικού Δημοσίου (πυλώνες (α) και (β) όπως αναφέρονται παραπάνω), το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να ορίσει εκπρόσωπό του στο Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, να θέσει βέτο στην διανομή μερισμάτων και περιορισμό στις αμοιβές της Διοίκησης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008, ή να προχωρήσουν σε αγορά ιδίων μετοχών, σύμφωνα με την παράγραφο 16 του κ.ν. 2190/1920.

42. Συναλλαγές με συνδεδεμένα μέρη

Η Τράπεζα ελέγχεται από τον Όμιλο EFG, ο οποίος αποτελείται από τράπεζες και εταιρίες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, η τελική μητρική εταιρεία του οποίου είναι η EFG Bank European Financial Group, πιστωτικό ίδρυμα με έδρα την Ελβετία. Όλα τα δικαιώματα ψήφου της EFG Bank European Financial Group κατέχονται από την οικογένεια Λάτση. Στις 31 Δεκεμβρίου 2008 ο Όμιλος EFG κατείχε το 43,7% (2007: 41,2%) του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας. Το υπόλοιπο του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας κατέχεται ευρέως από το κοινό.

Ο Όμιλος πραγματοποιεί τραπεζικές συναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη μέσα στα συνήθη πλαίσια των εργασιών και σε καθαρά εμπορική βάση. Οι συναλλαγές αυτές περιλαμβάνουν δάνεια, καταθέσεις, εγγυητικές και παράγωγα. Επιπλέον, και μέσα στα συνήθη πλαίσια των επενδυτικών τραπεζικών του εργασιών, ο Όμιλος ορισμένες φορές είναι δυνατόν να κατέχει χρεωστικούς και συμμετοχικούς τίτλους των συνδεδεμένων μερών. Ο όγκος και τα υπόλοιπα των συναλλαγών με τα συνδεδεμένα μέρη στο τέλος της χρήσης παρατίθενται πιο κάτω:

42. Συναλλαγές με συνδεόμενα μέρη (συνέχεια)

	31 Δεκεμβρίου 2008			31 Δεκεμβρίου 2007		
	Όμιλος EFG € εκατ.	Βασικά μέλη της Διοίκησης € εκατ.	Λοιπά € εκατ.	Όμιλος EFG € εκατ.	Βασικά μέλη της Διοίκησης € εκατ.	Λοιπά € εκατ.
Απαιτήσεις κατά χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων	28	-	0	0	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού αποτιμώμενα στην εύλογη αξία μέσω του λογαριασμού αποτελεσμάτων	-	-	-	-	-	-
Χαρτοφυλάκιο επενδυτικών τίτλων	77	-	10	56	-	43
Δάνεια και απαιτήσεις κατά πελατών	118	17	220	24	16	38
Λοιπά στοιχεία ενεργητικού	1	-	1	-	0	3
Υποχρεώσεις προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα	196	-	-	88	-	-
Υποχρεώσεις προς πελάτες και υποχρεώσεις από πιστωτικούς τίτλους	7	60	305	2	38	118
Λοιπά στοιχεία παθητικού	2	1	1	2	2	0
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τόκους	(8)	(1)	(4)	(6)	(0)	(4)
Καθαρά έσοδα / (έξοδα) από τραπεζικές αμοιβές και προμήθειες	0	-	2	(1)	0	4
Έσοδα από μερίσματα	-	-	3	-	-	2
Λοιπά λειτουργικά έσοδα / (έξοδα)	-	-	(0)	(1)	-	(0)
Εγγυητικές που εκδόθηκαν	395	1	5	386	-	3
Εγγυητικές που ελήφθησαν	409	89	-	411	-	-

Στα βασικά μέλη της Διοίκησης σε σχέση με τα πιο πάνω περιλαμβάνονται τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα μέλη της Διοίκησης του Ομίλου και της μητρικής του και τα στενά συγγενικά τους πρόσωπα.

Δεν έχουν γίνει προβλέψεις για δάνεια που χορηγήθηκαν σε συνδεόμενα μέρη (2007: Μηδέν).

Βάσει συμβάσεων ο Όμιλος παρέχει στη συγγενή επιχείρηση Δίας Α.Ε.Ε.Χ. υπηρεσίες διαχείρισης χαρτοφυλακίου, θεματοφυλακής και μετοχολογίου.

Παροχές προς τα βασικά μέλη της Διοίκησης της Τράπεζας (συμπεριλαμβανομένων μελών του Διοικητικού Συμβουλίου)

Οι αμοιβές των βασικών μελών της Διοίκησης της Τράπεζας έχουν τη μορφή βραχυπρόθεσμων παροχών € 14,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 12,8 εκατ.) από τα οποία € 3,1 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 4,1 εκατ.) αφορούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους, και μακροπρόθεσμων παροχών € 4,2 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3,9 εκατ.) από τα οποία € 3,9 εκατ. (31 Δεκεμβρίου 2007: € 3,6 εκατ.) αφορούν παροχές σε συμμετοχικούς τίτλους.

43. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας από την Ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας που έγινε στις 3 Απριλίου 2007 είναι ως εξής:

Ξ. Κ. Νικήτας	Πρόεδρος	
Γ. Κ. Γόντικας	Επίτιμος Πρόεδρος (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Α. Μ. Λ. Λάτση	Αντιπρόεδρος Α' (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Λ. Δ. Εφραίμογλου	Αντιπρόεδρος Β' (Μη εκτελεστικός Σύμβουλος)	
Ν. Κ. Νανόπουλος	Διευθύνων Σύμβουλος	
Β. Ν. Μπαλλής	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	
Ν. Β. Καραμούζης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	
Μ. Χ. Κολακίδης	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Από 1 Νοεμβρίου 2007
Χ. Μ. Κύρκος	Εκτελεστικός Σύμβουλος	Μέχρι 25 Οκτωβρίου 2007
Ν. Κ. Παυλίδης	Εκτελεστικός Σύμβουλος	
Φ. Σ. Αντωνάτος	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Α. Γ. Μπίμπας	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Ε. Λ. Bussetil	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Σ. Ι. Λάτσης	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Π. Π. Πεταλάς	Μη εκτελεστικός Σύμβουλος	
Π. Κ. Λαμπρόπουλος	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Εκλιπών
Π. Β. Τριδήμας	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	
Σ. Λ. Λορεντζιάδης	Μη εκτελεστικός Ανεξάρτητος Σύμβουλος	Από 25 Ιουνίου 2007

Η θητεία του Διοικητικού Συμβουλίου λήγει με την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων που θα συνέλθει εντός του έτους 2010.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Σε συνέχεια της συμμετοχής της Τράπεζας στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης της Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας, το Ελληνικό Δημόσιο διόρισε τη 16 Μαρτίου 2009 τον εκπρόσωπό του κ. Δαμιανό Δαμιανό στο Διοικητικό Συμβούλιο, σύμφωνα με το Νόμο 3723/2008. Ο διορισμός του θα εγκριθεί στην επόμενη Ετήσια Γενική Συνέλευση της Τράπεζας.

44. Μερίσματα

Τα τελικά μερίσματα δε λογιστικοποιούνται εάν δεν έχουν εγκριθεί από την Ετήσια Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, στις 8 Απριλίου 2008, ενέκρινε τη διανομή συνολικού μερίσματος για το έτος 2007 € 0,82 ανά μετοχή. Το Δεκέμβριο του 2007 καταβλήθηκε προμέρισμα € 0,32 ανά μετοχή συνολικού ύψους € 166 εκατ., σύμφωνα με την απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων στις 9 Νοεμβρίου 2007. Το υπόλοιπο ποσό του μερίσματος, € 0,50 ανά μετοχή, συνολικού ποσού € 257 εκατ. καταβλήθηκε το Μάιο 2008 και λογιστικοποιήθηκε στα ίδια κεφάλαια ως διάθεση κερδών εις νέον κατά την περίοδο από 1 Απριλίου 2008 έως 30 Ιουνίου 2008.

Γεγονότα μετά την ημερομηνία ισολογισμού

Σύμφωνα με το νομοσχέδιο που κατατέθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς ψήφιση στο Κοινοβούλιο στις 25 Φεβρουαρίου 2009, όλες οι Τράπεζες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα Ενίσχυσης Ρευστότητας της Ελληνικής Οικονομίας δεν επιτρέπεται να διανείμουν μέρισμα σε μετρητά προς τους μετόχους για την χρήση 2008 (βλ. σημ. 41).

Αθήνα, 23 Μαρτίου 2009

Ξενοφών Κ. Νικήτας
Α.Δ.Τ. Θ-914611
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Νικόλαος Κ. Νανόπουλος
Α.Δ.Τ. ΑΕ - 586794
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Πόλα Ν. Χατζησωτηρίου
Α.Δ.Τ. Τ-005040
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Χάρης Β. Κοκολογιάννης
Α.Δ.Τ. ΑΕ-083615
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ